

San Juan Jesús cheja pa'iu cho'osi'ere kuumu

*Dios pa'iche kũakũji Jesucristo cunaumuri
cajenu*

¹ Chuta'a cunaumuna'me cheja cho'omaru
Jesucristo Dios pa'iche kũajau paniasomu.
Diona'me paniasomu repau. Dioa'mu repau.

² Reparumu Diona'me paniasomu repau.

³ Diopi repauji ja'me cho'oa'ku chini chũ'uuna
peore cho'oasomu repau ũcuauna'me. Repauji
ja'me cho'omaneru peora'amũ jã'a.

⁴ Repau Jesucristo mai rekoñoã pa'iche
re'oja'chere ũsiku'mu. Jã'ajekuna Miañeja'ñe
Pa'ikũji rani mai rekoñoã Dios pa'iche
masire'oches cho'okaiuna Repau pa'iche'te masiju
re'oja'che pa'ire'omu maire.

⁵ Repau Miañeja'ñe Pa'ikũ icheja mai pa'icheja
chijachejaja'che cu'ache pa'ina pa'ichejana rani
re'oja'che cho'osi'kua'mu. Jã'aja'ñe pa'ikuni pã
repau cuheju repau re'oja'che cho'oches ũseñu
chiime. Jã'ata'ni ũsecu'amũ.

⁶ Pãiu'te chẽa raoasomu Dios. Repau
mamiame Juan.

⁷ Miañeja'ñe Pa'ikũ Jesucristo pa'iche'te
kuaa'ku chini chẽa raoasomu Dios repau'te, pãipi
ũcuanũko repau kũache'te asa chẽa Jesucristoni
cuasaa'ju chini.

8 Miañeja'ñe Pa'ikuma'mu Juan. Repau Miañeja'ñe Pa'iku pa'iche'te kuakaau chini rao-cojñosi'kuasomu repau Juan.

9 Na'a pa'isirumuna Miañeja'ñe Pa'iku rani-asomu, pãipi Dios pa'iche'te masiju re'oja'che pa'imasia'ju chini.

10 Repau Jesucristo chejare pãina'me pa'isi'kuamũ. Diopi chũ'ũuna peore cho'okũ'teta'ni repau pa'iche vesusinaa'me repaña.

11 Repau cho'osichejana raisi'kũreta'ni repau majapãi Israelpãi pojomanesinaa'me repau'te.

12 Chekunare repau'te cuasaju pojonareta'ni, "Dios chĩia'me ina", chiniasomu repau.

13 Repau'te cuasana pa'iche'te maipi ija'che cuasato cu'amũ: "Pãiu ũcuauko Dios chĩichi'aa'me", chini cuasato cu'amũ. Ũcuachi'a, "Ũmũna'me romiochi'a chiiju chĩiva'nare paa Dios chĩia'me ina", chini cuasato cu'amũ. Ũcuachi'a, "Pãiu chĩi paaneeku chĩiva'nare paa Dios chĩia'me ina", chini cuasato cu'amũ. Peore jã'aja'ñe cuasache cu'amũ. Jã'ata'ni, "Repanapi Dioni cuasajuna Repauji chẽa paatota'ni Repau chĩia'me jã'ana", chini cuasato re'omu. Jã'aja'ñeta'ni ũcuarepaa'me.

14 Jesús Dios pa'iche Kuajau pãioji jñaana maija'iu pãiu ainee jmamakaru maina'me pa'isi'kuamũ repau. Pãire oiũ re'oja'che cho'okaisi'kuamũ repau. Ũcuachi'a Dios pa'iche ũcuarepare kuasi'kuamũ. Pũka'kũpi, repau'te ũcuate'eũ'te rua Masiũ'te jo'kauna rua Masiũ pa'ũna ñasinaa'me chũkuna.

15 Repaꝝ Juan Pãi Okoro'vesi'kꝝ Jesure ña
 ʋjachu'opi ija'che i'kaasomꝝ:

“Aperumꝝ iku pa'ijache ija'che kuasi'kua'mꝝ
 chu'u: ‘Pãiu, cho'je Raijaꝝ chu'ure na'a rua
 masiu'mꝝ, chu'u chuta'a peoromꝝ pa'ikujeku',
 chiisi'kua'mꝝ chu'u”, chiniasomꝝ repaꝝ Juan Pãi
 Okoro'vesi'kꝝ.

16 Repaꝝ Jesús maire rua oikujeku si'arumꝝ
 rua re'oja'che cho'okaiꝝ pa'imꝝ.

17 Dios Repaꝝ chũ'ũñe'te tocha jo'kaa'kꝝ chini
 Moiseni chũ'uasomꝝ. Jesucristo'teta'ni pãire oiꝝ
 re'oja'che cho'okaiꝝ Repaꝝ pa'iche'te ũcuarepare
 kuaa'kꝝ chini chũ'u raoasomꝝ Repaꝝ Dios.

18 Diore ñoma'kujekuna ñamanaa'me
 pãi. Mamakuta'ni ũcuate'eujji Puka'kure
 si'arumꝝ kueñe ja'me pa'ikujji Puka'kꝝ pa'iche
 kuasi'kua'mꝝ maire.

*Juan Pãi Okoro'vekꝝ Jesucristo pa'iche'te
 kꝝamꝝ*

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

19 Ūcuarumꝝ Jerusalén vꝝ'ejoopo
 cana judiopãi chũ'una Juan pa'ichejana
 sani, “¿Keeja'iu'u mꝝ'u?”, chiapꝝ chini
 phairipãina'me Leví jojosiñare Dios vꝝ'e
 cho'oche cho'okainani saosome.

20 Saorena sani repaꝝ pa'iche'te sēejuna
 rūhiñe kꝝasomꝝ Juan repanare.

—Pãi ũcuanꝝkore chũ'ua'kꝝ chini Dios
 Raoja'mꝝ chiisi'kuma'mꝝ chu'u —chiniasomꝝ
 repaꝝ.

21 Chikuna jo'e sēñiasome repana.

—Jǎ'a pa'ito, ¿keeja'iu'u mu'u? ¿Aperumu pa'isi'ku, Elíaa'u? ¿Dios chu'o kuaku'u? — chiniasome repaña.

Chitena i'kaasomu repaña.

—Elíama'mu chu'u —chiniasomu repaña.

Chikuna jo'e sēniasome repaña.

—Jǎ'a pa'ito, ¿chukuna cha'acojñoku'u mu'u? ¿Dios chu'o kuakaijaua'u? —chiniasome repaña.

Chitena i'kaasomu repaña.

—Musanukona cha'acojñokuma'mu chu'u — chiniasomu repaña.

²² Chikuna jo'e i'kaasome repaña.

—Jǎ'a pa'ito, ¿keeja'iu'u mu'u? Kuajũ'u chukuna'te. Mu'u kuasi'ere chukuna'te raosinare sa kuache pa'imũ. Mu'u cho'оче, ¿ũquea'che? —chiniasome repaña repaña'te.

²³ Chitena i'kaasomu repaña.

—Pǎi peochejare rani pa'iu pǎipi raito ujachu'opi ija'che i'kaku chu'vamu chu'u: “Maire Paakuni cha'aju musanukona rekoñoã ma'a rūhiñe pa'ima'a care'vacheja'che, re'ojarekoñoã care'vaju pa'ijũ'u.” “Jǎ'aja'ñe i'kaja'mu repaña”, chiiu aperumu Isaías, Dios chu'o kuasi'ku tocha jo'kaasomu, chu'u i'kajachere kuara chini — chiniasomu repaña Juan.

²⁴⁻²⁵ Ūcuarumu Juanre sēniasaa'ju chini fariseopǎi saosina repaña'te jo'e i'kaasome.

—“Pǎi ūcuanukore chũ'ua'ku chini Dios Raoja'mu chiisi'kuma'mu chu'u. Elíama'mu chu'u. Dios chu'o kuakaikuma'mu chu'u. Musanukona cha'acojñokuma'mu chu'u”, chiikuta'ni, ¿je'se pa'iana pǎi okoro'veku mu'u? —chiniasome repaña.

26 Chitena i'kaasomꞫ repaꞫ.

—Pāi okoro'vekꞫ'mꞫ chu'u. ChekꞫ mꞫsanꞫkonani ja'me pa'imꞫ. Jā'ata'ni repaꞫ'te pojoma'me mꞫsanꞫkona.

27 “Chu'ure cho'je raija'mꞫ”, chiisi'kure mꞫsanꞫkonare ja'me pa'ikꞫ'te na'a rꞫa masikꞫjekꞫna repaꞫ'te cuaca, vajꞫchꞫkꞫ pa'imꞫ chu'u —chiniasomꞫ repaꞫ Juan Pāi Okoro'vekꞫ.

28 Jordán chiacha chekꞫkã'ko ũsꞫ mꞫikã'ko cacheja Betania chejana Juan Pāi Okoro'vekꞫ pa'ichejana jā'aja'ñe cho'oasome repana.

Jesús pāi ũcuanꞫko cu'ache cho'ochete ro'ikasa chini chuenisōja'mꞫ

29 Jo'e apeñatato Jesupi repaꞫ pa'ichejana saiꞫna ña i'kaasomꞫ Juan.

—Ñajũ'u jā'ure Dios Raosi'kure. Pāi ũcuanꞫko cu'ache cho'ochete ro'ikasa chini chuenisōja'mꞫ repaꞫ.

30 AperꞫmꞫ repaꞫ pa'ijache ija'che kꞫasi'kꞫa'mꞫ chu'u: “Chu'u cho'je Raijauta'ni chu'u chuta'a peorꞫmꞫ pa'ikꞫjekꞫ chu'ure na'a rꞫa masikꞫ'mꞫ”, chiisi'kꞫa'mꞫ chu'u.

31 AperꞫmꞫna repaꞫ pa'iche vesukꞫta'ni rani pāire okoro'vemꞫ chu'u, Israelpāipi ũcuanꞫko repaꞫ pa'iche'te masia'jꞫ chini —chiniasomꞫ repaꞫ Juan.

32 ŪcuarꞫmꞫ Juan ija'che kꞫaasomꞫ:

—Dios Rekocho ũkuroja'ia cꞫnaꞫmꞫpi ñou caje ikꞫni canꞫkaꞫna ñasi'kꞫa'mꞫ chu'u.

33 Jā'aja'ñe repaꞫ pa'iche chuta'a ñamarꞫmꞫ vesꞫsi'kꞫa'mꞫ chu'u. Chu'upi pāire okoro'vea'kꞫ chini chu'ure Raosi'kꞫ Dios aperꞫmꞫ ija'che

i'kasi'kua'mu chu'ure: “Na'a pa'isirumu chu'u Rekochoji caje pa'ini canukache ñaja'mu mu'u. Ūcuarekocho'te pa'ire isija'mu repau, repau'te cuasanani ja'me paau chini”, chiisi'kua'mu Dios chu'ure.

³⁴ Dios kuasi'e Repau Rekocho cajeche ñasi'kua'mu chu'u. Ñasi'kujeku, “Dios Mamaku'mu iku”, chiiu kuamu chu'u — chiniasomu repau Juan.

Jesús chareparo jñaasinani kamu

³⁵⁻³⁶ Jo'e chekumucuse Juan repau neena te'eka'chapanana'me ūcuachejare paniasome. Jesupi ūcuachejapi caraiuna ña i'kaasomu repau.

—Ñajũ'u jã'ure, Dios Raosi'kure. Pa'i ūcuanuko repana cu'ache cho'ochete ro'ikasa chini chuenisõja'mu jã'u —chiniasomu repau.

³⁷ Chikuna asa repau neena te'eka'chapana Jesure tuhaasome.

³⁸ Tuhajuna Jesús churi ña i'kaasomu repanare.

—¿Ëque tuhache musanukona chu'ure? — chiniasomu repau.

Chikuna i'kaasome repana.

—Masiu, ¿keecheja cavu'ere pa'iu ku'iku mu'u? —chiniasome repana.

³⁹ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Raijũ'u. Sani ñañu —chiniasomu repau. (Reparumu na'ito chekurumu cuatro pa'icosomu.)

Chikuna repau pa'ivu'e tuha ña ūcuavu'ere pa'iju na'iasome repana.

40 Repana te'eka'chapana Juanpi i'kauna asa tuhasina te'eu Andrea'mu, Simón Pedro cho'jeu.

41 Ūcuarumu Andrés na'mi sani repau majaa'chuni Simonre ku'e jña i'kaasomu.

—Cristo'te tijñasinaa'me chukuna — chiniasomu repau. (“Cristo” chini “Pái ūcuaukore chũ'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu” chiimu griego chu'o.)

42 I'ka pi'ni majaa'chure Simonre Jesús pa'ichejana saasomu repau. Sauna ña Jesús repau'te Simonre ija'che i'kaasomu:

—Mu'u mamia'me Simón. Juan mamaku'mu mu'u. Jo'e chekere mami ve'oja'mu chu'u mu'ure Cefa'te —chiniasomu repau Jesús. (“Cefas” chini “Pedro” chiimu griego chu'o.)

Felipena'me Natanaelre soimu Jesús

43 Jo'e apeñatato repau Jesús Galilea chejana sasa chiniasomu. Chuta'a saima'ñe pa'ia Felipe'te tijña i'kaasomu.

—Chu'uni ja'me ku'ia chu'u chũ'uñe'te cho'oku pa'ijũ'u —chiniasomu.

44 Repau Felipe Betsaida vü'ejoopo cakwasomu. Andrena'me Pedro ūcuachi'a ūcuate'ejoopo canaasome.

45 Ūcuarumu Felipe Natanaelre ku'e jña i'kaasomu.

—Dios Raoja'mu chiisi'kuni tijñacuhasinaa'me chukuna. Moisés aperumu Dios chũ'usi'e tocha jo'kasiphuro repau pa'ijachere kwamu, Dios chu'o kuasina ūcuachi'a. Churata'ni ūcuarepauni ñame mai. Jesua'mu repau. Nazaret vü'ejoopo cakuammu. José mamakwasomu —chiniasomu repau.

46 Chikuna Natanael i'kaasomũ.

—Nazaret vü'ejoopo cana te'eujẽ'e re'okujẽ'e peocosome —chinasomũ.

Chikuna Felipe i'kaasomũ.

—Rani ña masijũ'u repau'te —chinasomũ repau.

47 “Jau”, chini Jesús pa'ichejana Natanaelpi tĩ'akuna ña i'kaasomũ Jesús.

—Ñajũ'u. Israelrepauji jmamakarujẽ'e jorema'kupi raimũ jã'u —chinasomũ repau.

48 Chikuna Natanael ija'che sēniasaasomũ repau'te:

—¿Je'se pa'iana chu'u pa'iche masiku mũ'u? —chinasomũ.

Chikuna Jesús i'kaasomũ.

—Felipe mũ'ure chuta'a soimarũmu higoñũ vü'evũ pa'ikuni ñasi'kua'mũ chu'u mũ'ure —chinasomũ repau.

49 Chikuna Natanael i'kaasomũ repau'te.

—Masiũ, Dios Mamaku'mũ mũ'u. Israelpãi chũ'uku'mũ —chinasomũ repau.

50 Chikuna Jesús i'kaasomũ repau'te.

—Chu'upi repacheja pa'imanesi'kupi mũ'uni, “Higoñũ vü'evũ pa'ikuni ñasi'kua'mũ chu'u mũ'ure”, chikuna asa, “Dios Mamaku'mũ mũ'u”, chini cuasamũ mũ'u chu'ure. Jã'ajekuna chu'upi chekere na'a vesache'te cho'okuna ñaja'mũ mũ'u —chinasomũ repau.

51 Chini jo'e i'kaasomũ Jesús.

—Chu'ure pãire ja'me paau chini Dios Raosi'kure cunaũmupi vataũna chu'u nukachejana ángeles Diore ja'me pa'inapi mũni caje jo'e mũni cajeju cho'onani ñajanaa'me

musanukona. Ũcuarepaa'me jā'a —chiniasomũ Jesús repanare.

2

Galilea cheja Caná vñ'ejoopo cakũ romio'te vejarũmũ cho'osi'ere kũamũ

¹ Ka'chaumucujña pa'isirũmũna Galilea cheja cajoopo Caná vñ'ejoopona pãijji romioni vejakũna fiesta cho'osinaa'me pãi. Jesús pũka'ko repanare ja'me pa'isi'koa'mo.

² Sotena chũkũna Jesús neena repaũna'me saisinaa'me.

³ Fiesta cho'orũmũna pĩsi ũche conopi si'asõũna Jesús pũka'ko repaũ'te ija'che i'kasi'koa'mo:

—Pĩsi ũche cono si'asõmũ —chiisi'koa'mo repao.

⁴ Chikona Jesús i'kasi'kũa'mũ.

—Ja'ko, ¿je'se pa'ũna chũ'ũni kũako mũ'ũ? Chũ'ũ masiche cho'o ñorũmũ chuta'a tĩ'ama'mũ —chiisi'kũa'mũ repaũ.

⁵ Chikũna pĩsi ũche cono ũkuanare i'kasi'koa'mo repao.

—Chũ'ũ neekũ chũ'ũñe peore cho'ojũ'ũ —chiisi'koa'mo repao.

⁶ Repana nukacheja kueñere churupũã catapi cho'osipũã seireparũã pa'isi'kũa'mũ. (Judíopãi cu'a tanorũmũ ũcuaruãqueepi oko jũjña masi choasinaa'me. Te'erũ cincuenta litros chekũrũmũ setenta litrojatu'ka oko ro've paaasome repana.)

⁷ Reparũmũ Jesús pĩsi ũche cono ũkuanare ija'che i'kasi'kũa'mũ:

—Ipuã oko ro've timujã'u —chiisi'kua'mu repau. Chikuna repapuã oko ro've timusinaa'me repana.

⁸ Reparumu Jesús repanare jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chura jmara'karu ea sa fiesta chũ'ukuni ũkuajũ'u —chiisi'kua'mu repau repanare.

Chikuna repau chũ'usi'e cho'osinaa'me repana.

⁹⁻¹⁰ Sa ïsirena fiesta chũ'ukujì charo ũku ñasi'kua'mu okopi pĩsi uche cono carũhisi'e. Jã'ata'ni repau repana ea rasicheja vesusi'kua'mu. Repau'te cho'oche cho'okainata'ni masisinaa'me easinajeju. Ũku pi'ni fiesta chũ'uku romi vejasi'kure soni i'kasi'kua'mu.

—Pãi chekuna fiesta cho'oni pĩsi uche cono na'a rua re'oja'chere charo ũkuanaa'me. Repana soicojñosina rua ũkusirumuna pĩsi uche cono na'a jmamakarũ re'oja'chere ũkuame. Mu'uta'ni cho'jepi pĩsi uche cono rua re'oja'chere ũkuamu mu'u soisinare —chiisi'kua'mu repau.

¹¹ Charo Galilea cheja cajoopo Caná vu'ejoopona Diochi'a cho'omasiche'te cho'osi'kua'mu Jesús, repau aperumu cho'omanesi'e. Repau masiche'te pãire cho'o ñouna chukuna repau neena na'a rua cuasasinaa'me repau'te.

¹² Jã'a cho'o pi'nisirumu Capernaum vu'ejoopona saisi'kua'mu repau Jesús, puka'kona'me cho'jechiina'me chukuna repau neena. Sani tĩ'a jmamakarũ pa'isinaa'me chukuna.

Dios vü'ena kaka pöse ïsinare Jesús eto saosi'ere kuumu

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Pascua, judíopäi fiestarumu tĩ'api'rakuna Jesús Jerusalén vü'ejoopona maisi'kua'mu.

¹⁴ Mani Dios vü'e kaka ñato päi jo'chava'nare vacana'me ovejana'me ùkupova'nare ïsijü pa'isinaa'me. Ûcuachi'a chekuna so'ña raisinani kuri tĩikurire sa'ñekaijü ñu'isinaa'me na'a rua jñaañu chini.

¹⁵ Jã'aja'ñe cho'ojuna ña Jesús pĩsipi ujame vãto pi'ni peochejñana suĩ'sueku etosi'kua'mu repanare päina'me ovejana'me vaca. Ûcuachi'a kuri sa'ñena nee kurire're kuni to'jñosõ mesako'ña sia po'ne ùhasi'kua'mu repau.

¹⁶ Jã'aja'ñe cho'o pi'ni ùkupova'nare ïsinare ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Musanukona neemajñaruã etuajũ'u. Pöse ïsivü'e cho'ocheja'che cho'omanejũ'u chu'u Ja'ku vü'e —chiisi'kua'mu repau.

¹⁷ Jã'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena Dios chu'o tocha jo'kasi'ere cuasasinaa'me. Ija'che kuumu repa:

Mu'u vü'e kuiraneekujekuna cu'ache ti'jñeja'mu chu'ure,
chiimu repa tocha jo'kasi'e.

¹⁸ Ûcuarumu Jesús cho'osi'ere ña judíopäi chũ'una ija'che sēsinaa'me repau'te:

—¿Neepi chũ'u raorena Dios vü'e pa'isinare etou mu'u? Dios Raosi'ku pani Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojũ'u chukuna'te —chiisinaa'me repa repau'te.

19 Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ivũ'ere musanukonapi ñañosõru choteumucujña jo'e cho'o pi'nija'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

20 Chikuna judiopai i'kasinaa'me repau'te.

—Cuarenta y seirepaũsurumu cho'ojũ paniasome pai ivũ'e pi'niñetũ'ka. Jã'arepakeerumu cho'osivũ'e, ¿je'se cho'okũ choteumucujñachi'a cho'oja'u mu'u? —chiisinaa'me repana repau'te.

21 Jã'ata'ni Dios vũ'e cho'ochete i'kamanesi'kua'mu Jesús. Repau ca'nivũ'te i'kasi'kua'mu repau.

22 Na'a pa'isirumu repau Jesús jũni vajuraisirumu repau i'kasi'ere jo'e cuasinaa'me chukuna repau neena. Cuasaju, “Dios chu'o tocha jo'kasi'ena'me Jesús i'kasi'e ũcuarepaa'me”, chiisinaa'me chukuna.

Pai ũcuanuko cuasache masimu Jesús

23 Pascuarumujekuna Jesús Jerusalén vũ'ejoopo'te pa'iu Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñokuna ña pai jainuko cuasaasome repau'te, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chini.

24 Jã'ata'ni pai ũcuanuko cuasache masikujeku sũ'sevuchi'a cuasana i'kache jachaasomu repau.

25 Pai cuasache kuanare ku'ema'kua'mu repau, pai ũcuanuko cuasache masikujeku.

3

Jesuna'me Nicodemo cutuche'me

1 Reparumu Nicodemo paniasomu fariseopai. Judiopai te'enare chu'ũ'uku paniasomu repau.

2 Jesuni ñara chini ñamipi mũa i'kaasomũa repaũ Nicodemo.

—Masiũ, Diopi mu'ure raocosomũa pãire che'choa'kũ chini. Diopi mu'ure cho'okaima'to Repaũchi'a cho'omasiche cho'omanera'amũa mu'ũ. Masime chũkũna jã'a —chiniasomũa repaũ.

3 Chikũna Jesús i'kaasomũa.

—Pãipi chĩiva'ũ jñaacojñoñeja'ñe jo'e mama jñaacojñoñomaneni Dios neena pa'icu'amũa repanare. Ũcuarepa'a'me jã'a —chiniasomũa repaũ.

4 Chikũna Nicodemo i'kaasomũa repaũ'te.

—Pãiu ai, ¿je'se jo'e mama jñaacojñoja'ũ? Pũka'ko cutaro kaka jo'e mama etacu'amũa maire ainare —chiniasomũa.

5 Chikũna Jesús i'kaasomũa.

—Pãi ũcuanũkore romipi jñaame. Jã'ata'ni Dios Rekochoji pãi rekoñoãre care'vakaima'to Repaũ neena pa'icu'amũa repanare. Ũcuarepa'a'me jã'a.

6 Pãi romi jñaasinajejũ pãia'me mai. Dios Rekochoji pãi rekoñoã care'vacojñoñosina Repaũ Rekochoji repanani ja'me pa'ũna pa'iche re'oja'chere mama pa'ime repana.

7 Chu'ũ musanũkonare, “Chĩiva'ũ jñaacojñoñeja'ñe jo'e mama jñaacojñojũ'ũ”, chiisi'e asa tĩĩne cuasamanejũ'ũ.

8 Musanũkona tutache asanata'ni tutu raichejajẽ'e vesũjũ tutu saichejajẽ'e vesũme. Ũcuaja'che Dios Rekocho cho'oche vesũme pãi. Pãi rekoñoã care'vakani ja'me pa'imũa

Reparekocho, re'oja'che paapũ chini —
chíniasomũ repaũ.

⁹ Chikũna Nicodemo i'kaasomũ.

—Mũ'ũ i'kache asavesumũ chũ'ũ —
chíniasomũ repaũ.

¹⁰ Chikũna Jesús i'kaasomũ repaũ'te.

—Mũ'ũ judíopãi che'chokũta'ni, ¿je'se pa'iana
rũa masiũta'ni chũ'ũ i'kache asavesukũ?

¹¹ Mũ'ũre chũ'o ũcuarepare ija'che i'kamũ
chũ'ũ: Chũ'ũ masiche'te i'kakũ'mũ chũ'ũ.
Ūcuachi'a chũ'ũ ñasi'ere kuakũ'mũ chũ'ũ.
Jã'ata'ni asa jachame mũsanũkona.

¹² Chũ'ũre icheja cheja pa'iche kuakũ'teta'ni
asa jachame mũsanũkona. Jã'ajekũna chũ'ũpi
Dios pa'ichejaqueere kuato na'a rũa jacha-
janaa'me mũsanũkona.

¹³ 'Dios pa'icheja mũni cajesinajẽ'e peome.
Jã'ajekũna repacheja pa'iche masina peome.
Pãire ja'me paapũ chini Dios Raosi'kũjekũ
te'eu masimũ chũ'ũ, ũcuacheja cajesi'kũjekũ.
Jã'ajekũna repacheja pa'iche kuamũ chũ'ũ.

¹⁴ Ūcuachi'a iere kuara: Aperumũ Moisés
repaũ pãi peocheja pa'irumũ cunapi añajava'ũre
cho'o vãsochona quẽo suo nukochaja'che ku-
rususẽ'verona jẽ'jo nukojanaa'me pãi chũ'ũre
Dios Raosi'kũre. Chũ'ũre jã'aja'ñe vanisõjañe
ũsemaneja'mũ Dios,

¹⁵ pãipi chũ'ũre cuasanapi Repaũ pa'ichejare
sani paapũ chini —chíniasomũ repaũ Jesús.

Pãi ũcuaukũkore oikũ'mũ Dios

¹⁶ Ūcuarumũ Jesús repaũ'te jo'e ija'che
i'kaasomũ:

—Dios pāi ũcuanukore rua oikujeku chu'ure Repau Mamaku'te ũcuate'euni chejana raosi'kua'mu, pāipi chu'uni cuasaju vati toa uuma'ne Repau pa'ichejare ai sani paapu chini.

17 Pāire, “Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'ijũ'u”, chiau chini raomanesi'kua'mu Dios chu'ure Repau Mamaku'te. Pāire vati toa uuche'te ũsea'ku chini raosi'kua'mu Dios chu'ure.

18 'Pāi chu'ure Dios Mamaku'te cuasana repa cu'ache cho'osi'e ro'imanejanaa'me. Jã'ata'ni chu'ure cuasamana repa cu'ache cho'osi'e ro'ijanaa'me, Dios Mamaku'te ũcuate'euni cuasamanajeju.

19 Chu'u miañeja'ne re'oja'che pa'iku pāipi Dios pa'iche masia'ju chini chejana raisi'kua'mu chu'u. Jã'ata'ni pāi chijachejaja'che pa'iche'te cu'are na'a rua chiiju miañeja'ne re'oja'che pa'iche cuheju cuasama'me chu'ure. Jã'ajekuna chu'ure cuasama'ne ro'i ro'ijanaa'me repa.

20 Cu'ache pa'ina ũcuanuko chu'ure Miañeja'ne Pa'iku'te raima'me repa cu'ache cho'ojũ pa'iche'te kuaku chini.

21 Dios chu'o jachamanata'ni cuhema'ne jovome chu'ure Miañeja'ne Pa'iku'te, re'oja'che pa'ijuna pāipi ña, “Diopi cho'okaiuna Repau chu'ũne cho'onaa'me ina”, chiapu chini — chiniasomu repa.

Juan Pāi Okoro'veku Jesús pa'iche'te jo'e i'kamũ

22 I'ka pi'nisirumu chukuna repa neena Jesuna'me Judea chejare sani jmakaru

pa'isinaa'me. Ūcuachejare pa'ijũ pãire okoro'vesinaa'me chũkũna.

²³ Reparũmũ Juan Salim cheja kueñe cachejare Enón chejare pa'ia pãire okore ro'vekũ pani-asomũ, chĩichiañaã rũa pa'ichejajekũna. Pãisi'arũmũ sani okoro'vecojñoasome repaũ'te.

²⁴ Jã'aja'ñe cho'okũ paniasomũ Juan pãichẽavũ'e repaũ'te chuta'a cuaomarũmũ.

²⁵ Reparũmũ Juan neenapi judíopãiuñi cu'a tũnoñe'te cutujũ ke'reasome.

²⁶ Jã'aja'ñe cho'ocuha repañare paakũni Juanni i'kañũ chini saniasome repaña.

—Masiũ, mũ'ũ Jordán chiacha ãsũũ mũikã'ko pa'irũmũ mũ'ũre ja'me pa'isi'kũ, mũ'ũ ña i'kasi'kũ Jesupi pãire okoro'vekũna pãi jainako jovojũasome repaũ'te —chiniasome repaña.

²⁷ Chitena Juan i'kaasomũ.

—Pãi ũcuanũko repaña cho'omasiche Dios jo'kasi'ea'me. Jo'kama'to cho'ovesũra'ame repaña.

²⁸ Ija'che i'kasi'kũa'mũ chũ'ũ aperũmũ: “Dios chũ'ũre pãire ũcuanũkore chũ'ũa'kũ chini raomanesi'kũa'mũ. Repaũ Raojũ rajachere kũaa'kũ chini raosi'kũa'mũ Dios chũ'ũre”, chũiche asasinaa'me mũsanũkona.

²⁹ Ija'chea'me: Pãiu romio'te vejani paamũ. Paakũ repaoni pojokũ i'kato repaũ'te ja'me pa'ikũ repaũ vejarũmũ cho'okaisi'kũpi kueñere nũkakũ asani rũa pojosõmũ. Ūcuaja'che pãipi Jesuni cuhema'ñe asa jovojũna rũa pojosõmũ chũ'ũ.

³⁰ Jesuni pāi na'a jainuko jovoa'jũ chiimũ chũ'ũ. Chũ'ũreta'ni na'a te'eva'na jovoa'jũ chiimũ chũ'ũ —chinasomũ repaũ Juan Pāi Okoro'vekũ.

Cũnaũmũ cajesi'kũ pa'iche'te kũamũ

³¹⁻³² Ūcuarũmũ Juan jo'e i'kaasomũ.

—Cũnaũmũ cajesi'kũ Dios Mamakũ pāi ũcuanũkore na'a rũa masikũ'mũ. Pāi icheja cheja jñaacojñosinajejũ cheja pa'ichechi'a masijũ i'kame. Cũnaũmũ cajesi'kũta'ni pāi ũcuanũkore na'a rũa masiũjekũ cũnaũmũ repaũ pa'ĩũ ñasi'ena'me asasi'e kũamũ. Jã'ata'ni pāi jainuko jachame repaũ kũache.

³³ Repaũ kũache jachamanata'ni, “Repaũ pa'iche'te Dios kũasi'e ũcuarepa'a'me”, chiijũ cuasame.

³⁴ Repaũ Jesús Dios Raosi'kũjekũ Dios chũ'ore kũamũ. Dios Repaũ Mamakũ'te Jesure Repaũ Rekocho'te ũsema'ñe ĩsisi'kũa'mũ, ũcuauñi si'arũmũ ja'me pa'ĩũ peore re'oja'che cho'okaau chini.

³⁵ Mai Ja'kũ Dios Repaũ Mamakũ'te chiimũ. Peore paakũ chũ'ũa'kũ chini ũcuauñi jo'kaasomũ Repaũ.

³⁶ Dios Mamakũ'te cuasana repana jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. Dios Mamakũ'te cuasamanata'ni Repaũ pa'icheja saima'ñe Diopi chũ'ũna si'arũmũ uujũ pa'ijanaa'me repana —chinasomũ Juan Pāi Okoro'vekũ.

4

Samaria cakona'me Jesús cutusi'ere kũamũ

1-3 Ûcuarumũ ija'che cutuasome pãi: “Pãi jainũko repaũ neena paũu chini Juanre jovo okoro'vecojñome. Jã'ata'ni Jesuni na'a jainũko pãi jovo okoro'vecojñome, repaũ neena paũu chini”, chiniasome. Pãi okoro'vemanesi'kua'mũ Jesús. Chukuna repaũ neenata'ni pãi okoro'vesinaa'me. Ûcuarumũ repaũ Jesús, “Pãipi raa cutujuna asa fariseopãi chu'ũ cho'оче masime”, chini Judea cheja pa'ikũji, “Galilea chejana co'iũu”, chiisi'kua'mũ chukuna'te.

4 Samaria chejapi caraiche pa'isi'kua'mũ chukuna'te.

5 Saiju Samaria cheja cajoopo Sicar vu'ejoopona tĩ'asinaa'me chukuna. Aperumũ Jacob repaũ mamaku'te Josere repajoopo kueñe cachejare cheja jo'kaasomũ.

6 Ûcuachejare oko eacoje pa'imũ, “Jacob ũhisicojea'me”, chiicojñocoje. Ûcuarumũ Jesús ku'ia ca'nasõ repacoje ru'tuvana puusi'kua'mũ. Nũkarepaũ pa'icosomũ reparumũ.

7-8 Chukuna repaũ neena ãure kooũu chini vu'ejoopona saisinaa'me. Chukuna saisirumũ Samariapãio okore eara chini oko eacojena rani tĩ'aona Jesús ija'che i'kaasomũ repao'te:

—Oko ũkuajũ'ũ chu'ũre —chiniasomũ repaũ.

9 Chikuna i'kaasomo repao.

—¿Je'se pa'iana mu'ũ chu'ũre Samariapãioni judiopãiuji okore sseekũ? Tiiñe cho'omũ mu'ũ —chiniasomo repao. (Judíopãipi Samariapãire cutucuheme. Jã'ajekuna repaũ i'kache'te asa jñano jã'aja'ñe i'kaasomo repao.)

10 Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Dios ñsira chiichena'me chu'u mu'ure oko sēesi'ku pa'iche masini sēera'amo mu'u chu'ure. Sēeto mu'u rekocho ũku vajuche'te oko ũkuara'amũ chu'u mu'ure —chinasomũ repaũ.

¹¹ Chikũna i'kaasomo repao.

—Rũa ruimũ icoje. ¿Ëqueri eaja'u mu'u? ¿Jeechejare chu'u rekocho ũku vajuche oko eaja'u mu'u?

¹² Mai aipãiu Jacobpi jo'kaasomũ icoje maire oko ũkure'оче pa'icoje. Repaũna'me repaũ mamachĩina'me repaũ jo'chava'na ũkuasome icoje pa'iche oko. ¿Icoje pa'iche oko na'a rũa re'oja'chere ũkuaja'u mu'u chu'ure? ¿Repaũ'te na'a rũa masiku mu'u? —chinasomo repao.

¹³ Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Icoje pa'iche oko ũkusinare jo'e okouaja'mũ repanare.

¹⁴ Jã'ata'ni chu'u ũkuache'te oko ũkunare jo'e okouamaneja'mũ. Chu'u ũkuache'te oko ũkuna oko puniu si'ama'ñe oko raicheja'che repana rekoñoã si'arũmũ re'oja'che pa'ijanaa'me —chinasomũ repaũ.

¹⁵ Chikũna i'kaasomo repao.

—Mu'u i'kache'te oko ũkuajũ'u chu'ure, jo'e chu'uni okouamaneakũ, icoje rani jo'e oko eache peoa'ku chu'ure —chinasomo repao.

¹⁶ Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Muũjure soijani ichejana rajũ'u —chinasomũ repaũ repao'te.

¹⁷⁻¹⁸ Chikũna i'kaasomo repao.

—Ëmũ peoko'mo chu'u —chinasomo.

Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Cincorepanare umupāi veja pan-
icuhasi'koa'mo mʉ'u. Chura chekure
mũjuma'kuni pa'imo mʉ'u. Jã'ajekuna, “Umũ
peoko'mo chʉ'u”, chini chʉ'o ũcuarepare
i'kasi'koa'mo mʉ'u —chiniasomũ repaũ.

19-20 I'kauna asa i'kaasomo repao.

—Dios chʉ'o kuakucosomũ mʉ'u. Chukuna
aipāi pa'isina ikūtina mʉni Dioni pojoñu chini
ro're ñuniasome. Mʉsanukona judíopāita'ni
ija'che i'kanaa'me: “Jerusalén vʉ'ejoopona
sani Diore pojochē pa'imũ maire”, chiinaa'me
mʉsanukona —chiniasomo repao.

21 Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Chʉ'u i'kache jachama'ñe cuasajũ'u mʉ'u.
Na'a pa'isirumũ pāi ũcuanuko Puka'kure
Diore pojoñu chiina ikūti mʉimanejanaa'me.
Ūcuachi'a Jerusalén vʉ'ejoopo saimanejanaa'me
repana.

22 Mʉsanukona Samariapāi mʉsanukona po-
jokũ pa'iche vesume. Chukuna judíopāita'ni
chukuna pojokũ pa'iche masime, vati toa uuche
Ūsekaikũji Dios Raosi'kupi judíopāiujekuna.

23 Pāi Dios chʉ'o jachama'ñe repana rekoñoã
Repaũ'te masirepa pojorumũ tĩ'aja'mũ. Chura
reparumũ tĩ'acuhamũ. Jã'aja'ñe cho'oju paaru
pāi chiimũ Repaũ Dios.

24 Dios ca'nivũjẽ'e peokujekũ ñoma'kua'mũ.
Pāipi Repaũ chʉ'ore jachama'ñe rekoñoãpi
Repaũni masi cuasaju pojoa'ju chiimũ Dios —
chiniasomũ Jesús.

25 Chikuna i'kaasomo repao.

—Iere masiko'mo chʉ'u: Mesías, pāi
ũcuanukore chũ'ua'kũ chini Dios Raojau

raija'mu. Rani maire peore che'choja'mu — chiniasomo repao. (“Mesías” chini “Cristo” chiimü griego chu'o.)

²⁶ Chikona i'kaasomu repau.

—Chu'u mu'ure i'kaku ücuau'mu — chiniasomu repau repao'te.

²⁷ Ücuarumu chükuna repau neena tĩ'a Jesupi romiona'me cutukuna ña jñanosinaa'me. Jã'ata'ni, “¿Je'se pa'iana ikore i'kaku mu'u? ¿Ûquere musanukona cutuche?”, chiimanesinaa'me chükuna.

²⁸ Ücuarumu repao oko eapu ücuachejana jo'ka vü'ejoopona sani päire ija'che i'kaasomo:

²⁹ —Chu'u pa'io cho'osi'e ñamanesi'kuta'ni peore masiku kuasi'kure ñajañu. Dios Raosi'kucosomu repau —chiniasomo repao repanare.

³⁰ Chikona asa vü'ejoopo eta chükuna pa'ichejana raisinaa'me repana.

³¹ Repana chuta'a tĩ'amarumu chükuna Jesús neena rua i'kasinaa'me repau'te.

—Masiu, ãu ãijũ'u —chiisinaa'me chükuna.

³² Chitena i'kasi'kuamü repau.

—Äu paamu chu'u, musanukona vesuche'te —chiisi'kuamü.

³³ Chikuna säiñechi'a cutusinaa'me chükuna repau neena.

—¿Chekunapi ãu ra ãure ikure? —chiisinaa'me chükuna.

³⁴ Chükuna cutuche masiku i'kasi'kuamü repau.

—Āu chũ'u paache'me ie: Chũ'u āu āiñe chicheja'che chũ're Raosi'ku chũ'u jo'kasi'e cho'o pi'nira chiimũ chũ'u.

³⁵ Mũsanũkona ija'che i'kanaa'me: “Ūcuaka'chapapāimia pani tũare'omũ trigo”, chiinaa'me. Ija'che kũamũ chũ'u mũsanũkonare: Jã'anare pãi, chũ're rainare ñajũ'u. Trigo re'ocheja'che pa'imũ repaña rekoñõã. Irũmũ chũ'u chũ'o asa chẽare'omũ repañare.

³⁶ Chekũrũmũ pãiuji Dios chũ'o chũ'vakũna asanata'ni jachame pãi. Na'a pa'isirũmũ chekũpi ũcuananani chũ'vakũna Dioni cuasajũ jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejare sani pa'ijanaa'me. Jã'aja'ñe cho'oru pojosõjanaa'me repañare chũ'vasina charo chũ'vasi'kũna'me cho'je chũ'vasi'ku.

³⁷ Aperũmũ pãi ija'che i'kaasome: “Pãiu trigo tãũna ainee rũa pa'iuña chekũpi tũakaimũ”, chinasome repaña. Ūcuarepaa'me jã'a.

³⁸ Jã'aja'ñe pa'imũ Dios chũ'o chũ'vache. Ija'chea'me: Mũsanũkonare saomũ chũ'u, Dios chũ'ore chũ'vajũna pãipi asa chẽa Repañni cuasaa'jũ chini. Dios chũ'o asa chẽamanesinani chũ'vajanaa'me mũsanũkona. Repañare aperũmũ chũ'vasina chũ'vasi'eja'chere ũcuare jo'e mũsanũkonapi chũ'vajũna asa chẽa Diore cuasajanaa'me repaña churata'ni, chiimũ chũ'u —chiisi'kũa'mũ Jesús.

³⁹ Ūcuarũmũ repajoopo cana rũa jainũko, repaoji, “Chũ'u pa'io cho'osi'e ñamanesi'kũta'ni peore masiku kũasi'kũa'mũ”, chikona asa Jesure cuasajũ jovosinaa'me, “Dios Raosi'kũa'mũ

repau”, chini.

⁴⁰ Jã'ajekuna Samariapãi Jesuni tĩ'a i'kasinaa'me, repauji saima'ñe repanana'me paañ chini. I'karena ka'chaumucujña repanare ja'me pa'isi'kua'mu repau, chukunana'me.

⁴¹ Ũcuauji Jesupi i'kauna asa na'a jainuko pãi cuasaju jovosinaa'me repau'te.

⁴² Ũcuarumu romio'te i'kasinaa'me repana.

—Chura mu'u kuasi'echi'a asa cuasama'me chukuna. Ũcuau i'kache asasinajeju cuasame chukuna repau'te. “Dios Raosi'kua'mu iku. Maire si'achejña pa'inare vati toa uuche Ũsekum”, chini masiju cuasame chukuna repau'te —chiisinaa'me repana.

Pãi chũ'uku'te cho'оче cho'okaiku mamaku'te Jesús vasosi'ere kumam

⁴³ Ka'chaumucujña pa'isirumuna Jesús Samaria cheja pa'isi'kupi eta jo'e kuniasomu Galilea chejana sasa chini.

⁴⁴ Repau Jesús si'arumu ija'che i'kasi'kua'mu: “Dios chu'o kuana ainesijooopã cana pãi repana kuache Dios chu'o asa jachame”, chiisi'kua'mu.

⁴⁵ Jã'ata'ni Galilea cheja sani apeti'asirumu repacheja cana ña pojoasome repau'te, pascuarumuna Jerusalén v'ejoopona sani repau rua masi cho'оче peore ñasinajeju.

⁴⁶ Ũcuarumu Jesús repau okopi pĩsi uche cono caruñosijooopo jo'e co'iasomu, Galilea cheja cajoopo Caná v'ejoopona. Ũcuarumu chekujooopo Capernaum v'ejoopo caku, pãi chũ'uku'te cho'оче cho'okaiku mamaku ravu jũ'iva'u paniasomu.

47 Judea chejapi Galilea chejana Jesús raisi'e asaasomꞫ repaꞫ. Asa, repaꞫ mamakꞫji jūnisōpi'rakꞫna Jesús pa'ichejana sani rꞫa i'kaasomꞫ repaꞫ, Jesupi repaꞫ vꞫ'ena sani mamakꞫni vasokaꞫꞫ chini.

48 SēeꞫna Jesús i'kaasomꞫ.

—Diochi'a cho'omasiche'te chꞫ'Ɜ cho'o ñoma'to cuasamanera'ame mꞫsanꞫkona chꞫ'Ɜre —chinasomꞫ repaꞫ.

49 ChikꞫna i'kaasomꞫ repaꞫ.

—ChꞫ'Ɜre paakꞫ, pesa sañu. ChꞫ'Ɜ chīi jūnisōcuhaja'mꞫ —chinasomꞫ repaꞫ.

50 ChikꞫna i'kaasomꞫ repaꞫ.

—MꞫ'Ɜ vꞫ'ena co'ijꞫ'Ɜ. MꞫ'Ɜ chīi vajꞫcuhasi'kꞫa'mꞫ —chinasomꞫ repaꞫ.

Jesús i'kasi'e jachama'ñe cuasa repaꞫ vꞫ'ena co'iasomꞫ repaꞫ.

51 Co'iꞫna repaꞫ'te cho'oche cho'okaina eta tijña kꞫaasome repaꞫ'te.

—MꞫ'Ɜ chīi vajꞫcuhasi'kꞫa'mꞫ —chinasome repaꞫ.

52 Jā'aja'ñe kꞫarena, “¿KeerꞫmꞫna repava'Ɜ vajꞫꞫ?” chinasomꞫ repaꞫ. ChikꞫna i'kaasome repaꞫ.

—Neato una pa'ito cha'voche chꞫꞫꞫsi'kꞫa'mꞫ repaꞫ —chinasome repaꞫ.

53 Chitena asa ũcuajarꞫmꞫna Jesús, “MꞫ'Ɜ chīi vajꞫcuhasi'kꞫa'mꞫ”, chiisi'ere cuasaasomꞫ repaꞫ. ŨcuarꞫmꞫ Jesuni cuasakꞫ jovoasomꞫ repaꞫ majapāina'me repaꞫ'te cho'oche cho'okaina.

⁵⁴ Jã'ana'me te'eka'chapañoã cho'o ñocuhamũ Jesús Diochi'a cho'omasiche, repaũ Judea chejapi Galilea cheja saisirumũ.

5

Betzata cakũre cu'acũ'a paakũ'te Jesús va-sosi'ere kũamũ

¹ Na'a pa'isirumũ judíopãipi Jerusalén vũ'ejoopona fiesta cho'ojuna ũcuajoopona jo'e maniasomũ Jesús.

² Repajoopo kakasa'aro “Ovejasa'aro” chiicojñosa'aro kueñere okoruruvũ pa'isi'kũamũ. Reparuruvũ mami hebreo chu'o “Betzata” chiimũ. Reparuruvũ ru'tuva'te vũ'ñarũã cincorepavũ'ñarũã jeomavũ'ñarũã pa'imũ.

³⁻⁴ Angel cũnaumũ pa'ikũji te'eñoã ũcuaruruvũna caje chũ'ukũna fa'aasomũ oko reparuruvũ pa'iche. Fa'akũna ravũ jũ'ikũ charo vani kakasi'kũpi vajuasomũ. Jã'ajekũna pãi jũ'ina jainũko ũcuavũ'ñarũãre cha'ajũ ũhisinaa'me, na'ava'na ro'ova'nana'me nũka ku'imava'na.

⁵ Te'eũ repanare ja'me ũhikũ treinta y ochorepaũsurumũ jũ'iva'ũ paniasomũ.

⁶ Ūcuarumũ Jesús repaũ'te ña, repaũ jeerumũ jũ'iñe'te masikũ ija'che i'kaasomũ repaũ'te:

—¿Vajũra chiikũ mũ'ũ? —chinasomũ.

⁷ Chikũna i'kaasomũ jũ'ikũ.

—Repa oko fa'arumũ casokujẽ'e peomũ chu'ũre. Jã'ajekũna repa oko fa'akũna vani kaka vajũra chiikũ'teta'ni chekũnapi si'arumũ charo vani kakame —chinasomũ repaũ.

⁸ Chikuna Jesús i'kaasomũ repau'te.

—Vũni mu'u kãikãa mini saiĩũ'u —chinasomũ repau.

⁹ Jesupi i'kauna teana vaju vuni repau kãikãa mini saniasomũ repau. Puaumucuse paniasomũ repau vajušiumucuse.

¹⁰ Repau kãikãa mini kuãa saiuna ña judíopãi chũ'una i'kaasome.

—Puaumucusea'me iumucuse. Mu'u kãikãare mini saiũ cu'ache cho'omũ mu'u. Mai aipãi chũ'u jo'kasi'e puaumucuse jã'aja'ñe cho'oche ũsemũ —chinasome repana.

¹¹ Chitena i'kaasomũ repau.

—Chũ'ure vasosi'ku, “Mu'u kãikãa mini saiĩũ'u”, chiisi'ku'a'mũ chũ'ure —chinasomũ repau.

¹² Chikuna i'kaasome repana.

—Mu'ure, “Mu'u kãikãa mini saiĩũ'u”, chiisi'ku, ¿kaũa'u? —chinasome repana.

¹³ Sēeto repau'te vasosi'kure vesuasomũ repau, pãipi jairepanũko pa'ijuna Jesupi ñoma'ñe sanisõuna.

¹⁴ Na'a pa'isirũmu Jesús Dios vũ'ere pa'iu repau vasosi'kure jo'e tijña i'kaasomũ.

—Chura vajũmu mu'u. Cu'ache cho'oche ũhasõjũ'u, mu'uni na'a ruu cu'ache ti'jñemanea'ku —chinasomũ repau.

¹⁵ Chikuna sani judíopãi chũ'unare kuaasomũ repau, “Jesupi chũ'ure vasosi'ku'a'mũ”, chiiũ.

¹⁶ Jesupi puaumucusena jũ'ikuni vasõna judíopãi chũ'una repau'te cu'ache i'kaju vanisõũũ chinasome.

¹⁷ Repau'te cu'ache i'kajuna ija'che i'kaasomũ repau:

—Chũ'u Ja'ku si'arũmũ pãi re'oja'che cho'okaiũ pa'ikũ'mũ. Jã'ajekũna chũ'u ũcuaja'che pãi re'oja'che cho'okaikũ'mũ —chinasomũ.

¹⁸ Jesupi pũaumucusena pãiu'te vasosi'kũpi, “Dios chũ'u Ja'kuũ'mũ”, chikũna asa, “ ‘Dios pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'u’, chini cuasacosome ikũ”, chini pe'ruju repaũ'te na'a rũa vanisõñu chiniasome repana.

Dios Repaũ Mamakũ'te Repaũ masiche'te jo'kamũ cho'oa'kũ chini

¹⁹ Reparũmũ Jesús i'kaasomũ repanare.

—Chũ'u Dios Mamakũ chũ'uchi'a te'eũ cuasakũ cho'oma'mũ. Chũ'u Ja'ku cho'oche'te ñakũ ũcuare cho'okũ'mũ chũ'u. Chũ'u Ja'ku cho'ocheja'che cho'okũ'mũ chũ'u Repaũ Mamakũ. ũcuarepaa'me jã'a.

²⁰ Ja'ku chũ'ũre rũa chiimũ. Repaũ cho'oche peore ñomũ chũ'ũre. Na'a rũa masiche ñoja'mũ Repaũ chũ'ũre. Ñouna chũ'ũpi ũcuare cho'okũna ña jãanojanaa'me mũsanũkona.

²¹ Ja'ku jũnisõsinare vasokũ'mũ vajũa'ju chini. Chũ'u Repaũ Mamakũ ũcuaja'che chũ'ũre uanare vasokũ'mũ.

²²⁻²³ Chũ'u Ja'ku, “Mũsanũkonare pãi cu'ache cho'osi'e ro'iche pa'imũ”, chiimaneja'mũ. Chũ'ũpi jã'aja'ñe cho'oa'kũ chini jo'kasi'kuũ'mũ Ja'ku chũ'ũre, pãipi Repaũ'te cuasa, vajũchũcheja'che chũ'ũni ña, vajũchũa'ju chini. Chũ'ũre Dios Mamakũ'te ña, vajũchũmana chũ'ũre Raosi'kũre Ja'kũre ũcuaja'che cuasa, vajũchũma'me.

24 'Pāi ũcuauana chũ'u i'kache asa jachama'ñe Dios chũ'ure Raosi'kure cuasani, pa'iche re'oja'chere pa'ijũ repana jūnisōsirumũ Dios pa'ichejana ai sani si'arumũ pa'ijanaa'me. Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomũ repanare. Vati toa saira'asinaa'me repana Diore cuasamana pani. Diore cuasanajejũ re'ojachejana saijanaa'me repana Dios pa'ichejana. Ũcuarepaa'me jā'a.

25 Pāi Diore cuasamana jūnisōsinaja'ñe pa'ime. Jā'ata'ni chũ'upi Dios Mamakũji chũ'vakũna asa pāi ũcuauana cuasani jūni vajũraisina pa'icheja'che, pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Na'a pa'isirumũ ti'jñeja'mũ chũ'u i'kasi'e. Chura tijñacuhumũ repa. Ũcuarepaa'me jā'a.

26 Ja'kũchi'a pa'iche re'oja'chere ĩsiku'mũ. Jā'aja'ñe cho'oche Ja'kũ chũ'uni Repaũ Mamakũni jo'kasi'kua'mũ ũcuaja'che ĩsia'kũ chini.

27 Chũ'ure Dios Raosi'kũjekũna cu'ache cho'onare pāi, "Mũsanũkona cu'ache cho'osi'e ro'i ro'iche pa'imũ", chiichena'me cu'ache cho'oche ũhasinare, "Ro'iche peomũ mũsanũkonare", chiiche jo'kasi'kua'mũ Ja'kũ chũ'ure.

28-29 Chũ'u i'kache asa, kukũmanejũ'u mũsanũkona. Na'a pa'isirumũ pāi jũ'isina ũcuauko chũ'upi soito asa vajũraijanaa'me. Re'oja'che pa'isina vajũrani Diona'me si'arumũ pa'ijũ pa'ijanaa'me. Cu'ache pa'isinata'ni vajũrani uujũ pa'ijanaa'me —chinasomũ repaũ.

"Chũ'u pa'iche'te kũame", chiimũ Jesús

30 Ûcuarumũ Jesús jo'e ija'chere i'kaasomũ:

—Chũ'uchi'a te'eũ cuasakũ cho'oma'mũ chũ'ũ. Pãi cho'oche ñani chũ'ũ cuasache i'kama'kua'mũ. Chũ'ũ Ja'kũpi chũ'ũkũna asakũ Ûcuare i'kakũ'mũ. Chũ'ũ chiichechi'a i'kama'kũjekũ Ûcuarepa i'kakũ'mũ chũ'ũ. Pãi repaña cu'ache cho'osi'e ro'ichi'a ro'iche chũ'ũmũ chũ'ũ. Chũ'ũre Raosi'kũ Ja'kũ chiichechi'a i'kakũ'mũ chũ'ũ.

31 Chũ'ũ pa'iche'te chũ'ũpi meñe kuato pãipi asa, “Joreũ'mũ mũ'ũ”, chiira'acosome.

32 Jã'ata'ni chekũpi chũ'ũ pa'iche'te kuamũ. Repaũ kuache Ûcuarepaame. Jã'are masimũ chũ'ũ.

33 Mũsanũkonapi chekũnare Juan pa'ichejana saosome, chũ'ũ pa'iche'te sēniasaa'jũ chini. Sēeto chũ'o Ûcuarepare kuasi'kua'mũ Juan.

34 “Dios Raosi'kua'mũ mũ'ũ”, chiinare ku'ema'mũ chũ'ũ. Jã'ata'ni, chũ'ũ pa'iche'te Juan kuasi'ere cuasajũ'ũ mũsanũkona, chiimũ chũ'ũ, mũsanũkonapi asa chēa chũ'ũni cuasajũ vati toana sanĩ uumanea'jũ chini.

35 Ёорũ rua miañeja'ñe re'oja'che che'chosi'kua'mũ Juan. Repaũ apeche'chorũmũchi'a asa pojosinaame mũsanũkona.

36 Juanpi kuaũna chũ'ũ pa'iche masime pãi. Rua re'oja'imũ jã'a. Jã'ata'ni pãipi chũ'ũre Ja'kũ raosi'ere masia'jũ chini na'a ña masire'oche cho'omũ chũ'ũ ie: Chũ'ũpi cho'o pi'nia'kũ chini Ja'kũ chũ'ũ jo'kasi'ere cho'okũna ña chũ'ũre Ja'kũ raosi'e masijanaame pãi.

37 Pãipi chũ'ũ pa'iche'te tocha jo'kaa'jũ chini chũ'ũsi'kua'mũ Ja'kũ, chũ'ũre Raosi'kũ.

Repau i'kachejë'e asamanaa'me mʉsanʉkona. Ũcuachi'a Repau'terejë'e ñamanaa'me.

³⁸ Chʉ'u Repau Raosi'ku kuache asa jachana-jeju Dios chʉ'o asa chẽama'me mʉsanʉkona.

³⁹ Ija'che cuasame mʉsanʉkona: “Dios chʉ'o tocha jo'kasi'ere che'cheni Dios pa'icheja saiche masijanaa'me mai”, chini cuasaju rʉa che'cheme mʉsanʉkona. Repa tocha jo'kasi'e chʉ'u pa'iche'te kuamu.

⁴⁰ Jã'ata'ni mʉsanʉkona chʉ'ure cuheme. Chʉ'uni cuasaju jovoni pa'iche re'oja'chere pa'iju j̄nisõsirumu Dios pa'ichejana saira'ame mʉsanʉkona.

⁴¹ 'Pãi chʉ'u cho'оче cuasa ña, “Peore masiku'mu Jesús”, chiina peoto karama'mu chʉ'ure.

⁴² Mʉsanʉkona pa'iche masimu chʉ'u. Diore chiima'me mʉsanʉkona.

⁴³ Ja'kupi raouna chejare caje pa'iu che'choku'teta'ni jachame mʉsanʉkona chʉ'ure. Chekupi Dios raocojñomanesi'kupi rani repau cuasache'te che'chotota'ni asa jachamanera'ame mʉsanʉkona.

⁴⁴ “Dios Ũcuate'euji ña pojoa'ku, re'oja'che cho'oñu mai”, chiima'me mʉsanʉkona. Pãichi'a ña pojoa'ju chini, “Re'oja'che cho'oñu”, chinaa'me mʉsanʉkona. Jã'aja'ñe cuasanajeju mʉsanʉkona chʉ'ure cuasamanaa'me.

⁴⁵ Ija'che cuasame mʉsanʉkona: “Mai Moisés chʉ'u jo'kasi'ere cho'oni j̄nisõsirumu Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me”, chiime mʉsanʉkona. Jã'ata'ni repau Moisés mʉsanʉkonare, “Cu'ache pa'isinaa'me ina”,

chijja'mu chu'u Ja'kure. Jã'ajekuna chu'u jã'aja'ñe i'kamaneja'mu.

⁴⁶ Chu'u pa'ijache Moisés aperumu tocha jo'kasi'kua'mu. Repau tocha jo'kasi'e jachama'ñe cuasani chu'u i'kache ũcuaja'che jachama'ñe cuasara'ame musanukona.

⁴⁷ Repau tocha jo'kasi'e jachanafejũ chu'u i'kache jachame musanukona —chiniasomu Jesús reparare.

6

Pãi cinco milrepanare Jesús ãu ãusi'ere kumatũ

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Na'a pa'isirumu Jesús Galilea chiara chekukã'kona jẽ'esi'kua'mu. Repara chiara mami cheke Tiberiaa'me.

² Jesupi Diochi'a cho'omasiche'te jũ'inani va-sokuna pãi jainuko tuhasinaa'me repau'te.

³ Ūcuarumu chukuna Jesús neena ũcuana'me aikũtina mũni pũsinaa'me.

⁴ Reparumu judíopãi fiesta pascuarumu tĩ'apĩ'rasi'kua'mu.

⁵ Pãipi jairepanuko repauni rajuna ña Filipeni ija'che i'kasi'kua'mu repau Jesús:

—¿Jeechejana ãu koojanaa'ñe mai inare ũcuaukore ãuja'ñe? —chiisi'kua'mu repau.

⁶ Jesús repau cho'ojache masakuta'ni Felipe i'kache'te asara chini sãesi'kua'mu.

⁷ Sãkuna Felipe i'kasi'kua'mu.

—Maipi kurire're denariore're doscientorepare'repi pãre koo ãuto ũcuaukore tĩ'amanera'amũ ãu inare —chiisi'kua'mu.

8 Ūcuarumũ chekũ Jesús neekũ, Simón Pedro cho'jeũ Andrés ija'che i'kasi'kua'mũ:

9 —Icheja chĩiva'ũ pãpuã cebadaji cho'osipũã cincoreparũã chiacha va'i ka'chava'nare paava'ũ pa'imũ. Jã'ata'ni inani pãire ãũũu chini chĩiva'ũ paache'te maipi kooto tĩ'ama'mũ. Jairepanũkoa'me ina —chiisi'kua'mũ repaũ.

10 Chikũna i'kasi'kua'mũ Jesús.

—Inare pãi ũcuanũkore chũ'ujũ'ũ pũua'ju —chiisi'kua'mũ chũkũna'te repaũ neenare.

Chikũna chũ'urena pũusinaa'me repana pãi. Pãi cinco milrepana na'a jainũko pa'icosome, umũpãichi'a kuẽkueto. Repacheja rũa patu pa'isi'kua'mũ.

11 Pũusirumũ repaũ Jesús chĩiva'ũ paache pã sēni koo cãjikũ Diore, “Re'orepamũ”, chiisi'kua'mũ. Chini chũkũnani repaũ neenani ĩsiũna repanare pãi ũcuanũkore ãusinaa'me chũkũna. Va'iva'nare sēni koo ũcuaja'che cho'osi'kua'mũ repaũ. Repanare ãiũachetu'ka ãisinaa'me repana.

12 Pãi ũcuanũko ãni chajirena i'kasi'kua'mũ Jesús chũkũna'te.

—Cajejaisimajñaruã siajũ'ũ, jmamakarũjē'e cho'osõmanea'kũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

13 Chikũna cebada pã pãi ãijũna cajejaisi'e docerepaju'ña sia timusinaa'me chũkũna.

14 Diochi'a cho'omasiche'te Jesupi cho'oũna ña ija'che i'kasinaa'me repana pãi:

—“Diopi Repaũ chũ'o Kũajaũre raoja'mũ”, chiiju cha'anaa'me mai. Ūcuauũcosomũ ikũ —chiisinaa'me repana.

15 Repanani chũ'ua'ku chini repau'te chēa sañu chiijuna masakũ cuhekũ aikũtina jo'e te'eu maĩsi'kua'mũ repau Jesús.

*Jesús oko sē'sevũji nũka ku'isi'ere kuamu
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

16-17 Na'isõsirũmu chũkũna Jesús neena chiarana caje choovũna tuhisinaa'me, Capernaum vũ'ejoopona jẽñũ chini. Chijanisõcuhasi'eta'ni repau Jesús aikũti maĩsi'kũ chuta'a cajemanesi'kua'mũ.

18 Ũcuarũmu jẽ'ejũna churata'ni rũa tutakũ rũa fa'asi'kua'mũ chiara.

19 Cinco kilõmetros chekurũmu seis kilõmetros jẽ'enapi Jesure chiara sē'sevũji nũka ku'iu choovũ kueñe tĩ'akũni ña rũa kukũsõsinaa'me chũkũna.

20 Vajũchũjũna i'kasi'kua'mũ repau.

—Vajũchũmanejũ'ũ chũ'ure. Jesua'mũ chũ'ũ —chiisi'kua'mũ repau chũkũna'te.

21 Chikũna asa, “Ũcuau'mũ”, chini masijũ po-jojũ choovũ tuhiche ũsemanesinaa'me chũkũna repau'te. Repau tuhisirũmu chũkũna saichejana teana tĩ'asinaa'me.

Pãĩ Jesuni ku'eme

22 Jo'e apeñatato repana pãĩ chiara jẽ'ema'ñe canũkasina ija'che cuasaasome: “Neato icheja ju'isi'vũ choovũ ũcuate'evũ'te Jesús neena chiara chekũkã'kona jẽnisõsinaa'me. Jesuta'ni ja'me tuni jẽ'emanesi'kua'mũ”, chini cuasaasome repana.

23 Ũcuarũmu pãĩ choovũãpi Tiberias vũ'ejoopo raisina rani tĩ'a jũoasome. Jesús pã cãjikũ Diore,

“Re'orepamũ”, chini ãukũna ãisicheja kueñe paniasomũ.

²⁴ Repacheja Jesupi peokũna chũkũna repaũ neenajẽ'e peojũna choovũãpi jo'e tuni Capernaum vũ'ejoopona jẽniasome repana repaũni ku'eñu chini.

Pa'iche re'oja'chere ïsikũ'mũ Jesús pãipi re'oja'che paapũ chini

²⁵ Repana pãi chiara chekũkã'ko jẽni tĩ'a Jesure ku'e jĩnaa sãesinaa'me.

—Masiũ, mũ'ũ, ¿jeerũmũ icheja jẽku? —chiisinaa'me repana.

²⁶ Chitena i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Chũ'ũpi Diochi'a te'eu cho'omasiche'te cho'okũna ña, “Dios Raosi'kũa'mũ mũ'ũ”, chiima'me mũsanũkona chũ'ũre. Rupa chũ'ũ ãũñe pã chajiche ãisinajejũ ku'eme mũsanũkona chũ'ũre. Ũcuarepa'a'me jã'a.

²⁷ Mũsanũkona ãu koochechi'a cuasamanejũ'ũ. Repa ãu si'asõja'mũ. Chũ'ũ Dios Raosi'kũ ïsicheta'ni si'ama'ñea'me. Jã'are cuasajũ'ũ. Chũ'ũ ïsiche'te kooni Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me mũsanũkona. Jã'are chũ'ũpi ïsia'kũ chini chũ'ũ Ja'kũ Dios chũ'ũni chiũũ jo'kasi'kũa'mũ —chiisi'kũa'mũ repaũ.

²⁸ Chikũna sãesinaa'me repana.

—¿Je'se cho'ojanaa'ñe chũkũna, Dios chũ'ũñe'te cho'oñu chini? —chiisinaa'me repana.

²⁹ Chitena i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Iea'me Dios chũ'ũñe: Repaũ Raosi'kũni cuasajũ'ũ —chiisi'kũa'mũ repaũ.

30 Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Mũ'upi Diochi'a te'eũ cho'omasiche'te cho'o ñoru, “Dios Raosi'kua'mũ mũ'u”, chiijanaa'me chukuna. ¿Ëquere cho'o ñoja'u mũ'u?

31 Mai aipai pã peocheja pa'irũmũ manacaã ãniasome. Dios chũ'o tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Dios repanapi ãapũ chini ãu cũnaũmũpi
ĩsisi'kua'mũ,
chiimũ repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me
repana.

32 Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mũ:

—Moisema'mũ cũnaũmũpi ãu ĩsisi'kũ.
Chũ'u Ja'kua'mũ cũnaũmũpi ãurepa ĩsiku.
Ëcuarepaa'me jã'a.

33 Æu Dios ĩsisi'e cũnaũmũ casosi'ea'me. Pãipi repa ãu ãni pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Ëcuaja'che cũnaũmũpi Dios Raosi'kũre chũ'uni cuasa vajũ pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me pã —chiisi'kua'mũ repaũ.

34 Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Chukuna'te Paaku, Ëcuare ãu si'arũmũ ĩsiku pa'ijũ'u chukuna'te —chiisinaa'me repana.

35 Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Æu ãni re'oja'che pa'icheja'che chũ'upi jo'kauna chũ'ure cuasana jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'ijũ pa'ijanaa'me. Pãĩ ãu ãisinare jo'e ãucuhaja'mũ repanare. Ëcuachi'a pãĩ oko ũkusinare jo'e okouaja'mũ. Na'a pa'isirũmũ jo'e ãuna'me oko chiijanaa'me repana. Jã'ata'ni chũ'u ĩsiche koosina chũ'ure

cuasana karamauna jo'e chiima'ñe si'arumu re'oja'che pa'ijanana'me.

³⁶ Musanukonare ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: "Chu'u cho'оче ñanata'ni cuasama'me musanukona chu'ure", chiisi'kua'mu chu'u.

³⁷⁻³⁸ Cunaumupi chu'u chiichechi'a cho'ora chini cajemanesi'kua'mu chu'u. Chu'ure Raosi'ku Dios chũ'ñe'te cho'ora chini cajesi'kua'mu. Jã'ajekuna chu'u Ja'kupi cho'okaiuna pãi chu'ure jovojanana'me. Chu'ure jovonare te'euterejẽ'e cuhemanaja'mu chu'u.

³⁹ Chu'ure Raosi'ku Ja'ku ija'che chũ'umu chu'ure: "Mu'ure cuasaju jovosinapi jũnisõsinare na'a pa'isirumu pãi ũcuanuko cho'osi'e chu'u ro'iche chũ'umucusena vasojũ'u repanare, te'eujẽ'e cho'osõmanea'ju", chiimu Dios chu'ure. Jã'aja'ñere chiimu Repau.

⁴⁰ Ũcuachi'a chu'u Ja'ku ija'chere chiimu: Chu'ure Repau Mamakuni cuasaju chu'u pa'iche'te ña chẽa pa'iche re'oja'chere pa'iju Repau pa'icheja ai sani paapu chiimu. Chu'upi pãi ũcuanuko cho'оче Dios ro'iche chũ'umucusena chũ'uuna chu'ure cuasasinapi jũ'isina jo'e vajurajanaa'me —chiisi'kua'mu repau Jesús.

⁴¹⁻⁴² "Au cunaumu casosi'ejache pa'iku'mu chu'u cunaumu cajesi'kujeku", chikuna judiopãi asa pe'ruju ija'che sãiñechi'a i'kaasome:

—¿Iku José mamakuma'ku? ¿Jesuma'ku? Iku puka'kupãi masime mai. Jã'ata'ni, ¿je'se iku cuasaku, "Cunaumupi cajesi'kua'mu chu'u", chiiku? —chiniasome repana.

⁴³ Jã'aja'ñe i'karena i'kasi'kua'mu repau.

—Chũ'uni pe'rujũ sãĩnechi'a cu'ache cutu-mairo pa'ijũ'ũ chũ'ure.

⁴⁴ Chũ'ure Raosi'kũ Ja'kũ cho'okaima'to pãi te'eujẽ'e jovomanera'ame chũ'ure. Chũ'ũpi che-jana jo'e caje chũ'ure jovosina jũ'isinare va-soja'mũ chũ'ũ.

⁴⁵ Dios chũ'o kũasina tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Pãi ũcuanũkore che'choja'mũ Dios, chiimũ. Chũ'ũ Ja'kũ chũ'o asa chẽana chũ'uni cuasajũ jovome.

⁴⁶ 'Pãi te'eujẽ'e chũ'ũ Ja'kũre ñama'me. Chũ'ũchi'a Repaũ pa'icheja cajesi'kũjekũ ñakũ'mũ Repaũ'te.

⁴⁷ Chũ'ure cuasana pa'iche re'oja'chere pa'ijũ jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a.

⁴⁸ Ñũ ãni re'oja'che pa'icheja'che chũ'ũpi re'oja'chere jo'kaũna chũ'ure cuasana re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁴⁹ Mai aipãi pãi peocheja pa'irũmũ manacaã ãisinata'ni jũnisõasome.

⁵⁰ Jã'ata'ni iere ãu cũnaũmũ casosi'ere ãina rekoñoã jũnisõmanejanaa'me. Ija'chea'me:

⁵¹ Ñũ cũnaũmũ casosi'ea'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ cũnaũmũ cajesi'kũjekũ. Chũ'ũ ca'nivũ vanisõñe ũsema'mũ chũ'ũ, mũsanũkona cu'ache cho'oche'te jũni ro'ikasa chini. Chũ'ũ ĩsiche ãu chũ'ũ ca'nivũ'me. Repa ãu ãina jũnisõma'ñe si'arũmũ pa'ijanaa'me —chiisi'kũa'mũ repaũ Jesús.

52 Jã'aja'ñe i'kauna asa judíopãi sãĩñechi'a ija'che i'kasinaa'me:

—¿Je'se ikũ maire repaũ ca'nivũ ãuja'ũ? —
chiisinaa'me.

53 Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Mũsanũkonapi chu'ũ Dios Raosi'kũ ca'nivũ'te ãimaneni chu'ũ chiejẽ'e ũkumaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a.

54 Pãĩ chu'ũ ca'nivũ ãijũ chu'ũ chiejẽ'e ũkuna re'oja'che pa'ijanaa'me. Jã'aja'ñe pa'ijũ jũ'isina pãĩ ũcuanũko cho'osi'e Ja'kũ ro'iche chũ'ũmucusena chu'ũpi chũ'ũna repaũ ca'nivũã vajurani Repaũ pa'ichejana sani pa'ijanaa'me repaũ.

55 Chu'ũ ca'nivũ ãũ rũa ãire'очеja'che pa'imũ. Ũcuachi'a chu'ũ chie oko rũa ũkure'очеja'che pa'imũ.

56 Pãĩ chu'ũ ca'nivũ ãijũ chu'ũ chiejẽ'e ũkuna chu'ũna'me si'arũmũ pa'inaa'me. Chu'ũ ũcuachi'a repaũ rekoñoãre si'arũmũ ja'me pa'ikũ'mũ.

57 Chu'ũre Raosi'kũ Ja'kũ jũnisõma'ñe Si'arũmũ Pa'ikũji cho'okaiũna ai pa'ikũ'mũ chu'ũ. Ũcuaja'che chu'ũpi cho'okaiũna chu'ũ ca'nivũ ãina ai pa'ijanaa'me.

58 Mai aipãĩ ãisicaãre manacaãre i'kama'mũ chu'ũ. Repacaã ãisina ũcuanũko ai pa'ima'ñe jũnisõasome. ãũ chura cũnaũmũ casosi'ere i'kamũ chu'ũ. Repa ãũ chura cũnaũmũ casosi'e ãina Dios pa'ichejana sani jo'e jũnisõma'ñe pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mũ repaũ.

59 Jã'aja'ñe che'chosi'kua'mu Jesús, Capernaum vu'ejoopo pa'ivu'e judiõpãi chi'ivu'e pa'irumu.

Diore si'arumu ja'me pa'ijachere kumtu

60 Repau che'choche'te asa repau'te chiiju ja'me ku'ina jainuko ija'che i'kasinaa'me:

—Repau che'choche ruu asavesamu. Te'eujẽ'e asa chẽamanejacosome mai —chiisinaa'me repa.

61 Repana jachaju ke'reche'te masiku i'kasi'kua'mu Jesús.

—¿Chu'u che'chosi'ere asa pe'ruche musanukona?

62 Chekumtu chu'upi Dios Raosi'ku chu'u pa'isichejana jo'e munisõuna ñani, ¿je'se cuasajanaa'ñe musanukona?

63 Dios Rekochochi'a mama pa'iche isiku'mu. Repau Rekochoji cho'okaima'to asa chẽa re'oja'che pa'ivesume pãi. Musanukonapi asa chẽa chu'uni cuasaju jovo pa'iche mamare paapu chini, “Chu'u ca'nivu aijũ'u”, chiisi'kua'mu chu'u.

64 Jã'ata'ni musanukona chuta'a te'ena chu'ure cuasama'me —chiisi'kua'mu Jesús. Apereparumupi repau'te cuasamanejanaaname repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajaure masiasomu Jesús.

65 Ũcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukona te'ena chu'ure cuasamaruna, ija'che che'chosi'kua'mu chu'u: “Ja'ku cho'okaima'to pãi te'eujẽ'e cuasaju jovomanera'ame chu'ure”, chiisi'kua'mu chu'u musanukonare —chiisi'kua'mu repau.

66 Jã'aja'ñe i'kasirumupi repau'te ja'me ku'isina jainuko jokasõ jo'e ja'me ku'imatesinaa'me repau'te.

67 Jo'kasõrena Jesús chukuna'te repau neena docerepanare ija'che sēesi'kua'mu:

—¿Musanukona ũcuaja'che chu'ure jo'kasõñu chiiche? —chiisi'kua'mu.

68 Chikuna Simón Pedro i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mu'u che'chocheja'che che'choku'te chekure ku'eni jñaamanera'ame chukuna. Mu'uchi'aa'mu pa'iche re'oja'chena'me Diore si'arumu ja'me pa'ijache che'choku.

69 Mu'u che'choche jachama'me chukuna. Mu'u pa'iche masime chukuna. Dios Si'arumu Pa'iku Mamaku'mu mu'u; Repau Raosi'kua'mu —chiisi'kua'mu repau.

70 Chikuna Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare docerepanare chēasi'kua'mu chu'u. Jã'ata'ni te'eu vati ai chũ'uñe cho'oku'mu —chiisi'kua'mu repau.

71 Jã'aja'ñe i'kaku repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajau Judas pa'iche'te kuasi'kua'mu repau Jesús. Jesús neena docerepanare ja'me pa'isi'kua'mu repau Judas, Simón Iscariote mamaku.

7

Jesús cho'jechĩ repau'te cuasasi'ere kumatu

1 Jã'a cho'o pi'nisirumu repau Jesús Galilea chejare pa'iu vu'ñajoopoã peore ku'isi'kua'mu. Judea chejata'ni saicuheasomu repau, judíorpai chũ'unapi repauni vanisõñu chiijana.

2-3 Ûcuarumũ judíopãĩ vuñaruã cho'o pa'irumupi fiesta tĩ'api'arakuna Jesús cho'jechĩĩ i'kasinaa'me repau'te.

—Icheja pa'ímanejũ'ũ mũ'ũ. Judea chejana sani mũ'ũ cho'ochete cho'ojũ'ũ, repacheja pa'inapi mũ'ũre chiinapi ñaa'ju.

4 Chekuna pãĩ repana pa'iche pãĩ jainuko masia'ju chiina repana cho'ochete rope'e cho'oma'me. Pãĩ chenevuãna cho'ome repana, pãipi ñaa'ju chini. Jã'ajekuna mũ'ũ masiche pãĩ ùcuanukore cho'o ñojũ'ũ, ña masia'ju —chiisinaa'me repana.

5 Repau cho'jechĩĩjẽ'e, “Dios raosi'kuma'mũ iku”, chiiju jachaju cuasamanesinaa'me repau'te.

6-7 Ûcuarumũ Jesús ija'che i'kasi'kua'mũ repanare:

—Pãĩ musanukonare cuhema'me. Jã'ajekuna ùcuuarumũjẽ'e saire'omũ musanukonare. Chu'ureta'ni pãĩ cuheme, repana cho'ochete ñaku, “Cu'ache cho'ome musanukona”, chiiju chu'vakujekuna. Jã'ajekuna chu'ure fiesta saicu'amũ chura.

8 Chu'ure saire'orumũ chuta'a tĩ'amauna saima'mũ mũ'ũ. Musanukonachi'a saijũ'ũ —chiisi'kua'mũ repau.

9 Jã'aja'ñe i'ka pi'nisirumũ saima'ñe canuka Galilea chejare pa'isi'kua'mũ repau Jesús.

Fiestarumuna Jesús sani cho'osi'ere kumũ

10 Repau cho'jechĩĩ sanisōsirumuna Jesús chekunare kuama'ñe rope'e te'eũ fiesta saniasomũ.

11 Ûcuarumũ judíopãĩ chũ'una fiesta cho'ochaja Jesuni ku'eju pãĩ ùcuanukore sēniasome.

—¿Jeechejare Jesús pa'ikũ? —chiniasome repaña.

¹² Reparũmũ pãi jainũko Jesús pa'iche sãĩnechi'a cutuasome. Te'ena, “Re'okũ'mũ repaũ”, chiniasome. Chekũnata'ni, “Re'oma'mũ repaũ. Jorekũ pãi cu'ache che'chokũ'mũ”, chiniasome.

¹³ Jã'ata'ni judíopãi chũ'unani vajũchũju repaũ pa'iche rope'e cutuasome repaña pãi, “Chekũnapi asajũ”, chini.

¹⁴ Repa fiesta joorepapo cho'ocuharũmũna Dios vũ'ena Jesús kaka che'chosi'kũa'mũ.

¹⁵ Che'chokũna judíopãi chũ'ũna asa jũnano i'kasinaa'me.

—Ikũ utija'o che'chemanesi'kũta'ni, ¿je'se pa'ũna jã'arepa rũa masikũ? —chiisinaa'me.

¹⁶ Chitena Jesús i'kasi'kũa'mũ.

—Chũ'ũ cuasache'te che'choma'mũ chũ'ũ. Chũ'ũre Raosi'kũ kũache'te che'chomũ.

¹⁷ Dios chũ'ũne cho'oũũ chiina chũ'ũ che'choche asa chẽajanaa'me. Asa chẽa, “Repaũ cuasache che'chomũ ikũ”, chiimanejanaa'me repaña. “Diopi kũakũna che'chomũ ikũ”, chini masijanaa'me.

¹⁸ Pãiũ ũcuauakũ repaũ cuasachechi'a che'choni, pãipi, “Rũa masikũ'mũ mũ'ũ”, chiapũ chini che'chomũ. Jã'ata'ni pãiũ repaũ'te raosi'kũ kũachechi'a che'choni, chekũnapi, “Mũ'ũre raosi'kũ rũa masikũ'mũ”, chiapũ chini che'chomũ. Jã'aja'ũne pa'ikũ jorema'ũne chũ'o ũcuarepare che'chomũ.

¹⁹ 'Dios chũ'ũne Moisés tocha jo'kaasomũ mũsanũkonare. Jã'ata'ni repa te'eujẽ'e cho'omanaa'me mũsanũkona. ¿Je'se pa'ũna

musanukona, Diopi chũ'uuna Moisés tocha jo'kasi'e cho'omanata'ni chũ'ure, “Ūcuare cho'oma'mu”, chini vanisoñu chiiche? — chiisi'kua'mu repa.

²⁰ Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Vatire paakujeku jā'aja'ñe i'kacosomu mu'u. Mu'ure vanisoñu chiina peome —chiisinaa'me repa.

²¹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Puaumucusena chũ'upi pãiuni vasuana ũcuanuko ña jñanosinaa'me musanukona.

²² Moisés chuta'a peorumu musanukona aipãi cho'osi'e jĩkochã'tiru chuto tuache Moisepi chũ'u jo'kauna cho'oñu chini chekurumu musanukona puaumucuseta'ni chĩiva'u jĩkochã'tiru caca'niru chuto tuame.

²³ Moisés chũ'u jo'kasi'ere jachacuheju chekurumu musanukona puaumucuseta'ni chĩiva'u jĩkochã'tiru chuto tuame. Jā'aja'ñe cho'onata'ni chũ'ure pe'rume musanukona, chũ'upi puaumucusena pãiuni vasuana.

²⁴ Musanukona chũ'u cho'oche'te ña masi cuasama'ñe teana, “Cu'ache cho'omu iku”, chiime. Jā'aja'ñe cho'omanejũ'u musanukona. Chũ'u cho'oche ña peore masi cuasa pi'ni rūhiñe cuasaju i'kajũ'u chũ'ure —chiisi'kua'mu repa Jesús.

Jesús repa raisichejare kamu

²⁵ Reparumu Jerusalén vñ'ejoopo cana te'ena ija'che sãiñechi'a sēniasome:

—¿Pãi vanisoñu chini ku'ecojñoku'u iku?

26 Pāi ũcuanuko asaju'te i'kamũ iku. Jã'ata'ni maire chũ'una te'eujẽ'e ũsema'me ikure. ¿“Dios Raosi'kua'mũ iku”, chiiju cuasache repaña?

27 Dios Raojau ratu repau raisichejata'ni te'eujẽ'e masimanejanaa'me. Iku Jesús raisicheja masime mai. Jã'ajekuna tiiucosomũ iku —chiniasome repaña.

28 Repaña i'kache'te asa Jesús Dios vũ'ere pa'iu che'choku ujachũ'opi ija'che i'kasi'kua'mũ:

—¿Musanukona chũ'u pa'iche masiche? ¿Chũ'u raisicheja ũcuachi'a masiche? Chũ'u te'eu cuasaku raisi'kuma'mũ. Chekupi Jorema'kupi raõna raisi'kua'mũ chũ'u. Repau pa'iche vesume musanukona.

29 Chũ'uta'ni Repau pa'icheja raisi'kujeku Repau pa'iche masimũ. Ũcuauji raosi'kua'mũ chũ'ure —chiisi'kua'mũ Jesús.

30 Jã'aja'ñe i'kakuna asanata'ni repau'te chẽañu chiina te'eujẽ'e chẽamanesinaa'me repau'te, Dios chiisirumupi chuta'a tĩ'amaña.

31 Chekunata'ni jainuko repauni cuasaju ija'che i'kasinaa'me:

—Iku cho'omasicheja'che cho'omasina peome. Chekurumũ iku Dios Raosi'kucosomũ —chiisinaa'me repaña.

Fariseopāipi Jesuni chẽaa'ju chini pāi chẽanare saosi'ere kamũ

32 Pāipi Jesús pa'iche'te cutujuna asa judío phairipāi chũ'unana'me fariseopāi Jesuni chẽaa'ju chini Dios vũ'e pẽ'jekainani pāi chẽanani saosome.

33 Saorena sani i'kajuna Jesús ija'che i'kasi'kua'mũ repañare:

—Jmamakaru musanukonare ja'me pa'ija'mu chu'u. Pani pi'ni chu'ure Raosi'ku pa'ichejana co'ija'mu chu'u.

34 Chu'ure musanukona ku'ejanaa'me. Jã'ata'ni chu'u saisichejare musanukonani saicu'akuna chu'ure jñaamanejanaa'me musanukona —chiisi'kua'mu repa.

35 Chikuna repa judiopãi sãinechi'a i'kasinaa'me.

—¿Keechejana sakuna ikure mai jñaamanejanaa'ne? ¿Aperumu judiopãi jainuko saisichejãana griegopãi pa'ichejãana sani griegopãire che'choja'u iku?

36 Iku maire, “Chu'u saisicheja musanukonani saicu'akuna ku'enata'ni chu'ure jñaamanejanaa'me musanukona”, chiisi'kua'mu. ¿Je'se chiiku jã'a? —chiisinaa'me repa.

Chiañaã mevoñeja'ne Jesure cuasana rekoñoã si'arumu re'oja'che pa'iche'te kuamu

37 Repa fiesta cuhacho cho'oumucusena na'a rua fiesta cho'oramuna Jesús vuni nukaku ujachu'opi i'kasi'kua'mu.

—Pãi ũcuauana okuato chu'uni rani ũkujã'u.

38 Dios chu'o tocha jo'kasi'e chu'ure cuasana pa'iche ija'che kuamu:

Chiañaã si'arumu mevoñeja'ne repa rekoñoã si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me, chiimu repa tocha jo'kasi'e —chiisi'kua'mu Jesús.

39 Repa Jesús jã'aja'ne i'kaku repa'te cuasanare Dios Rekocho raijachere i'kaasomu. Reparumu Jesupi chuta'a canaamuna

mũimaũna Dios Rekocho pãi ja'me Pa'ijarekocho chuta'a raimaneasomũ.

Pãi Jesús pa'iche i'kanata'ni ũcuate'e i'kamanesi'ere kuamũ

⁴⁰ Jesús i'kasi'ere asa pãi te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—“Chũ'ũ chũ'o kuajaũre raoja'mũ chũ'ũ”, chinasomũ Dios. Ũcuauũcosomũ ikũ — chiisinaa'me repaña.

⁴¹ Chekũna ija'che i'kasinaa'me:

—Dios Raosi'kũa'mũ ikũ. Cristoa'mũ — chiisinaa'me.

Chekũnata'ni ija'che i'kasinaa'me:

—Dios Raojaũ Galilea chejapi raimaũasomũ.

⁴² Dios chũ'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Aperũmũ pa'isi'kũ David aineesijooro Belén vũ'ejooropi raija'mũ Dios Raojaũ.

Mai aipãiu David Jojocojũosi'kũ pa'ija'mũ repaũ Dios Raojaũ,

chiimũ repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me repaña.

⁴³ Jesús pa'iche rũa cutusinaa'me repaña pãi. Jã'ata'ni ũcuate'e cutumanesinaa'me repaña.

⁴⁴ Repaña te'ena repaũ'te chẽañũ chiisinaa'me. Jã'ata'ni te'eũjẽ'e chẽamanesinaa'me repaũ'te.

Judíopãi chũ'ũna Jesús i'kasi'e jachasi'ere kuamũ

⁴⁵ Ũcuarũmũ judío phairipãi chũ'ũnana'me fariseopãi repaña pa'ichejana pãi chẽanapi co'irena i'kaasome repañare.

—¿Je'se pa'iuana mũsanũkona Jesure chẽa ramanere? —chinasome repaña.

⁴⁶ Chitena repaña pãi chẽana i'kaasome.

—Repaṁ masi i'kacheja'che i'kanare te'eṁ'terejē'e asamanaa'me chukuna — chiniasome repana.

47 Chitena repana fariseopāi i'kaasome.

—¿Musanakona ũcuachi'a repaṁ jorechṁ'o asa chēare?

48 Maire chũ'una te'eṁjē'e cuasama'me repaṁ'te. Ũcuachi'a chukuna fariseopāi te'eṁjē'e cuasama'me repaṁ'te.

49 Diopi chũ'ukuna Moisés tocha jo'kasi'e vesunachi'a Jesús i'kache asa chēame. Jā'ajekuna Dios repanare cu'ache cho'oja'mṁ —chiniasome repana.

50 Reparṁmṁ Nicodemo fariseopāimṁ Jesuni ñara chini aperṁmṁ ñamipi saisi'kṁ i'kaasomṁ chekunare fariseopāi.

51 —Mai aipāi tocha jo'kasi'e Dios chṁ'o ija'che kṁamṁ:

Chekunapi, “Cu'ache cho'osi'kṁa'mṁ ikṁ”,
chiijuna asani teana,

“Jā'a pa'ito cu'ache cho'ocojñoja'mṁ mṁ'u”, chi-
imanejũ'u musanakona.

Charo repaṁni sēniasajũ'u, repaṁ cho'osi'ere
masirepa asaṁu chini.

Sēejuna repana i'kasi'e ũcuarepa pa'ito,
“Cu'ache cho'ocojñoja'mṁ mṁ'u”, chiito
re'omṁ.

Jā'aja'ñe chiimṁ repa tocha jo'kasi'e —
chiniasomṁ repaṁ.

52 Chikuna i'kaasome repana.

—¿Mũ'u ũcuaja'che Galilea cheja raisi'kua'u? Dios chũ'o tocha jo'kasi'ere ña masijũ'u. Jma-makarũjẽ'e, "Dios chũ'o kũajau Galilea chejapi raija'mũ", chiima'mũ repa —chiniasome repana.

⁵³ Ũcuarũmũ repana pãi fiesta cho'o pi'nisirũmũ te'enachi'a repana vũ'ñana co'isinaa'me.

8

Romio cu'ache pa'iko cho'osi'ere kũamũ

¹ Jesuta'ni Olivo aikũtina mũisi'kua'mũ.

² Jo'e apeñatatona caje Dios vũ'ena kakasi'kua'mũ repau. Kakaũna pãipi repaũni jainũko chi'irena pũũ ñu'iu che'chosi'kua'mũ repau repanare.

³ Ũcuarũmũ judíopãi che'chona fariseopãina'me romio'te ũjũma'kũre kãisi'koni chẽa rasinaa'me. Ra repao'te pãi chenevũna nũko

⁴ Jesuni i'kasinaa'me repana.

—Masiũ, ikore chekũna'me kãiona ñaasome pãi.

⁵ Diopi chũ'ũkũna Moisés tocha jo'kasiphũro ija'che kũamũ:

Romio'te mũmũ pa'ikoji chekũna'me kãito catapi su'a vẽasõjũ'u, chiimũ. Mũ'ũjẽ'e, ¿je'se chiiku? —chiisinaa'me repana.

⁶ Repauji tĩĩñere i'kaũna chẽañũ chini jã'aja'ñe i'kasinaa'me repana repau'te. Repana i'kache sãĩñe i'kama'ñe pũũ ñu'iu mũoñoji chejana tochaku pa'isi'kua'mũ repau Jesús.

7 Repanapi cuharepama'ñe sějuna vuni nukaku i'kasi'kua'mu repau.

—Musanukonapi te'eu cu'achejě'e peoku pani catapu mini charo su'ajǎ'u ikore —chiisi'kua'mu repau.

8 Chini jo'e puu ñu'iu chejana tochasi'kua'mu repau.

9 Repauji jǎ'aja'ñe i'kauna asa ũcuanuko te'enachi'a sanisōsinaa'me repana. Ainapi charo saisinaa'me. Sanisōrena repau Jesús repaona'me te'eka'chapana canukasinaa'me.

10 Ūcuarumu Jesús vuni i'kasi'kua'mu repao'te.

—Mu'ure i'kasina, ¿keechejare pa'iche? ¿Te'eujě'e, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijǎ'u”, chiimanere repana mu'ure? —chiisi'kua'mu repau.

11 Chikuna repao i'kasi'koa'mo.

—Te'eujě'e jǎ'aja'ñe i'kamanesinaa'me chu'ure —chiisi'koa'mo.

Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u ũcuaja'che, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijǎ'u”, chiima'mu mu'ure. Chura sani mu'u cu'ache cho'оче ũhasō jo'e cho'omanejǎ'u —chiisi'kua'mu Jesús repao'te.

Pãire Miañeja'ñe Pa'iku'mu Jesús

12 Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu repanare Dios vǎ'e pa'inare.

—Pãi chu'ure cuasaju jovosina chu'uri pa'iche re'oja'chere isiuna cu'ache pa'ima'ñe miacheja pa'inaja'ñe repana rekoñoã re'oja'che pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

13 Chikuna fariseopãi i'kasinaa'me repau'te.

—Mu'u pa'iche'te meñe kuaku joremu mu'u —
chiisinaa'me repa.

¹⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Chu'u raisichejajē'e vesuju chu'u saijache-
jajē'e vesume musanukona. Chu'uta'ni masimu.
Jā'ajekuna chu'u pa'iche'te chu'u meñe kuasi'e
ũcuarepaa'me.

¹⁵ Musanukonata'ni chekuna i'kacheja'che
chu'u pa'iche'te vesuju, “Cu'ache cho'omu iku”,
chiime. Chu'uta'ni päire jā'aja'ñe i'kara chini
raisi'kuma'mu.

¹⁶ Chekurumu chu'upi musanukona pa'iche'te
ña i'kani ũcuarepa i'kara'amu. Chu'u te'eu
cuasache'te i'kama'mu chu'u. Ja'ku chu'ure
Raosi'ku kuachena'me chu'u cuasache i'kaku'mu
chu'u.

¹⁷ Mai aipäi tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Päi te'eka'chapanapi cheku pa'iche'te ña
ũcuate'e kuato jachamanejũ'u repa
kuache,
chiimu.

¹⁸ Chu'u pa'iche'te meñe kuamu chu'u. Chu'ure
Raosi'ku Ja'ku ũcuaja'che chu'u pa'iche kuamu
—chiisi'kua'mu repa.

¹⁹ Chikuna sēsinaa'me repa repa'te.

—Mujaku, ¿keechejare pa'iku? —
chiisinaa'me repa.

Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Chu'u pa'iche vesume musanukona. Chu'u
Ja'ku pa'iche ũcuaja'che vesume. Chu'u pa'iche
masini Ja'ku pa'iche ũcuaja'che masira'ame
musanukona —chiisi'kua'mu repa repanare.

20 Dios vü'ere pa'iu che'chokü jä'aja'ñe i'kasi'küa'mü Jesús, Dioni ñisijü kuri mañavüã cachejare nukakü. Repau'te chëare'orümü Dios chiisirümüpi chuta'a tí'amaña te'eujë'e chëamanesinaa'me repau'te.

*“Chü'ü saicheja saicu'amü müsankonare”,
chiimü Jesús*

21 Ûcuarümü Jesús jo'e i'kasi'küa'mü repanare.
—Sanisõja'mü chü'ü. Chü'ü saisirümü ku'ejanaa'me müsankona chü'üre. Jã'ata'ni jñaamarü rekoñoã cu'ache tünocojñomanapi jñisõjanaa'me müsankona. Chü'ü saicheja saicu'amü müsankonare —chiisi'küa'mü repau.

22 Chiküna i'kasinaa'me repaña judíopã chü'üna.

—¿Je'se pa'üna, “Chü'ü saicheja saicu'amü müsankonare”, chiikü ikü? ¿Repauji meñe vanisõja'ü? —chiisinaa'me repaña.

23 Chitena i'kasi'küa'mü repau.

—Cheja canaa'me müsankona. Chü'üta'ni cunaümü caküa'mü. Pãi cuasachechi'a cuasanaa'me müsankona. Chü'üta'ni Dios cuasacheja'che cuasakü'mü.

24 Jã'ajeküna pãi cuasachechi'a cuasanajejuna, “Rekoñoã cu'ache tünocojñomanapi jñisõjanaa'me müsankona”, chiisi'küa'mü. Chü'ü pa'iche'te müsankonare chü'ü küasi'ere asa chëamaneni cu'ache tünocojñomanapi jñisõjanaa'me müsankona —chiisi'küa'mü repau repanare.

25 Chiküna repau'te sëesinaa'me repaña.

—¿Jeeja'iu'ü mü'ü? —chiisinaa'me repaña.

Chitena i'kasi'küa'mü repau.

—Chu'u apeche'chorumupi vaa chu'u pa'iche kuaku pa'imu chu'u musanukonare.

²⁶ Chuta'a chu'o raa i'kache paamu chu'u. Musanukona cho'oju pa'iche'te ñaku i'kani, "Cu'ache cho'ome ina", chiira'amu chu'u. Ñakuta'ni i'kama'mu chu'u. Chu'ure Raosi'kupi chu'o ũcuarepare si'arumu i'kakuna asaku ũcuare paire kuamu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁷ Repau Jesús Puka'ku Dios pa'iche'te kuasi'kua'mu. Já'ata'ni asavesusinaa'me repana.

²⁸ Asavesujuna ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Musanukonapi chu'uni Dios Raosi'kuni kurususē'verona jē'jo nukoni chu'u pa'iche masiju ija'che i'kajanaa'me: "Dios Raosi'kua'mu iku. Repau cuasachechi'a i'kamanesi'kua'mu. Repau Puka'ku che'chochechi'a i'kasi'kua'mu iku", chiiju masijanaa'me musanukona.

²⁹ Chu'ure Raosi'ku chu'una'me pa'imu. Repau chiiche'te chu'upi si'arumu cho'okuna jma-makarujē'e jo'kama'kua'mu Repau chu'ure —chiisi'kua'mu Jesús.

³⁰ Repauji já'aja'ñe i'kauna reparumu pāi jainuko, "Dios Raosi'kua'mu iku", chiiju cuasaju jovosinaa'me repau'te.

Diore cuasana pa'ichena'me cu'ache pa'ina pa'iche'te kuamu

³¹ Ūcuarumu Jesús repau'te cuasanare judiopiai ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonapi chu'u chu'ũñe'te jo'kasōma'ñe si'arumu cho'oju pani chu'u neerepana pa'ijanaa'me.

³² Chu'u kuache'te chu'o ũcuarepare asa chĕa masijuna pāi chĕa paacojñonaja'ñe cu'ache pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mu chu'u musanukonare —chiisi'kua'mu repau.

³³ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Aperumu pa'isi'ku Abraham jojosinginaa'me chukuna. Jā'ajekuna jmakarujē'e chekuna chĕa paacojñomanaa'me chukuna. Jā'ata'ni ija'che i'kasi'kua'mu mu'u chukuna'te: “Musanukonare pāi chĕa paacojñonaja'ñe pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mu chu'u”, chiisi'kua'mu mu'u. ¿Je'se pa'ina jā'aja'ñe i'kau? —chiisinginaa'me repana repau'te.

³⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Cu'ache cho'ona ũcuauko cu'api chĕa paakuna cho'ochete rupu cho'okaaru chini chĕa paacojñonaja'ñe pa'ime. Ūcuarepaa'me jā'a.

³⁵ Pāiu repau chĕa paaku'te majapāiujekuna ai paama'mu. Repau mamaku'teta'ni majapāiujekuna ai paamu.

³⁶ Chu'upi Dios Mamakujī musanukonare pāi chĕa paacojñonaja'ñe pa'inani etocheja'che re'oja'che cho'okatu chĕacojño etasina pa'icheja'che ũcuarepa re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

³⁷ Abraham jojocojñosinginaa'me musanukona. Masimu chu'u jā'a. Repau jojocojñosinginata'ni chu'u che'choche'te jachaju vanisōñu chiime musanukona chu'ure.

³⁸ Chu'u Ja'kuna'me pa'iu ñasi'ere kuamu chu'u. Musanukonata'ni mija'kurepau i'kache'te cho'ome —chiisi'kua'mu repau.

³⁹ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Abraham jojocojñosinaa'me chukuna —
chiisinaa'me repa.

Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Musanukonapi Abraham cho'osi'eja'che
re'oja'che cho'oni repa jojorepasina pa'ira'ame.

⁴⁰ Diopi chu'o ũcuarepare kuakuna asa
kuaku'te vanisõñu chiime musanukona chu'ure.
Jmamarujê'e musanukona cho'ocheja'che
cu'ache cho'omanesi'kua'mu Abraham.

⁴¹ Muja'kurepa cho'ocheja'che cho'ome
musanukona —chiisi'kua'mu repa.

Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Cheku chiima'me chukuna. Chukuna
Ja'kurepa te'e'u'mu Diochi'a —chiisinaa'me
repa.

⁴² Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Diopi raõna ichejare rani pa'imu chu'u.
Dios musanukona Ja'kurepa pa'ito chu'ure
Repa raosi'kure chiira'ame musanukona.
Chu'uchi'a te'e'u cuasa cajesi'kuma'mu chu'u.
Diopi raosi'kua'mu chu'ure.

⁴³ ¿Je'se pa'ina chu'u i'kache asavesuche
musanukona? Chu'u i'kache'te asacuhejuna
asoma'mu musanukonare.

⁴⁴ Muja'kua'mu jã'u vati ai. Repa neenajeju
repa chiichechi'a cho'oñu chiime musanukona.
Mamarumupi vna pãi vaik'u'mu repa. Chu'o
ũcuarepa cuhekujeku si'arumu joreku'mu
repa. Jore aia'mu repa. Jore aijeku
joreni repa cho'oche'te cho'omu. Repa
pa'iche'me jã'a. Jã'ajekuna pãi ũcuanuko jorena
puka'kua'mu repa.

45 Chu'ureta'ni chu'o ũcuarepare i'kakuna jachame musanukona.

46 Musanukonapi te'e'u chu'u cu'ache cho'оче ñasi'ku pani kuajũ'u. Chu'o ũcuarepare i'kaku'mu chu'u. ¿Je'se pa'ina musanukona chu'u i'kache cuasama'ñe?

47 Dios neena Repau chu'o asa chẽame. Musanukonata'ni Dios neemanajeju Repau chu'o asacuheme —chiisi'kua'mu repau.

Abraham chuta'a peorumu pa'iku'mu Cristo

48 Ũcuarumu judío aina i'kasinaa'me repau'te Jesure.

—“Samariapãijeku vatire paamu mu'u”, chijju chu'o ũcuarepare i'kame chukuna —chiisinaa'me repa.

49 Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Vatijẽ'e peomu chu'u. Chu'u Ja'kure cuasakujeku Repau'te re'oja'che i'kaku'mu chu'u. Musanukonata'ni chu'uni ña kukumarpu cu'ache i'kame.

50 “Pãi, ña kukujũ'u chu'ure”, chiima'mu chu'u. Ja'kuta'ni, “Pãi ña kukua'ju mu'ure”, chini raosi'kua'mu chu'ure. Chu'ure ña kukumana Ũcuauji ro'iche chũ'uuna cu'ache cho'ocojñojanaa'me repa.

51 Chu'u i'kache jachama'ñe cho'ona cho'osõmanejanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu repau.

52 Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Aperumu pa'isi'ku Abraham jūnisõasomu, Dios chu'o kuasina ũcuaja'che. Mu'uta'ni, “Chu'u i'kache jachama'ñe cho'ona

cho'osõmanejanaa'me", chiimũ. Vaire paakũjekũ jã'aja'ñe i'kamũ mũ'u. Chura masime chũkũna.

⁵³ “¿Mai aipãiu'te Abrahamre na'a rũa masimũ chũ'u”, chiikũ mũ'u? Repau Abraham jũnisõasomũ, Dios chũ'o kũasina ũcuaja'che. “Repanare na'a rũa masikũ'mũ chũ'u”, chiiũ cuasacosomũ mũ'u —chiisinaa'me repaña.

⁵⁴ Chitena i'kasi'kũa'mũ repau.

—Chũ'upi meñe, “Rũa masiũ'mũ chũ'u”, chito jachara'ame pãi chũ'ure. Chũ'u Ja'kũta'ni, “Chũ'u chĩi rũa masiũ'mũ”, chiikũ'mũ chũ'ure. Repau i'kache asacuhenata'ni, “Dios chũkũna'te paakũ'mũ”, chiime mũsanũkona.

⁵⁵ “Dios chũkũna'te paakũ'mũ”, chiinata'ni Repau pa'iche vesũnaa'me mũsanũkona. Chũ'uta'ni Repau pa'iche masikũ'mũ. Chũ'upi, “Dios pa'iche vesũkũ'mũ chũ'u”, chini jorera'amũ mũsanũkona jorecheja'che. Repau pa'iche masikũjekũ Repau chũ'ũñe cho'okũ'mũ chũ'u.

⁵⁶ Mai aipãiu Abraham chũ'u icheja cheja rajachere masikũ pojosi'kũa'mũ —chiisi'kũa'mũ repau.

⁵⁷ Chikũna i'kasinaa'me repaña.

—¿Je'se pa'iuña chuta'a cincuentarepaũsurumũjẽ'e peokũta'ni, “Abrahamre ñasi'kũa'mũ chũ'u”, chiikũ mũ'u? —chiisinaa'me repaña.

⁵⁸ Chitena i'kasi'kũa'mũ repau.

—Repau Abraham chuta'a peorũmũ pa'ikũ'mũ chũ'u. Ũcuarepaa'me jã'a —chiisi'kũa'mũ.

59 Jã'aja'ñe i'kauna asa pe'ruju catare siasinaa'me repaña, Jesuni su'a vëasõñu chini. Jã'aja'ñe cho'ojuna Dios vü'e pa'isi'ku kati eta pã kuanupü chenevüji ñoma'ñe sanisõsi'kua'mu repañ Jesús.

9

Na'ava'u aineesi'kure Jesús vasosi'ere kumatü

¹ Ûcuarümü repañ Jesús ku'iu pãiu'te na'ava'u aineesi'kuni ñasi'kua'mu.

² Ñauna chükuna repañ neena i'kasinaa'me repañ'te.

—Masiu, ¿je'se pa'iana iva'u na'ava'u jñaacojñou? ¿Repañ rekocho cu'ache paache ro'ire na'ava'u jñaacojñou? Jã'apãani, ¿puka'kupã cu'ache pa'iche ro'ire na'ava'u jñaacojñou? —chiisinaa'me chükuna.

³ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repañ cu'ache paache ro'ima'mu jã'a. Ûcuachi'a puka'kupã cu'ache cho'оче ro'ima'mu. Rupu Diopi vasouna pãipi ña, “Dios peore masiku'mu”, chiiju masia'ju chini na'ava'u aineesi'kua'mu iku.

⁴ Pã repaña cho'оче umucusena cho'ore'omu. Ñamita'ni cho'ocu'amu. Ûcuaja'che chü're Raosi'ku Dios chü'u jo'kasi'ere maipi churana cho'oma'to cu'amu. Na'a pa'isirümü cho'ocu'aja'mu.

⁵ Chejare chuta'a pa'iu pãire Miañeja'ñe Pa'iku'mu chü'u —chiisi'kua'mu repañ.

6 Jã'aja'ñe i'ka pi'ni chejana coo tutu cha'o chacho mini na'ava'u ñakocaãna suirisi'kua'mu repau.

7 Cho'o pi'ni repau'te i'kasi'kua'mu repau.

—Okoruruvu Siloé chiicojñoruruvuna sani mu'u chia choasõjũ'u cha'o —chiisi'kua'mu repau. (“Siloé” chini “Saosi'e” chiimu.)

I'kauna sani choasõ rakuna ñakocaã ñosi'kua'mu repau'te.

8 Ñakocaãre ñakuna repau'te kueñe pa'inana'me repauji kuri si'arumu sēeu ñu'iana ñasina i'kasinaa'me.

—¿Na'ava'ujeku aperumu ichejare ñu'ia kuri sēesi'kuma'ku repa iku? —chiisinaa'me repana.

9 Chitena chekuna i'kasinaa'me.

—Ûcuau'mu iku —chiisinaa'me.

Chekuna ija'che i'kasinaa'me:

—Tiiuta'ni rupu Ûcuauja'iu'mu iku —chiisinaa'me.

Ûcuarumu Ûcuauji i'kasi'kua'mu.

—Ûcuau'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

10 Chikuna sēesinaa'me repana.

—¿Je'se pa'iana na'ava'u pa'isi'kuta'ni chura ñaku mu'u? —chiisinaa'me repana.

11 Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Pãiu Jesús ve'ekuji coo tutu cha'o chacho mini chu'u ñakocaãna suiri ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure: “Okoruruvu Siloé chiiruruvuna sani mu'u chia cha'ore choasõjũ'u”, chiisi'kua'mu. Chikuna sani choa pi'niuna ñakocaã ñosi'kua'mu chu'ure —chiisi'kua'mu repau.

12 Chikuna sēesinaa'me repana.

—¿Jeechejare pa'ikũ repaũ, mu'ũ i'kakũ? —
chiisinaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Vesumũ chu'ũ —chiisi'kua'mũ repaũ
na'ava'ũ pa'isi'kũ.

*Fariseopãi na'ava'ũ pa'isi'kũre repaũ'te va-
sosi'ere sēesi'ere kũamũ*

¹³⁻¹⁴ Jesús cha'opi chacho mini na'ava'ũre
vasoumucuse pũaumucuse pa'isi'kua'mũ.
Jã'ajekũna pãi na'ava'ũ pa'isi'kũre fariseopãi
pa'ivũ'ena mũvaasome.

¹⁵ Mũvarena repaũ fariseopãi na'ava'ũ
pa'isi'kũre chekũna sēesi'eja'che sēniasome.

—¿Je'se cho'o ñakocaã ñakũ mu'ũ? —
chinasome.

Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Chu'ũ ñakocaãna cha'opi chacho suiriũna
okopi choasõjani ñamũ chu'ũ chura —
chinasomũ repaũ.

¹⁶ Chikũna fariseopãi te'ena ija'che i'kaasome:

—Mu'ũre pũaumucusena vasosi'kũ Dios
raomanesi'kũcosomũ. Dios Raosi'kũ pani
pũaumucuse jã'aja'ñe cho'omanera'amũ repaũ
—chinasome.

Chekũnata'ni ija'che i'kaasome:

—Ikũre vasosi'kũ cu'ache pa'ikũ pani
Diochi'a te'eũ cho'omasiche cho'omanera'amũ —
chinasome. Ūcuate'e cuasamaneasome repaũ.

¹⁷ Jã'ajekũna na'ava'ũ pa'isi'kũre jo'e
sēniasome repaũ.

—Mu'ũre vasosi'kũ pa'iche, ¿je'se chiikũ mu'ũ?
—chinasome repaũ.

Chitena i'kaasomũ repaũ.

—“Dios chu'o kuaku'mu”, chiimu chu'u — chiniasomu repau.

18 Ūcuarumu judío aina repau'te vasosi'ere jachaju, “Na'ava'u pa'isi'kuma'mu iku”, chiiju jachaasome. Jachaju repau puka'kupāi soni rao

19 sēniasome repana.

—¿Iku musanukona chīia'u? Iva'u musanukona, “¿Chīirumuna teana na'ava'u aineesi'ku”, chiicojñova'ua'u? Jā'a pa'ito, ¿je'se cho'o chura ñakocaã ñaku iku? —chiniasome repana.

20 Chitena puka'kupāi i'kaasome repanare.

—Chukuna chīia'mu iku. Teana na'ava'u aineesi'kuam'u iku.

21 Jā'ata'ni repau ñakocaã cho'o ñaño vesume chukuna. Repau'te vasosi'kure ūcuaja'che vesume chukuna. Sēniasajū'u repauni kuaa'ku. Aia'mu repau —chiniasome repana.

22 Fariseopāire vajuchuju jā'aja'ñe i'kaasome repana puka'kupāi. Aperumu judiopāi chū'una, “ Jesús Dios Raocojñosi'kuam'u, chiinare mai judiopāi chi'iv'e kakache ũseñu”, chiniasome.

23 Jā'aja'ñe chiisi'jekuna, “Aia'mu repau. Repauni sēniasajū'u”, chiniasome repana.

24 Ūcuarumu repana judío aina na'ava'u pa'isi'kure jo'e soni i'kaasome.

—Dios ñaku'te chu'o ūcuarepare i'kajū'u. “Mu'ure vasomu chu'u”, chiisi'ku cu'aku'mu — chiniasome repana.

25 Chitena i'kaasomu repau.

—Chekurumu cu'ache cho'oku'mu repau. Chekurumu pāaku'mu. Vesumu chu'u. Ieta'ni

masimũ: Aperumũ na'ava'u pa'isi'ku chura ñamũ chu'u —chinasomũ repaũ.

²⁶ Chikuna jo'e sēniasome repana repaũ'te.

—¿Je'se cho'oũ repaũ? ¿Je'se cho'oũna ñakocaã ñoũ mu'ũre? —chinasome repana.

²⁷ Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Repaũ cho'osi'e kuacuhasi'ku'a'mũ chu'u. Jã'ata'ni jachame musanukona. ¿Je'se pa'ina jo'e, “Kuajũ'u”, chiiche musanukona chu'ũre? ¿Musanukona ũcuachi'a repaũni jovoũu chiiche? —chinasomũ repaũ repanare.

²⁸ Chikuna asa pe'ruju repaũ'te ija'che i'kaasome repana:

—Mu'u repaũ chu'ũñe cho'oku'mũ. Chukunata'ni Moisés chu'ũ jo'kasi'e cho'onaa'me.

²⁹ Dios Moiseri i'kasi'e masinaa'me chukuna. Mu'ũre vasosi'kũre raosi'kũreta'ni vesũme chukuna —chinasome repana.

³⁰ Chitena i'kaasomũ repaũ.

—¿Repaũ'te raosi'kũre vesũche musanukona? ¡Jeerua tĩñea'ñe jã'a! Chu'ũre vasosi'ku'a'mũ repaũ.

³¹ Cu'ache pa'ina sēñe cho'okaima'mũ Dios. Jã'are masime mai. Repaũ'te Diore pojojũ Repaũ chu'ũñe cho'ona sēñeta'ni cho'okaiku'mũ Repaũ.

³² Te'eũ'terejẽ'e na'ava'u aineesi'kũre vasoasomũ chiicojñoku'te asamanaa'me mai.

³³ Repaũji Dios raomanesi'ku pani Diochi'a te'eũ cho'omasiche cho'omanera'amũ —chinasomũ repaũ.

³⁴ Chikuna i'kaasome repana.

—¿Chĩirumuna teana cu'ache aineesiva'upi che'chora chiiku mu'u chukuna'te? Rua tĩĩnea'me jã'a —chiniasome repana. Chini repau'te ve'sena etoasome repana.

Diore cuasamana na'ava'na pa'icheja'che pa'iche'te kumatu

³⁵ Ũcuarumu Jesús na'ava'u pa'isi'kure etosi'e asasi'kua'mu. Asasi'kujeku repau'te ku'e jña*a* ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—¿Dios Raosi'kure cuasaku mu'u? — chiisi'kua'mu repau ũcuauji.

³⁶ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—¿Kaua'u repau? Kauajũ'u chu'ure; repauni cuasara —chiisi'kua'mu repau.

³⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu repau'te.

—Ñacuhamu mu'u repau'te. Ũcuau'mu chu'u, mu'ure i'kaku —chiisi'kua'mu repau.

³⁸ Chikuna asa Jesure ti'jñeñe ro're puu ñu'iu i'kasi'kua'mu repau.

—Pãi Ũcuaukore Paaku, cuasamu chu'u mu'ure —chiiu repau'te pojosi'kua'mu repau.

³⁹ Ũcuarumu Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ichejare chejare caje pa'iu che'chomu chu'u, cu'ache pa'inajeju, “Na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me chukuna”, chiinapi asa chea chu'uni cuasaju ñakocaã ñana pa'icheja'che re'oja'che paapu chini. Jã'ata'ni chekunare, “Dios chu'o masinajeju re'oja'che pa'inaa'me chukuna”, chiinani, “Dios chu'o masinata'ni chu'uni cuheju na'ava'na pa'icheja'che pa'ime musanukona”, chisa chini cajesi'kua'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

40 Repau i'kasi'ere asa fariseopāi te'ena repau'te ja'me pa'ina sēesinaa'me.

—¿Mū'u cuasato chūkuna na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'ñe? —chiisinaa'me repana.

41 Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Musanukonapi Dios chu'ore vesujū na'ava'na pa'icheja'che pani chu'ure cuheche ro'iche peora'amū musanukonare. Jā'ata'ni, “Dios chu'o masime chūkuna”, chiinapi chu'uni cuhejuna ro'iche pa'imū musanukonare — chiisi'kua'mu repau Jesús.

10

Oveja kuirakū pa'iche'te kuamū

1 Ūcuarūmu Jesús repanani chu'vakū ija'che i'kasi'kua'mu:

—Pāiū ñaauji ovejava'na pa'iso'korona rani jatisa'aro kakama'ñe tīichejapi kakamū.

2 Repava'nare kuirakūta'ni jatisa'arōji kakamū.

3 Repava'nare kuirakūji ūcuaso'korona kakara chiito repasa'aro pē'jekaikūji jatisa'aro vatakaīmū. Vatauna kaka repava'na mamire ve'okū soito ūcuaukō repava'na mami asamasime repana. Soiuna tuha ja'me etame repau'te.

4 Repava'nare ūcuaukōre etua charo saiū soiuna asamasijū tuha repau ku'ichejña ja'me ku'ime repava'na.

5 Tīiūpi repanare soito asavesujū tuhama'ñe vū'vusōme tīiūjekuna. Ūcuarepaa'me jā'a — chiisi'kua'mu repau.

6 Repanani chu'vakũ jã'aja'ñe i'kasi'kua'mũ Jesús. Jã'ata'ni repaũ i'kache asavesusinaa'me repana.

Ovejava'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ Jesús

7 Ūcuarũmũ Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—Repana pa'iso'korona ovejava'na kakasa'aroja'che pa'ikũ'mũ chu'ũ. Ūcuarepaa'me jã'a.

8 Chu'ũ chuta'a raimarũmũ pãi jainũko te'enachi'a rani, “Dios raosi'kua'mũ chu'ũ”, chiiju jorejũ che'chosinaa'me. Ñaana cho'ocheja'che cho'osinaa'me repana. Repana che'choche chu'ũ neena jachasinaa'me.

9 Ovejava'na pa'iso'koro kakasa'aroja'che pa'ikũ'mũ chu'ũ. Jã'ajekũna ovejava'napi repana pa'iso'korona kakacheja'che pãipi chu'ũni cuasani chu'ũpi chẽa paakũ kuirakũna rũa pojojũ re'oja'che pa'ijanaa'me.

10 'Ñaaũji rani ovejava'nare ñaasõmũ. Chekurũmũ repava'nare vani si'asõmũ. Jã'aja'ñe cho'ora chini'te raimũ ñaaũ. Repaũ cho'ocheja'che cho'ome jorejũ che'chona. Chu'uta'ni pa'iche re'oja'chere ñsira chini raisi'kua'mũ, pãipi karama'ñe re'oja'che paarũ chini.

11 Ovejava'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chu'ũ. Chekurũmũ ovejava'nare paakũ re'okũjekũ, chaipi ovejava'nani ãnisõra chini raiũna ñani, “Chu'ũpi iva'nare cu'ache cho'oche'te ũseto chai chu'ũni ãnisõja'mũ”, chiikũta'ni ũcua ũsemũ repaũ.

12 Chekurumũ kurire koora chini tĩupi kuirakaimũ repava'nare. Kuirakũna chekurumũ chaipi repava'nani ãnisõra chini raiũna ñani repava'nare jo'ka vũ'vũsõmũ repaũ, repanare paakũma'kũjekũ. Jo'ka vũ'vũsõũna chaipi rani te'eva'ũre chẽaũna chekũna te'enachi'a vũ'vũsõme.

13 Kurire koora chini kuirakũjekũ repava'nare oima'ñe jo'ka vũ'vũsõmũ repaũ, chaipi rakũna.

14 'Ovejawa'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Chũ'ũ neenare masimũ chũ'ũ. Chũ'ũre ũcuaja'che masime repana.

15 Chũ'ũ Ja'kũ masimũ chũ'ũre. Chũ'ũ ũcuaja'che Repaũ'te masimũ. Chũ'ũ neenani cu'ache cho'ochẽ'te ũsera chini chuenisõñe cuhema'ñe jũ'ija'mũ chũ'ũ.

16 Chekũnare ũcuachi'a judío peonare paamũ chũ'ũ. Repanani soiũna asa jachama'ñe rani chũ'ũni jovo judío pãina'me ũcuate'ekuanupũja'che pa'ijũna te'eũ paakũ kuiraja'mũ chũ'ũ repanare ũcuaukore.

17 'Pãĩ cu'ache cho'ochẽ'te ro'ikasa chini chuenisõñe'te cuhemaũna Ja'kũ chũ'ũre rũa chiimũ. Jo'e vajũrasa chini cuhema'ñe chuenisõja'mũ chũ'ũ.

18 Chũ'ũpi cuheto te'eũjẽ'e vanisõmanejanaa'me chũ'ũre. Jã'ata'ni chũ'ũ ca'nivũ ũsema'ñe ãsija'mũ chũ'ũ, pãipi vanisõa'jũ chini. Chũ'ũ ca'nivũ ãsire'omũ. ũcuachi'a chũ'ũpi jũnisõ vajũrasa chiito vajũraire'omũ chũ'ũre. Jã'aja'ñe cho'oa'kũ chini chũ'ũ jo'kasi'kua'mũ Ja'kũ chũ'ũre — chiisi'kua'mũ repaũ.

19 Jã'aja'ñe i'kauna asa ũcuate'e cuasamaru sãĩnechi'a ke'resinaa'me repana judío aina.

20 Jainuko ija'che i'kasinaa'me:

—Vatire paakujeku vë'veu'mu iku. Iku i'kache asamaneñu mai —chiisinaa'me.

21 Chekunata'ni ija'che i'kasinaa'me:

—Vati paana jã'aja'ñe i'kamanaa'me. Ũcuachi'a vati na'ava'nare vasomanaa'me —chiisinaa'me repana.

Judío aina Jesure cuheche'te kuamũ

22 Ũcuarumu judíopãi Jerusalén vu'ejoopona Dios vu'e aperumu judío peonani tua care'vasi'ere cuasaju fiesta cho'osinaa'me. Okorumu pa'isi'kuamũ reparumu.

23-24 Ũcuarumu Jesupi Dios vu'e ve'se cakachapa'te Portal de Salomón chiikachapa'te nuka ku'ina ña judío ainapi rani rũhiso'koro nukaju ija'che i'kasinaa'me repa'te:

—Mu'upi asavesache kuakuna vesume chukuna mu'u pa'iche. Dios Raosi'ku Cristo pani teana rũhiñe kujũ'u chukuna'te —chiisinaa'me repana.

25 Chitena i'kasi'kuamũ repaũ.

—Ũcuare kuasi'kuamũ chu'u. Jã'ata'ni jachame musanukona. Ja'kupi chũ'u raouna rani Repauchi'a te'eu cho'omasiche cho'o ñomũ chu'u, pãipi chu'u pa'iche'te masia'ju chini.

26 Musanukona chu'u neenamanejeju jachaju cuasama'me chu'ure.

27 Chu'u neena chu'u i'kache asamasiju jovo ja'me ku'iju chu'u chũ'uñe cho'ome. Repanare masimũ chu'u.

²⁸ Chũ'upi repanani cho'okaiuna re'oja'che pa'ijũ jũnisõsirũmũ vati toa saima'ñe Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me repana. Te'eujẽ'e tuamanejanaa'me repanare chũ'u neenare.

²⁹ Ja'kũpi pãĩ ũcuanũkore na'a rũa Masikũji chũ'uni jo'kauna te'eũ'terejẽ'e tuacu'amũ repanare.

³⁰ Chũ'una'me Ja'kũ ũcuate'euja'che pa'inaa'me chũkũna —chiisi'kũa'mũ repaũ Jesús.

³¹ Jã'aja'ñe i'kauna asa pe'rujũ jo'e cata siasinaa'me repana judío aina repaũni su'a vẽasõñũ chini.

³² Jã'aja'ñe cho'oñũ chiijũna Jesús i'kasi'kũa'mũ repanare.

—Ja'kũpi chũ'uni cho'okaiuna Repaũchi'a cho'omasiche mũsanũkona ñajũ'te cho'оче re'oja'chere rũa cho'osi'kũa'mũ chũ'u. Chũ'u cho'osi'e, ¿jeere mũsanũkona cuhejũ chũ'ure catapi su'a vẽasõñũ chiiche? —chiisi'kũa'mũ repaũ.

³³ Chikũna jo'e i'kasinaa'me repana.

—Mũ'u re'oja'che cho'osi'ere cuhejũ catapi su'a vẽasõñũ chiima'me chũkũna. Mũ'upi, “Chũ'una'me Ja'kũ ũcuate'euja'che pa'inaa'me chũkũna”, chikũna cuhejũ catapi su'a vẽasõñũ chiime chũkũna mũ'ure, Dios cuheche'te i'kauna. Dioma'mũ mũ'u. Rupa pãiu'mũ —chiisinaa'me repana.

³⁴ Chitena i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Mai aipãĩ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kũamũ:

Diova'naa'me mũsanũkona,
chiiche tocha jo'kaasome repana.

35 Repana tocha jo'kasi'e, “Diova'naa'me musanukona”, chini Dios chũ'o asa chēana pa'iche'te i'kamũ. “Dios chũ'o jorechũ'oa'me”, chiicu'amũ.

36 Jã'ata'ni chũ'upi, “Dios chĩia'mũ chũ'ũ”, chiiuna asa, “Dios asacuheche'te i'kamũ mũ'ũ”, chiime musanukona chũ'ure, Repau Chēa Raosi'kuni. ¿Je'se pa'iuna musanukona jã'aja'ñe i'kache?

37 Chũ'ũ Ja'kũ chiiche'te cho'oma'to jachare'omũ chũ'ure.

38 Chũ'ũ i'kache jachanata'ni chũ'ũ Ja'kũ chiiche Repau'chi'a cho'omasiche'te chũ'upi cho'o ñokuna jachamanejũ'ũ musanukona. Jachama'ñe ija'che cuasajũ'ũ: “Diona'me ũcuate'eujache pa'ikũ'mũ ikũ”, chini cuasa masijũ'ũ —chiisi'kua'mũ repau.

39 Chikuna jo'e chēañu chiinareta'ni jo'ka sanisōsi'kua'mũ repau.

40 Eta Jordán chiacha chekukã'kona aperumũ Juan pãi okoro'vesichejana ũsũũ muikã'kona jēni canuka pa'isi'kua'mũ repau, chukuna repau neenana'me.

41 Ũcuachejare pa'ijuna pãi jainuko repauni ñañu chini rani te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Juan Diochi'a te'eũ cho'omasiche cho'omanesi'kua'mũ. Jã'ata'ni ikũ Jesús pa'iche repau kuasi'e peore ũcuarepaa'me —chiisinaa'me repana.

42 Ũcuachejana pãi jainuko repau'te Jesure cuasajũ jovosinaa'me.

11

Lázaro jūnisōsi'ere kʷamʷ

¹ Ũcuarʷmʷ Betania vʷe'joopo cakʷ Lázaro ravʷna jūniasomʷ. Repaʷ cho'jeromi ũcuajoopo'te paniasome Maríana'me Marta.

² Repao María Jesús cū'ana okoma'ña ro repao rañapi tʷ'nesi'koa'mo.

³ Majaa'chʷ Lázaroji jū'iʷna cho'jeromi chekʷnani raoasome Jesuni, “Mʷ'u chiicojñokʷ jū'imʷ”, chiapʷ chini.

⁴ Sa kʷarena asa i'kasi'kʷa'mʷ repaʷ.

—Jūnisōa'kʷ chini ravʷ jū'iñe cho'omaneasomʷ Dios Lázaro'te. Rupʷ Repaʷ cho'omasiche'te pāire cho'o ñora chini cho'oasomʷ. Jā'ajekʷna jūnisōsi'kʷta'ni vajʷrakʷna ña, “Dios peore masikʷ'mʷ”, chiijanaa'me pāi. Ũcuachi'a, “Dios Mamakʷ rʷa masimʷ”, chiijanaa'me repana —chiisi'kʷa'mʷ repaʷ.

⁵⁻⁶ Repaʷ Jesús repanare Martana'me cho'jeona'me Lázaro'te rʷa chiikʷta'ni, “Lázaro jū'imʷ”, chiito asa teana saimanesi'kʷa'mʷ. Saima'ñe te'eka'chapaumucujña ũcuachejare canʷka pa'isi'kʷa'mʷ repaʷ.

⁷ Ũcuarʷmʷ repaʷ chʷkʷna'te repaʷ neenare i'kasi'kʷa'mʷ.

—Judea chejana jo'e sañu mai —chiisi'kʷa'mʷ.

⁸ Chikʷna i'kasinaa'me chʷkʷna.

—Masiʷ, aperiʷmʷ repacheja pa'ina judío aina catapi su'a vēasōñu chiniasome mʷ'are. ¿Ũcuachejana jo'e sasa chiikʷ mʷ'u? —chiisinaa'me chʷkʷna.

9 Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Te'eumucuse doce horas pa'imu. Pāiūji umucusena kuni tota tāima'ñe ku'imu miakuna.

10 Pāiūji ñamipi kuni tota tāiu ku'imu miañeji karakuna —chiisi'kua'mu repau.

11 Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Mai cuasacojñoku Lázaro kānisōcuhasi'kua'mu. Jā'ajekuna saimū chu'u repauni vora chini —chiisi'kua'mu.

12 Chikuna jo'e i'kasinaa'me chukuna.

—Chukuna'te Paaku, Lázaroji jū'ia kānisōsi'ku pani vajūja'mu —chiisinaa'me chukuna.

13 Repau Jesús, “Lázaro kānisōsi'kua'mu”, chiiu repau jūnisōsi'ere i'kasi'kua'mu. Repau i'kache'te asavesūju, “Lázaro rupū kāisi'ere i'kamū ikū”, chini cuasasinaa'me chukuna.

14 Jā'aja'ñe cuasajuna Jesús rūhiñe kuasi'kua'mu chukuna'te.

—Repau Lázaro jūnisōsi'kua'mu.

15 Repana chu'ure soito teana saimanesi'kua'mu chu'u, musanukonapi chu'uni masi cuasaa'ju chini. Musanukona chu'ure masi cuasajachere cuasaku pojomu chu'u. Chura sani ñañu mai —chiisi'kua'mu repau.

16 Ūcuarumu Tomás Gemelo chiicojñokūji i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Ikuni ja'me sañu mai. Sani pāipi repauni vaito ūcuauña'me chuenisōñu mai —chiisi'kua'mu chukuna'te.

Jesús Lázaro'te jūnisōsiva'uni vasora chini saimū

17 Chukuna sani tĩ'a ñato
ũcuaka'chapaumucujña tãcojñosi'ku
pa'isi'kua'mu repau Lázaro.

18 Betania vʼe'joopo Jerusalén vʼe'joopo
kueñere pa'imʼu. Chekurumu tres
kilómetrocosomal.

19 Maríana'me Marta majaa'chupi jūnisōuna
otare oijuna churoñu chini saisina judío aina
jainuko pa'isinaa'me reparumu.

20 Ūcuarumu Jesupi raiuna asa etasi'koa'mo
Marta repauni tijña pojora chini. Maríata'ni
etama'ñe vʼere pa'isi'koa'mo.

21 Eta tijña pojo pi'ni i'kasi'koa'mo repao.

—Pāi Ūcuanukore Paaku, mu'upi ichejare
pa'ito chu'u a'chu jūnisōmanera'asi'kua'mu.

22 Jā'ata'ni mu'u sēeñe peore ĩsija'mu Dios
mu'ure. Masimo chu'u jā'a —chiisi'koa'mo
repao.

23 Chikona Jesús i'kasi'kua'mu.

—Maa'chu vajuraija'mu —chiisi'kua'mu repau.
Chikuna Marta i'kasi'koa'mo.

24 —Masimo chu'u jā'a. Pāi ūcuanuko cho'osi'e
Dios cuasa ro'iche chū'umucusena vajuraija'mu
repau —chiisi'koa'mo repao.

25 Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'ua'mu pāi jūnisōsinare vasoku.
Ūcuachi'a pāi rekoñoaña re'oja'chere pa'iche
jo'kakumu chu'u. Pāi chu'ure cuasanapi
jūnisōsina chu'upi jo'e rani vasouna vajurani
re'oja'che pa'ijanaa'me.

26 Chu'ure cuasana reparumu chuta'a vajuna
ũcuachi'a Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

¿Chu'u i'kache jachama'ñe cuasako mu'u? —
chiisi'kua'mu repau.

²⁷ Chikuna i'kasi'koa'mo repao.

—Jũju, Cristo, Dios Raocojñosi'kua'mu mu'u.
Dios aperummu, “Chejana chu'u neekure saoja'mu
chu'u”, chiniasomu. Ũcuau'mu mu'u. Jã'aja'ñe
cuasamo chu'u —chiisi'koa'mo repao.

Lázaro'te tāsichejare Jesús ña oisi'ere kwamu

²⁸ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni repao Marta vu'ena co'i
cho'jeo'te María'te soni te'eo'te kuaasomo.

—Pãi che'choku ranicuhasi'kua'mu. Mu'uni
soimmu repau —chiniasomo repao.

²⁹ Chikona repao María asa teana vuni etaa-
somo repauni tijñara chini.

³⁰ Chukuna chuta'a repajoopo vu'ejoopo
tĩ'amanesinaa'me. Marta chukuna'te
tijñasichejare chuta'a ma'are pa'isinaa'me
chukuna.

³¹ Maríapi vuni eta raiona ña judío aina
repanapi otare oijana churoñu chini raisina
repav'e ja'me chí'i pa'ina ja'me tuhasinaa'me
repao'te, “Majaa'chure tāsichejare osa chini
saicosomo”, chini.

³² Eta rani chukuna pa'icheja tĩ'a Jesús
ti'jñeñena meñe sime ñu'io ija'che i'kasi'koa'mo
repao:

—Pãi Ũcuanukore Paaku, mu'upi ichejare
pa'ito chu'u a'chuva'u jūnisōmanera'asi'kua'mu
—chiisi'koa'mo repao.

³³ Judío ainapi repaona'me oiju raiche'te ña
sumava'u pa'isi'kua'mu Jesús.

³⁴ Repauni sumauna repanare sēesi'kua'mu
repau.

—¿Jeechejana musanukona repava'ure tãre?
—chiisi'kua'mu.

Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Pãi Ũcuanukore Paaku, rani ñajũ'u —
chiisinaa'me repana.

³⁵ Jesús reparumu oisi'kua'mu.

³⁶ Oina repana judío aina i'kasinaa'me.

—Ñajũ'u; Lázaro'te rua chiicosomu iku —
chiisinaa'me.

³⁷ Chekuna te'ena ija'che i'kasinaa'me repau'te:

—Na'ava'ure vasoasomu iku. ¿Je'se pa'ina
Lázaro'te jũ'iñe ãsekaimaneu? —chiisinaa'me
repana.

Lázaro vajuraishi'ere kamu

³⁸ Reparumu Jesús jo'e cuasa oiu na'a rua
sumava'u Lázaro'te tāsicojena saisi'kua'mu.
Aikūti caripana tētoche ũhisicoje pa'isi'kua'mu
repacoje. Ũcuachi'a catapu ujaruji ta'pisicoje
pa'isi'kua'mu repacoje.

³⁹ Sani tĩ'a i'kasi'kua'mu repau.

—Catapu'te kuñojũ'u —chiisi'kua'mu.

Jã'aja'ñe i'kauna jūnisōsiva'u cho'jeo Marta
i'kasi'koa'mo.

—Pãi Ũcuanukore Paaku, repava'ure
tãsi'e ũcuaka'chapaumucujñaa'me ie chura.
Jã'ajekuna icoje vataru rua ũtosujacosomu —
chiisi'koa'mo.

⁴⁰ Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Mu'ure ija'che i'kasi'kua'mu chu'u:
“Chu'ure cuasani Dios peore Masiu cho'оче
ñaja'mo mu'u”, chiisi'kua'mu chu'u mu'ure
—chiisi'kua'mu repau.

41 Chikuna reparu kuñosinaa'me repaña. Kuñorena repau Jesús umure ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ja'ku, mu'upi chu'u sēñe'te asakuna, “Re'orepamu”, chiimu chu'u mu're.

42 Chu'u sēñe si'arumu asaku'mu mu'u. Masimu chu'u jā'a. Jā'ata'ni chura ujachu'opi i'kakū sēmū chu'u mu're, inapi asa, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chini cuasaajū chini — chiisi'kua'mu repau.

43 Jā'aja'ñe i'ka pi'ni ujachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Lázaro, etajū'u —chiisi'kua'mu.

44 Chikuna repau jūnisōsiva'u vajurani etasi'kua'mu jūjñana'me cū'ana'me chia reasōsi'ku. Etauna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repau'te reasikāña vanakaijū'u saau — chiisi'kua'mu repau.

Jesuni chēañu chini pāi te'ena cutusi'ere kumatū

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

45 Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna judío aina jainako María'te ñañu chini saisina repau vasosi'ere ña cuasa jovoasome Jesure.

46 Chekunata'ni sani Jesús cho'osi'ere fariseopāire kuaasome.

47 Kuarena asa repaña fariseopāina'me phairipāi chū'una judiopāi ūcuanukore chū'unare soni chi'i i'kaasome.

—Repau Jesús Diochi'a cho'omasiche rua cho'okuasomu. ¿Je'se cho'ojanaa'ñe mai?

48 Maipi ūsema'to pāipi ūcuanuko repauni cuasajū repau chū'ñe'te chiijū jovorena

Romapāi chũ'unapi asani pe'rujũ rani Dios vũ'e ñañosõ maire ũcuaja'che jainũkore vanisõjanaa'me —chiniasome repana.

49 Chitena Caifás repaũsurũmũ judío phairi ai i'kaasomũ repanare ja'me pa'ikũji.

—Rua vesũme mũsanũkona.

50 Maipi repaũ cho'оче'te ũsemapu jainũko chuenisõto cu'amũ. “Cho'okũchi'a ũcuate'eũ pāi ũcuanũko chuenisõmanea'jũ chini chuenisõkaito na'a re'omũ maire”, chiimacosome mũsanũkona —chiniasomũ repaũ.

51 Repaũchi'a cuasache'te jā'aja'ñe i'kamaneasomũ repaũ. Repaũsurũmũ phairi aijekũna Diopi repaũ rekochona kũaũna judiõpāi cu'ache cho'оче'te ro'ikasa chini Jesús chuenisõjañere i'kaasomũ repaũ.

52 Judiõpāichi'a jũni ro'ikaijachere i'kamaneasomũ repaũ. ũcuachi'a Dios Repaũ neenare si'achejñaruã pa'inare ũcuate'ekuanupũ jovojachere i'kaasomũ repaũ.

53 ũcuamucusepi vũa repana judiõpāi chũ'una Jesure vanisõjañere rua cutujũ paniasome.

54 Jā'ajekũna repaũ Jesús reparũmũpi vũa judiõpāi chũ'una pa'ichejña ku'ima'ñe pa'iu Judea cheja pa'isi'kũpi eta pāi peocheja kueñe cajoopo Efraín vũ'ejoopona sani canũka pa'isi'kũa'mũ, chũkũna repaũ neenana'me.

55 Reparũmũ Jerusalén vũ'ejoopo judiõpāi repana fiestapi pascuarũmũpi tĩ'api'rakũna repajoopo kueñe cana pāi jainũko ũcuajoopona

maniasome, aperumũ chũ'u jo'kasi'ere cho'oju cu'are tũ'neũ chini.

⁵⁶ Mani Dios vũ'ere kaka pa'iju Jesure ku'enajeju ija'che cutuasome repaña sãĩnechi'a:

—¿Je'se cuasache musanũkona? ¿Icheja fiesta cho'ochejana raija'u repau? ¿Pãaja'u? — chiniasome repaña pãi.

⁵⁷ Phairipãi chũ'ũna fariseopãina'me ija'che i'kaasome:

—Pãiu ũcuauakũji repau Jesús pa'ichejare masini rani kũajũ'u chũkũna'te. Repau ni chẽañũ chiime chũkũna —chiniasome repaña.

12

Romio Jesús cũ'ana okoma'ña ro'vesi'ere kũamũ

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Repau Jesús seirepaumucujña pascuarumũ tĩ'añe karatona Betania vũ'ejoopona saisi'kũa'mũ, repauji vasuana Lázaro vajũraisi'kũ pa'ijooopona.

² Sakũna repajoopo cana, pãipi chi'i Jesuni po-joa'ju chini ãure cho'osinaa'me. Chi'irena Martapi ãure ãukona Jesuna'me ñu'iju ãisinaa'me repaña. Lázaro ũcuaja'che ũcuauña'me ñu'iu ãisi'kũa'mũ.

³ Ūcuarumũ repao María trescientos gramos pa'ira'ka okoma'ñara'ka nardochi'a cho'osira'kajekũ ruã ro'isira'kapi Jesús cũ'ana ro've pi'ni repao rañapapi tũ'nesũkaisi'koa'mo. Ro'veona vũ'e peore ma'ñasusi'kũa'mũ.

⁴ Ūcuarumũ Jesús neekũ Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'ju chini jo'kajau i'kasi'kũa'mũ.

5 —¿Je'se pa'ivuna repao trescientorepare're ĩsisõjũ kuri denariore're koorũra'kare rupũ jañosõo? Ira'kare ĩsisõ kuri koo chũova'na pa'iva'nani ĩsirũja'chere rurepapũ cho'osõmũ — chiisi'kũa'mũ repaũ.

6 Chũova'na pa'iva'nare oiche'te i'kamanesi'kũa'mũ repaũ. Rupũ ñaaũjekũ jã'aja'ñe i'kasi'kũa'mũ. Chũkũna Jesús neena chi'iche kuri paakaiũ si'arũmũ te'ere'rechi'a siasõkaiũ pa'isi'kũa'mũ repaũ Judas.

7 Jã'aja'ñe i'kaũna Jesús i'kasi'kũa'mũ.

—Iko cho'оче ãsemanejũ'ũ. Chũ'ũpi jũnisõũna chũ'ũre tãumucuse chũ'ũ ca'nivũ'te ro'vejara'kare care'va paamo repao.

8 Chũova'na pa'iva'na mũsanũkonare si'arũmũ ja'me pa'ijava'naa'me. Jã'ajekũna repanare si'arũmũ re'oja'che cho'okaijũ pa'ire'oja'mũ mũsanũkonare. Chũ'ũta'ni mũsanũkonare si'arũmũ ja'me pa'ĩmanejamũ. Jã'ajekũna chũ'ũre si'arũmũ jã'aja'ñe cho'okaicu'aja'mũ mũsanũkonare —chiisi'kũa'mũ repaũ.

Phairipãĩ Lázaro'te vanisõñũ chiiche'te kũamũ

9 Ñcuarũmũ judiopãĩ jainũko Jesús Betania vũ'ejoopo pa'iche'te asa saniasome repaũni ñaũũ chini. Ñcuachi'a jũnisõũna Jesús vasosi'kũni Lázaroni ñaũũ chiniasome repaũ.

10-11 Jesús repaũ'te vasosi'ere asa judiopãĩ jainũko Jesure cuasajũ jovoasome. Jã'ajekũna phairipãĩ chũ'ũna, “Mai che'choche pãĩ jainũko ãhasõ Jesuni cuasajũ jovome”, chini pe'rujũ

Lázaroni vanisõñu chiniasome, Jesure vanisõñu chiicheja'che.

Jerusalén vø'ejoopo Jesús sani tĩ'asi'ere kũamũ

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ũcuarũmũ judíopãi repana fiestaji pascuarũmũpi tĩ'apĩ'rakũna Jerusalén vø'ejoopona jainũko maniasome. Mani pa'ijũ jo'e apeñatatonã Jesús rajache asaasome repana.

¹³ Asa pũti kare veri eta repaũni tijña ʉjachu'opi ija'che i'kasinaa'me repana:

—Dios peore masiku'mũ. Ikũre Israelpãire chũ'ua'kũ chini repaũ Raosi'kũre re'oja'che cho'okaau —chiisinaa'me repana.

¹⁴ Ũcuarũmũ repaũ Jesús burrova'ũre jñaã tuhisi'kũa'mũ. Dios chu'o aperũmũ tocha jo'kasi'e kũache cho'osi'kũa'mũ. Ija'che kũamũ repa:

¹⁵ Ũcuanũko vajuchũma'ñe pa'ijũ'ũ mũsanũkona Jerusalén vø'ejoopo cana.

Mũsanũkonare chũ'ũku'te burrochĩiva'ũni tuhiũ raiũna ñajũ'ũ, chiimũ repa tocha jo'kasi'e.

¹⁶ Reparũmũ chũkũna Jesús neena, “Dios chu'o kũache'te cho'ome ina ikũre”, chiimanesinaa'me. Repaũ Jesús jũni vajũrani cũnaũmũ mũisirũmũta'ni repa tocha jo'kasi'ere asamasijũ, “Repa tochasi'e kũache cho'osinaa'me pãĩ Jesure”, chiisinaa'me chũkũna.

¹⁷ Pãĩ Jesuni ja'me pa'ijũ repaũji Lázaroni jũnisõ tãcojñosi'kũni soiũna vajũrani etaũna ñasina chekũnare kũajũ pa'isinaa'me.

18 Diochi'a cho'omasiche Jesús cho'oche kuajuna asanajeju etasinaa'me repaṇa pāi repaṇni tijñañu chini.

19 Jā'aja'ñe cho'ojuna ña sāiñechi'a i'kasinaa'me fariseopāi.

—Rua cu'amṁ ija'che pa'ito. Ñajũ'u. Pāi ũcuanuko repaṇ'te jovome. Ɔsecu'amṁ jā'aja'ñe cho'oto —chiisinaa'me repaṇa.

Griegopāi Jesure ku'esi'ere kṁamṁ

20 Fiestarṁmṁjekuna Dios cho'okaisi'ere cuasaju pojoñu chini Jerusalén vṁ'ejoopona sani pa'inare griegopāi sani ja'me pa'isinaa'me.

21 Pa'ijṁ Galilea cheja cajoopo Betsaida vṁ'ejoopo cakure Felipe'te mṁa rṁa i'kaasome repaṇa griegopāi.

—Jesuni ñañu chiime chṁkuna —chiniasome repaṇa.

22 Chitena asa mṁa Andreni kṁaasomṁ repaṇ. Kṁa ũcuaṇna'me Jesuni kṁañu chini mṁaasomṁ repaṇ.

23 Kṁarena asa Jesús i'kaasomṁ.

—Chṁ'u Dios Raosi'kṁ pa'iche'te pāi jainuko masirṁmṁ tī'acuhaja'mṁ. “Rua masiṁ'mṁ ikṁ”, chijjanaa'me pāi chṁ'ure.

24 Ija'chea'me: Āura'karṁã tāru charo joimṁ. Repacaāpi jonisōmaneni aineema'mṁ. Jonisōni ainee pi'ni repañu rṁa kṁija'mṁ. Ũcuarepaa'me jā'a.

25 Ũcuaja'che pāiṁ ũcuaṁakṁji repaṇ chiichechi'a cho'ora chiikṁ cu'ache pa'iṁ Dios pa'icheja saimaneja'mṁ. Pāiṁ Dios chṁ'uñe cho'ora chiikṁta'ni re'oja'che pa'iṁ repaṇ

jūnisōsirum̄ Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'ija'm̄.

²⁶ Ch̄'u ch̄'ũ'ñe cho'oñu chiinare, “Ch̄'uni jovoju'ũ”, chiim̄ ch̄'u. Ch̄'ure jovoni Dios pa'ichejare sani ch̄'una'me pa'ijanaa'me repa. Ch̄'u ch̄'ũ'ñe cho'onare re'oja'che cho'okaija'm̄ Dios, “Re'onaa'me ina”, chini —chiniasom̄ repa.

Jesús repa chuenisōjañere k̄am̄

²⁷ Ūcuarum̄ Jesús ija'che i'kaasom̄:

—Chura r̄a s̄ma'm̄ ch̄'ure. Ja'k̄ure, ¿je'se chiija'che ch̄'u? “¿Ch̄'ure ti'jñejañe cu'ache ūsekaijũ'ũ”, chiija'che ch̄'u? P̄ara. J̄'are cho'ocojñora chini cajesi'k̄ua'm̄ ch̄'u — chiniasom̄.

²⁸ Ūcuarum̄ P̄ka'k̄ure ija'che i'kasi'k̄ua'm̄ repa:

—Ja'k̄u, m̄'u si'ache cho'omasiche'te cho'o ñora chini m̄'ure ūache cho'ojũ'ũ ch̄'ure — chiisi'k̄ua'm̄ repa.

Chik̄na c̄naum̄pi ch̄'o i'kache asosi'k̄ua'm̄.

—Ch̄'u masiche si'ache cho'o ñocuhasi'k̄ua'm̄ ch̄'u. Jo'e cho'o ñora — chiisi'k̄ua'm̄ Dios.

²⁹ I'kauna asa p̄i te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Okocurucosom̄ j̄'a —chiisinaa'me.

Chek̄nata'ni,

—Angelpi ik̄ni i'kacosom̄ j̄'a — chiisinaa'me.

³⁰ Chitena Jesús jo'e i'kasi'k̄ua'm̄.

—Ch̄'upi asaa'k̄u chini i'kasi'ema'm̄ j̄'a. M̄sanukonapi asaa'ju chini i'kasi'ea'me.

31 Chũ'ure cuasamanajeju cu'ache pa'inare cu'ache ti'ñerũmu tĩ'acuhamu. Ũcuachi'a cu'ache pa'iju chũ'ure cuasamanare chũ'ũku'te vati aire ũserũmu tĩ'acuhamu.

32 Chũ'ure jẽ'jo nukosirũmu chũ'ũpi soiũna pãi si'achejña pa'ina chũ'ũni cuasaju jovojanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

33 Repau'te kurususẽ'verona jẽ'jo nũko vẽasõjañere repau jã'aja'ñe i'kaku kuasi'kua'mu.

34 Jã'aja'ñe i'kaũna asa i'kasinaa'me pãi.

—Mai aipãi tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kũamu:

Cristo Dios Raosi'ku jũnisõma'ñe ai pa'ija'mu, chiimu. Jã'ata'ni mu'u, ¿je'se pa'ũna, “Pãire ja'me paaũ chini Dios Raosi'kure jẽ'jo nukojanaa'me pãi”, chiiku? Jã'a pa'ito, Cristo chiicojñoku, ¿tĩũ'u? —chiisinaa'me repana.

35 Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chũ'u icheja cheja pa'inare pãi Miañeja'ñe Pa'iku mũsanũkonare jmamakarũ ja'me pani sanisõja'mu. Jã'ajekũna chuta'a miarũmũna churana ku'ijũ'u mũsanũkona, ru'ru na'isõmaneũu chini. Ru'ru na'isõni ñamipi ku'ijũ ma'api ñomaũna cavesũõjanaa'me mũsanũkona.

36 Chũ'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te chuta'a mũsanũkonare ja'me pa'irũmũna cuasajũ'u chũ'u pa'icheja'che re'oja'che paũu chini —chiisi'kua'mu repau.

Jã'aja'ñe i'ka pi'ni sani katisõsi'kua'mu repau Jesús.

Judíopãi Jesure cuasama'ñere kũamu

37 Repana ñajũ'te Diochi'a cho'omasiche si'arũmũ cho'okũ'teta'ni repaũ'te Jesure cuasamanesinaa'me repana pãĩ.

38 Dios chũ'o kuakaisi'kũ Isaías tocha jo'kasi'e kuache cho'osinaa'me repana. Repaũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Chũ'ure Paakũ, mai kuache jachajũ cuasama'me pãĩ.

Mũ'ũ masiche si'ache cho'o ñokũ'teta'ni jachame pãĩ,

chiimũ.

39 Pãĩpi cuasavesũjũna repaũ Isaías cheke ija'che tocha jo'kaasomũ:

40 Ñakocaã ñamava'naja'ñe paapũ chini jo'kaasomũ Dios.

Ûcuachi'a Repaũ chũ'o asavesache cho'oasomũ repanare.

Diopi jã'aja'ñe cho'oũna, "Ikũ maire vasoja'mũ", chiimarũ chũ'ure raima'me repana,

chiiũ tocha jo'kaasomũ.

41 Diopi ñokũna Jesús Masiũ pa'iche ñasi'kũjekũ repaũ pa'iche'te kuakũ jã'aja'ñe tocha jo'kaasomũ Isaías maire.

42 Reparũmũ judíopãĩ jainũko Jesuni cuhejũ cuasamanesinaa'me. Chekũnata'ni jachama'ñe cuasasinaa'me repaũ'te. Ûcuachi'a repanare chũ'ũna te'ena cuasasinaa'me. Cuasanata'ni fariseopãĩre vajũchũjũ kuamanesinaa'me, "Kuarena fariseopãĩpi asa mai judíopãĩ chi'ivũ'e kakache'te ñsejũ", chini.

43 Ûcuachi'a repanare pãĩ pojoche'te na'a rũa chiijũ kuamaneasome repana, "Kuato pojoja'mũ Dios maire", chiimarũ.

Jesús i'kache jachasi'e ro'i ro'ijachere k̄am̄u

44 Ũcuar̄um̄ Jesús ɯjach̄'opi ija'che i'kasi'k̄u'a'm̄u:

—P̄ai ch̄'ure cuasana ch̄'urechi'a cuasama'me. Ch̄'ure Raosi'k̄ure Diore ũcuachi'a cuasame rep̄ana.

45 Ch̄'u pa'iche masina ũcuaja'che ch̄'ure Raosi'k̄u pa'iche masime.

46 Ch̄'u Miañeja'ñe Pa'ik̄u chejana raisi'k̄u'a'm̄u, p̄ai ch̄'ure cuasanapi chijacheja pa'ina pa'icheja'che cu'ache pa'imaneaj̄u chini.

47 Ch̄'u i'kache asanata'ni jachaj̄u cho'omanare, “Jachasi'e ro'iche pa'im̄u”, chisa chini cajesi'k̄uma'm̄u ch̄'u. Ch̄'ure cuasanani ch̄eã paak̄u vati toa saiche'te ũsekasa chini cajesi'k̄u'a'm̄u ch̄'u.

48 J̄a'ata'ni p̄ai ch̄'uni cuhej̄u ch̄'u i'kache asana jachaj̄u cho'omanesi'e ro'ijanaa'me Dios p̄ai ũcuan̄uko cho'osi'e ro'iche ch̄'umucuse.

49 Ch̄'uchi'a cuasache'te i'kama'm̄u ch̄'u. Ja'k̄u, ch̄'ure Raosi'k̄u k̄uache'te i'kam̄u ch̄'u.

50 Iere masim̄u ch̄'u: Ja'k̄u k̄uache'te ch̄'upi i'kak̄una p̄aipi asa ch̄eã cho'ona Rep̄au pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. J̄a'ajek̄una Ja'k̄u ch̄'ure k̄uache'techi'a i'kak̄u'm̄u ch̄'u —chiisi'k̄u'a'm̄u rep̄au.

13

Jesús rep̄au neena c̄i'are choam̄u

1 Rep̄ar̄um̄ pascuar̄um̄ t̄i'aumucuse pa'isi'k̄u'a'm̄u. Rep̄ar̄um̄ Jesús rep̄au saijar̄um̄ t̄i'ak̄una masiasom̄u icheja cheja pa'iche jo'ka P̄uka'k̄u pa'icheja saijachere. Ch̄uk̄una'te rep̄au

neenare cheja pa'inare cuhama'ñe si'arumũ rua cuasaku pa'isi'kua'mũ repau.

²⁻⁴ Simón Iscariote mamakuni Judare aperumũ vati aipi repau rekochona cu'ache chũ'uasomũ, Jesure cu'ache cho'ojanani jo'kaa'ku chini. Repau Jesús Puka'ku Dios repau'te raosi'ena'me repau pa'icheja repau jo'e saijachena'me pãĩ ũcuanukore chũ'ua'ku chini Puka'ku repau'te jo'kasi'e masiasomũ. Jã'aja'ñe masikũji chukuna repau neenana'me ãu ãiu ñu'isi'kupĩ vuni repau sē'sevũ ju'ikãa tĩto repau jiisaivuna toalla kãapi quẽosi'kua'mũ repau.

⁵ Quẽo pi'ni totore'avana oko ro chukuna repau neena cũ'are choa pi'ni ũcuakãapi jose tu'nesõkaisi'kua'mũ repau.

⁶ Choaku saiũ Simón Pedro cũ'a choapi'rakuna ija'che i'kasi'kua'mũ repau:

—Chu'ure Paaku, ¿chu'u cũ'are choaja'u mu'u? —chiisi'kua'mũ.

⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Chu'u chura cho'oche vesumũ mu'u. Na'a pa'isirumũ masija'mũ mu'u —chiisi'kua'mũ repau.

⁸ Chikuna Pedro jo'e i'kasi'kua'mũ repau'te.

—Chu'u cũ'a choache ũsemũ chu'u —chiisi'kua'mũ.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Mu'u cũ'a choache ũseni chu'u neeku pa'imaneja'mũ mu'u —chiisi'kua'mũ.

⁹ Jã'aja'ñe i'kauna i'kasi'kua'mũ repau.

—Jã'a pa'ito, Chu'ure Paaku, chu'ure cũ'ana'me jũjña sĩjopũ peore choajũ'u —chiisi'kua'mũ.

¹⁰ Chikuna i'kasi'kua'mũ repau.

—Pãiu cucha pi'nisi'ku jo'e cuchache chiima'mu ũcuare meno peoca'nivũ cuchasi'kujekũ. Cũ'achi'a choache chiimũ cha'o cha'casicũ'ajekũna. Ũcuaja'che musanukona rekoñoã cuchasinaja'ñe cu'achejẽ'e peonaa'me. Jã'ata'ni musanukonare ja'me pa'iku te'eũ repaũ rekocho ũcua cu'ache cuasakũ pa'imũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

11 Repaũ'te cu'ache cho'ojanare jo'kajaũni masiku, “Musanukonare ja'me pa'iku te'eũ repaũ rekocho ũcua cu'ache cuasakũ pa'imũ”, chiisi'kua'mũ repaũ.

12 Chukũna cũ'a choa pi'ni repaũ sẽ'sevũ ju'ikãa sacha jo'e pũũ ñu'iu i'kasi'kua'mũ repaũ.

—¿Chu'ũ musanukonare cho'osi'e masiche?

13 Chu'ũre musanukona, “Masiũ, Chukũna'te Paaku”, chiinaa'me. Jã'aja'ñe i'kajũ ũcuarepa i'kanaa'me musanukona. Musanukonare che'chokũ paaku'mũ chu'ũ.

14 Musanukonare paakũta'ni cũ'a choakaisi'kua'mũ chu'ũ. Jã'ajekũna musanukona ũcuaja'che chu'ũ cho'osi'eja'che sãĩñechi'a cho'okaijũ pa'ijũ'ũ.

15 Musanukonapi ña chẽa cho'oju paapũ chini cho'o ñocuhasi'kua'mũ chu'ũ musanukonare.

16 Cho'oche'te rupũ cho'okaau chini chẽa paacojñokũ repaũ paaku'te na'a cajejaiche pa'ikũma'mũ. Saocojñosi'ku ũcuachi'a repaũ'te saosi'kũre na'a cajejaiche pa'ikũma'mũ. Ũcuarepaa'me jã'a. Musanukona ũcuaja'che chu'ũre na'a cajejaiche pa'inama'me. Jã'ajekũna musanukonare chu'ũ cho'ocheja'che sãĩñechi'a re'oja'che cho'okaijũ pa'ijũ'ũ.

17 Mʉsanʉkonapi chʉ'u i'kasi'ere asa chēa cho'oju pani pojojʉ pa'ijanaa'me.

18 'Jā'ata'ni mʉsanʉkona ũcuʉnʉkore i'kama'mʉ chʉ'u. Chʉ'u chēasina pa'iche masimʉ chʉ'u. Dios chʉ'o tocha jo'kasi'e ija'che kʉamʉ:

Chʉ'ure ja'me āu āikuji cu'ache cho'oja'mʉ chʉ'ure,
chiimʉ. Repa tocha jo'kasi'e ũcuarepa ti'jñeja'mʉ.

19 Chuta'a repa tocha jo'kasi'e ti'jñemarʉmʉna kʉamʉ chʉ'u mʉsanʉkonare, asa repapi ti'jñeʉna, "Jesús Dios Raosi'kʉa'mʉ", chiiju cuasaa'ju chini.

20 Pāi chʉ'u saosinare pojona chʉ'ure ũcuaja'che pojome. Pāi chʉ'ure pojona chʉ'u Ja'kʉre ũcuaja'che pojome. Ũcuarepaa'me jā'a — chiisi'kʉa'mʉ repaʉ Jesús.

Repa'ite cu'ache cho'ojanare Judas jo'kajachere kʉamʉ Jesús

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

21 Jā'aja'ñe i'ka pi'ni Jesús rʉa sumava'u pa'iu ija'che i'kasi'kʉa'mʉ:

—Mʉsanʉkonare ja'me pa'iku chʉ'uni cu'ache cho'oa'ju chini chʉ'ure cuhenani jo'kaja'mʉ. Ũcuarepaa'me jā'a —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

22 I'kakʉna asa repaʉni vesuju sāiñechi'a ñasinaa'me chʉkʉna repaʉ neena.

23 Chʉ'u repaʉ neeku rʉa chiicojñoku repaʉ'te rʉ'uñe ñu'isi'kʉa'mʉ.

24 Ñucuarum Simón Pedro chũ're Jesure rũ'uñe ñu'ikujekuna repau'te jo'kajauni sēniasa kuaa'ku chini rupũ vevosi'kua'mũ.

25 Vevouna sēesi'kua'mũ chũ'u Jesure.

—Chukuna'te Paaku, ¿kauni i'kaku mũ'u, mũ'ure cu'ache cho'ojanare jo'kajaure? — chiisi'kua'mũ chũ'u.

26 Chikuna i'kasi'kua'mũ repau.

—Pāmakaru'te chũsa ĩsija'mũ chũ'u repau'te chũ'ure jo'kajaure —chiisi'kua'mũ.

Chini pāmaka chũsa Simón Iscariote mamakuni Judani ĩsisi'kua'mũ repau.

27 Pāmakare ĩsiuna koosirumũ repau'te vati ai teana kakaasomũ. Kakauna Jesús repau'te i'kasi'kua'mũ.

—Mũ'u cho'ojache pesa cho'ojaijũ'u — chiisi'kua'mũ.

28 Jesús repau'te i'kasi'e ãu ãijũ ñu'ina ũcuanũko asavesusinaa'me.

29 Asavesujũ ija'che cuasaasome te'ena: “Chukuna chi'isi'e kuri paakaikujekuna Judare pascua cho'ojamajñaruã koojaau chini saocosomũ Jesús”, chiisinaa'me. Chekuna ija'che cuasaasome: “Judapi chũova'na pa'iva'nare kurire ĩsia'ku chini saocosomũ Jesús”, chiisinaa'me.

30 Repau Judas pāmaka koo ãni pi'ni vuni eta sanisōsi'kua'mũ. Reparumũ ñami pa'isi'kua'mũ.

Mama chũ'uñe jo'kasi'ere kumatũ

31 Repau Judas etasirumũ Jesús ija'che i'kasi'kua'mũ:

—Chura chũ'u Dios Raosi'kũ peore Masiũ pa'iche ñoja'mũ Dios. Ûcuachi'a Repau chi'iche'te chũ'upi jachama'ñe cho'o ñoũna Repau peore masiche'te masijanaa'me pãij.

³² Chũ'upi Repau peore Masiũ pa'iche'te cho'o ñoũna Repau ùcuaja'che chũ'u peore Masiũ pa'iche cho'o ñoja'mũ. Chura ñoja'mũ Repau.

³³ Asarepajũ'u, chũ'u chĩiva'na. Mũsanũkonare rua jeerũmũ ja'me pa'ima'ñe jo'ka sanisõja'mũ chũ'u. Chũ'upi sanisõũna ku'ejanaa'me mũsanũkona chũ'ure. Jã'ajekũna chura mũsanũkonani judiõpãi chũ'ũnare i'kasi'aja'che i'kamũ chũ'u: "Mũsanũkonare chũ'u saicheja saicu'amũ."

³⁴ Ie mamare chũ'u jo'kamũ chũ'u mũsanũkonare: Sãĩñechi'a oijũ pa'ijũ'u. Chũ'u mũsanũkonare oicheja'che mũsanũkona ùcuaja'che sãĩñechi'a oijũ pa'ijũ'u.

³⁵ Mũsanũkonapi sãĩñechi'a oijũ pa'ito pãipi ñani ùcuanũko, "Jesús neenaa'me ina", chiijanaa'me —chiisi'kũa'mũ repau Jesús chũkũna'te.

Pedro, "Repau'te ñama'kũa'mũ chũ'u", chii-jachere kũamũ Jesús

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Ûcuarũmũ Simón Pedro Jesure sēesi'kũa'mũ.

—Chũkũna'te Paakũ, ¿jeechejana saija'u mũ'u? —chiisi'kũa'mũ.

Chikũna Jesús i'kasi'kũa'mũ.

—Chu'u saicheja saicu'amũ mu'ure chura. Na'a pa'isirumuta'ni saire'oja'mũ mu'ure —chiisi'kua'mũ repaũ.

³⁷ Chikuna Pedro i'kasi'kua'mũ.

—Chukuna'te Paaku, ¿je'se pa'iana mu'una'me churana saicu'aku chu'ure? Pãipi mu'uni vanisõnu chiito chuenisõñejẽ'e vajuchuma'ñe mu'uni ãsechiiũ chuenisõra chiimu chu'u, mu'upi chuenisõmanea'ku chini —chiisi'kua'mũ repaũ.

³⁸ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mũ.

—¿Chuenisõkairepaja'u mu'u chu'ure? Jã'aja'ñe i'kasi'kuta'ni chuta'a kura chu'ima'tona pãipi sêejuna choteñoã, “Jesure ñama'kua'mũ chu'u”, chiija'mũ mu'u. Ûcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mũ Jesús.

14

Jesure cuasanachi'a Dios pa'icheja saijachere kua'mũ

¹ Ûcuarũmu Jesús chukuna'te repaũ neenare i'kasi'kua'mũ.

—Sumava'na pa'imanejũ'u musanukona. “Diopi cho'okaiuna vajuchuma'ñe paũ”, chini Repaũni masi cuasajũ'u. Ûcuaja'che, “Iku Jesupi cho'okaiuna vajuchuma'ñe paũ”, chini chu'uni masi cuasajũ'u.

² Chu'u Ja'ku pa'ichejare cunaumũre vu'ña rua pa'imũ. Jã'aja'ñe peoto kuara'asi'kua'mũ chu'u musanukonare. Ûcuachejana saimũ chu'u musanukona pa'ijavũ'ñare care'vakasa chini.

³ Care'va pi'ni jo'e ichejana rani ũcuachejana saja'mu chu'u musanukonare, chu'u pa'ichejare ja'me sani paapu chini.

⁴ Chu'u saicheja saima'a masime musanukona —chiisi'kua'mu repau.

⁵ Chikuna Tomás i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mu'u saichejare vesuju repacheja saima'ajē'e vesume chukuna —chiisi'kua'mu.

⁶ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u Ja'ku pa'icheja saima'aja'ñe pa'iku'mu chu'u. Jā'ajekuna chu'ure cuasanachi'a Repau pa'icheja saijanaa'me. Ja'ku pa'iche ũcuarepare kuaku'mu chu'u. Chu'ure cuasanapi jūnisōsirumu Dios pa'icheja ai sani paapu chini chu'upi jo'kauna repanachi'a Repau pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me. Chu'ure cuasamanata'ni Dios pa'icheja saimanejanaa'me.

⁷ Musanukonapi chu'u pa'iche masini Ja'ku pa'iche ũcuaja'che masira'ame. Churana Ja'ku pa'iche masime musanukona chu'ure ñanajeju —chiisi'kua'mu repau.

⁸ Chikuna Felipe jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mija'kuni ñojũ'u chukuna'te. Ñoru pojosōjanaa'me chukuna —chiisi'kua'mu.

⁹ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Felipe, asarepajũ'u. ¿Chu'ure musanukonare rua jeerumu ja'me pa'iku'te chu'u pa'iche chuta'a vesuku mu'u? Pāi chu'u pa'iche ñana Ja'ku pa'iche ũcuaja'che ñame. Jā'ata'ni, ¿je'sejekuna mu'u chu'ure, “Mija'kuni ñojũ'u chukuna'te”, chiiku?

10 Chũ'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chũkuna. ¿Jã'a mũsanũkona cuasama'ñe? Chũ'u i'kache chũ'o chũ'u'chi'a cuasaku i'kachema'mũ. Ja'ku kuachechi'a i'kaku'mũ chũ'u. Ũcuachi'a Repauji ja'me pa'iu cho'okaiuna Repau'chi'a cho'omasiche'te cho'oku'mũ chũ'u.

11 Chũ'u i'kasi'e jachamanejũ'u mũsanũkona, “Chũ'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chũkuna”, chiisi'e. Mũsanũkonapi chũ'u i'kasi'ere asa jachanijẽ'e chũ'upi Diochi'a cho'omasiche'te cho'okuna ñani jachama'ñe cuasajũ'u mũsanũkona.

12 Chũ'ure cuasana chũ'u Diochi'a cho'omasiche cho'ocheja'che cho'ojanaa'me. Ũcuaja'che chũ'u sanisõsirũmũ chũ'u cho'osi'eja'che na'a rua vesache'te cho'ojanaa'me repaña, chũ'u Ja'ku pa'ichejana sakuna. Ũcuarepaa'me jã'a.

13 Mũsanũkonapi chũ'u Ja'kuni sēejũ, “Chũkuna'te Jesús neenajejuna cho'okaijũ'u chũkuna sēe'ñe”, chiijũ sēeto cho'okaija'mũ chũ'u, Repau peore Cho'omasikujekũ mũsanũkonare oia cho'okaiche'te pãipi masia'ju chini.

14 Mũsanũkonapi chũ'uni ũcuauache'te sēejũ, “Chũkuna'te mũ'u neenajejuna cho'okaijũ'u chũkuna sēe'ñe”, chiijũ sēeto cho'okaija'mũ chũ'u mũsanũkonare —chiisi'ku'a'mũ repau Jesús.

“Dios Rekocho'te raoja'mũ chũ'u”, chiimũ Jesús

15 Ñucuarumũ Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—Mũsanũkonari chũ'ũre chini chũ'ũ chũ'ũñe cho'ojũ pa'ijanaa'me.

16-17 Ja'kũni sēekaimũ chũ'ũ mũsanũkonare chũ'ũ cho'okaicheja'che Cho'okaijarekocho'te Repaũ Rekocho'te chũ'o ñcuarepa Kũarekocho'te raoa'kũ chini, raouna mũsanũkonani si'arumũ ja'me pa'iu cho'okaiũ paau chini. Diore cuasamana Repaũ Rekocho cho'ochejē'e vesuju Reparekocho pa'ichejē'e vesume. Vesujuna Repaũ Rekocho paacu'amũ repanare. Dios Rekochoji mũsanũkonare ja'me pa'iu mũsanũkona rekoñoãre si'arumũ ja'me Pa'ijarekocho pa'iche masijanaa'me mũsanũkona.

18 'Mũsanũkonare chũviva'nareja'che jo'kamaneja'mũ chũ'ũ. Jo'kaja'mũ chũ'ũ mũsanũkonare. Jã'ata'ni jmamakarũ pani jo'e rani ja'me pa'ija'mũ chũ'ũ mũsanũkonare.

19 Jmamakarũ pa'isirumũ Diore cuasamana jo'e ñamanejanaa'me chũ'ũre. Mũsanũkona chũ'ũpi jũnisõsi'kũta'ni jo'e vajurakũna ñajanaa'me. Chũ'ũ jũni vajuraisi'ēja'che mũsanũkona ñcuaja'che chũ'ũre cuasana jũnisõsinata'ni vajurani Dios pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me.

20 Dios Rekocho mũsanũkonare raiumucuse chũ'ũna'me Ja'kũ ñcuate'eũja'che pa'iche masiju mũsanũkonare chũ'ũ ja'me pa'ichena'me chũ'ũre mũsanũkona ja'me pa'iche masijanaa'me mũsanũkona repaumucuse.

21 Chũ'ũ chũ'ũñe asa jachama'ñe cho'ona chiime chũ'ũre. Chũ'ũre chiinare Ja'kũ ñcuaja'che

chiimũ. Chũ'u ũcuaja'che repanare chiimũ chũ'u pa'iche ñoja'mũ masia'jũ chini —chiisi'kua'mũ repaũ Jesús.

22 Ūcuarũmũ chekũ Judas, Iscariotema'kũpi, ija'che i'kasi'kua'mũ:

—Chũkũna'te Paakũ, mũ'u pa'iche chũkũna'techi'a ñoja'mũ chiisi'kua'mũ. ¿Je'se pa'ũna chekũnare pãĩ ñomaneja'ũ? — chiisi'kua'mũ repaũ.

23 Chikũna Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Pãĩ chũ'ũre chiina chũ'u chũ'ũsi'e asa jachama'ñe cho'ojanaa'me. Chũ'u Ja'kũ repanare chiimũ. Chũ'u Ja'kũna'me rani ja'me pa'ijanaa'me chũkũna repanare.

24 Chũ'ũre cuhenata'ni chũ'u chũ'ũñe asa jachajũ cho'oma'me. Chũ'ũchi'a te'ẽũ cuasache'te i'kama'mũ mũsanũkonare. Chũ'ũre Raosi'kũ Ja'kũ kũachechi'a i'kakũ'mũ chũ'u.

25 'Irumũ mũsanũkonare ja'me pa'irũmũna teana iere peore i'kamũ chũ'u.

26 Chũ'u mũsanũkonare cho'okaisi'eja'che Cho'okaijarekocho'te Repaũ Rekocho'te raoja'mũ Dios. Raoũna mũsanũkonare Dios chũ'o peore che'choja'mũ Reparekocho, mũsanũkonapi chũ'u i'kasi'ere cavesũma'ñe cuasajũ paarpũ chini.

27 'Saipi'rakũ mũsanũkona rekoñõãre pojojũ pa'iche'te jo'kamũ chũ'u. Chũ'ũre cuasamana pojojũ pa'icheja'chema'mũ chũ'u jo'kache. Vajũchũma'ñe pa'ijũ sũmava'na pa'imanejũ'ũ mũsanũkona.

28 Chũ'u i'kasi'e asasinaa'me mũsanũkona, “Saimũ chũ'u. Jã'ata'ni jo'e rani mũsanũkonare ja'me pa'ija'mũ chũ'u”, chiisi'e. Mũsanũkonapi

chũ'ure chiirepana pani chũ'ure na'a rúa Masiku Ja'ku pa'icheja chũ'u saijache asa pojokaira'ame m̄sanukona.

²⁹ Chuta'a chũ'u saimarum̄na jã'are k̄am̄u chũ'u m̄sanukonare, reparum̄pi t̄'ana chũ'uni jachama'ñe cuasaaj̄u chini.

³⁰ 'Chura jmanukoru k̄ache paam̄u chũ'u m̄sanukonare. Chura chũ'ure cuasamanare paakuj̄i vati aipi chũ'uuna p̄ai raipi'rame, chũ'uni ch̄ea sa cu'ache cho'oñu chini. Chũ'ureta'ni paama'kua'm̄u repau vati ai.

³¹ Ja'ku chũ'usi'e peore cho'okum̄u chũ'u, p̄aipi ña Ja'kure chũ'u chiiche'te masiaj̄u chini. Re'om̄u. Juna, m̄añu —chiisi'kua'm̄u repau chukuna'te repau neenare.

15

Ûcheñuna'te repañu ka pa'icheja'che pa'iche'te k̄am̄u

¹ Ûcuarum̄u Jesús chukuna'te repau neenani chũ'vak̄u ija'che i'kasi'kua'm̄u:

—Ûcherepañu pa'icheja'che pa'ik̄um̄u chũ'u. Chũ'u Ja'kuta'ni Ûcheñu paakuj̄a'che pa'ik̄um̄u.

² Jã'ajekuna repañu kapi Ûcuauakapi Ûche k̄iima'to tu'sesom̄u Repau repaka. K̄iitota'ni repañu care'vakujeku repakapi na'a rúa k̄iia chini repaka pa'ikaruãre cu'akarũãre verisom̄u.

³ Repañu kapi na'a rúa k̄iia chini care'vak̄u cho'ocheja'che Dios m̄sanukona chũ'u che'choche Dios chũ'o asa ch̄eana rekoñoãre Ûcuaja'che care'vam̄u Dios, si'arum̄u na'a re'oja'che paaru chini.

4 Chũ'uni si'arũmu cuasaju mũsanũkona rekoñoã chũ'una'me pa'ijũ'u. Chũ'u mũsanũkonare si'arũmu cuasaku mũsanũkonana'me pa'ija'mũ. Ûche kapi repañ'ute sũ'imaneni ùchecha'cha kũima'mũ. Ûcuaja'che mũsanũkonapi chũ'uni si'arũmu cuasaju pa'imaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me.

5 'Ûcheñũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'u. Mũsanũkona chũ'ure cuasana repañũ ka re'oja'che kũiñeja'ñe pa'inaa'me. Mũsanũkona rekoñoã chũ'una'me pani chũ'upi mũsanũkonani ja'me pa'iu cho'okaiũna si'arũmu na'a re'oja'che pa'ijanaa'me. Chũ'upi cho'okaima'to re'oja'che pa'imanejanaa'me mũsanũkona.

6 Mũsanũkona rekoñoã chũ'una'me pa'imaneni ùche ka kũimanesika cho'ocojñoñeja'ñe cho'ocojñojanaa'me, pãi veri sẽjo jũkũna uosõñeja'ñe.

7 'Mũsanũkona chũ'ure cuasache'te ùhama'ñe chũ'una'me pa'iju chũ'u che'choche'te cho'ojũ mũsanũkonare ùache ùcuauache'te sẽejũ'u chũ'ure. Sẽeto ïsija'mũ chũ'u.

8 Mũsanũkonapi re'oja'che pa'ijũna chekũnapi ñani, "Ina Jesús neena, Diopi cho'okaiũna, re'oja'che pa'inaa'me", chini Diore pojojanaa'me repaña.

9 Chũ'ure Ja'kũ oicheja'che mũsanũkonare oimũ chũ'u. Chũ'u oiche cuhema'ñe mũsanũkona rekoñoã chũ'una'me pa'ijũ'u.

10 Ja'kũ chũ'ũñe jachama'ñe cho'okũjekũ Repañ oicojño'okũ'mũ chũ'u. Mũsanũkona ùcuaja'che chũ'u chũ'ũñe'te asa jachama'ñe cho'oni chũ'u oicojño'ona pa'ijanaa'me.

11 'Musanukonapi chu'u pojoku pa'icheja'che si'arumtu pojoju paaru chini jā'are peore i'kamtu chu'u musanukonare.

12 Ija'che paaru chini chũ'umtu chu'u musanukonare: Chu'u musanukonare oicheja'che sāiñechi'a oiju pa'ijũ'u.

13 Pāiu repau'te ja'me pa'ikujī repau'te cu'ache cho'oche'te ũseku jūnisōñejē'e cuhemañe chuenisōku repau'te ja'me pa'iku'te oirepamtu repau. Oiu repau cho'okaisi'ēja'che cheke jo'e na'a rua oiu cho'okaichejē'e peomtu.

14 Musanukonapi chu'u chũ'ũñe'te cho'oni chu'una'me pa'ijanaa'me musanukona.

15 “Chu'ure cho'oche cho'okainaa'me ina”, chiima'mtu chu'u chura musanukonare. Cho'oche cho'okaina repanare paaku cho'oche vesume, kuamauna. Chu'uta'ni, “Chu'ure ja'me pa'inaa'me ina”, chiimtu chu'u musanukonare. Jā'ajekuna chu'ure Ja'ku i'kasi'e peore kuasi'kuamtu chu'u musanukonare.

16 Musanukonapi chēamanesinaa'me chu'ure. Chu'ua'mtu musanukonare chēasi'ku. Chēa paaku iere chũ'u jo'kamtu chu'u: Si'arumtu cuhamañe re'oja'che cho'ojtu pa'ijũ'u, chekunapi ña chēa chu'uni cuasaa'jtu chini. Jā'ajañe cho'ojtu musanukonare uache'te Dioni sēeto cho'okaija'mtu Repau.

17 Ija'che paaru chini chũ'umtu chu'u musanukonare: Sāiñechi'a oiju pa'ijũ'u — chiisi'kuamtu repau.

Pāi Diore cuasamana Jesurejē'e cuhejtu repau neenare cuheme

18 Ũcuarumtu Jesús jo'e i'kasi'kuamtu.

—Diore cuasamanapi mʉsanʉkonare cuhejʉna repaṇa chʉ'ʉre charo cuhesi'ere cuasajũ'ʉ.

19 Mʉsanʉkonapi Diore cuasamana pa'ito chiira'ame repaṇa mʉsanʉkonare repaṇa pa'icheja'che pa'inajejʉna. Apeṛʉmʉ repaṇa cuasacheja'che cuasasinaa'me mʉsanʉkona. Chura chʉ'ʉpi mʉsanʉkonare chʉa paakʉna repaṇa cuasacheja'che cuasama'me mʉsanʉkona. Jã'ajekʉna repaṇa mʉsanʉkonare cuheme.

20 Chʉ'ʉ mʉsanʉkonare ija'che i'kasi'e cavesʉmanejũ'ʉ, “Cho'oche cho'okaikʉ repaṇ paakʉ'te na'a rʉa pa'ikʉma'mʉ”, chiisi'ere. Chʉ'ʉre cuhejʉ cu'ache cho'ona mʉsanʉkonare ũcuaja'che cuhejʉ cu'ache cho'ojanaa'me. Chʉ'ʉ chʉ'vache asa jachama'ñe cho'onapi mʉsanʉkona chʉ'vache ũcuaja'che asa jachama'ñe cho'ojanaa'me.

21 Chʉ'ʉ neenajejʉna mʉsanʉkonare jã'aja'ñe cho'ojanaa'me repaṇa chʉ'ʉre Raosi'kʉ pa'iche vesʉnajejʉ.

22 'Chʉ'ʉ repanare rani chʉ'vama'to repaṇa cu'ache cho'oche vesʉra'ame repaṇa. Jã'ata'ni chura chʉ'ʉpi rani chʉ'vakʉna asasinajejʉna, “Vesʉjʉ cho'osinaa'me chʉkʉna”, chiicu'amʉ repanare.

23 Pãi chʉ'ʉre cuhena chʉ'ʉ Ja'kʉre ũcuachi'a cuheme.

24 Chʉ'ʉpi chekʉna pãi cho'omanesi'e Diochi'a cho'omasiche'te rani cho'o ñoma'to ro'iche peora'asi'kʉa'mʉ repanare. Jã'ata'ni chʉ'ʉ cho'oche ñasinata'ni chʉ'ʉre cuheme repaṇa,

chũ'u Ja'kũre ũcuachi'a. Jã'ajekũna ro'iche pa'imũ repanare jachasinajejũna.

²⁵ Aperũmũ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o repana cho'ojachere ija'che kũamũ:

Chũ'ũre rupũ peoche cuheme repana, chiimũ. Repa tocha jo'kasi'e ũcuare cho'ocuhame repana chũ'ũre cuhena.

²⁶ 'Chũ'ũpi sũkũna Ja'kũ mũsanũkonare Repaũ Rekochote raoja'mũ, mũsanũkonare cho'okaiũ chũ'o ũcuarepa Kũajarekochote. Raoũna rani mũsanũkonare chũ'u pa'iche'te kũaja'mũ Reparekochote.

²⁷ Mũsanũkũna ũcuaja'che chũ'u apeche'chorũmũpi irũmũjatũ'ka chũ'ũre ja'me pa'ijũ ñanajejũ chekũnani kũajũ pa'ijũ'ũ chũ'u pa'iche'te —chiisi'kũamũ repaũ Jesús.

16

¹ Ũcuarũmũ Jesús jo'e i'kasi'kũamũ.

—Chũ'ũre cuasache'te ũhasũmanea'jũ chini mũsanũkonare jã'are peore kũamũ chũ'u.

² Pãi mũsanũkonare chũ'ũre cuasanajejũna mai judiõpãi chi'ivũ'ña kakache ũsejanaa'me. Na'a pa'isirũmũ pãiu ũcuauakũji pãiu'te chũ'ũre cuasakũni vanisõni, “Diore cho'oche cho'okaikũ'mũ chũ'u”, chiiũ cuasaja'mũ.

³ Reparũmũ mũsanũkonare jã'aja'ñe cho'ojana chũ'ũrejẽ'e Ja'kũrejẽ'e vesũnajejũ jã'aja'ñe cho'ojanaa'me repana mũsanũkonare.

⁴ Jã'ajekũna mũsanũkonare churana teana peore kũamũ chũ'u jã'a, jã'aja'ñe cho'orũmũ tĩ'aru, “Maire Paakũ kũasi'epi ti'jñecuhamũ

maire”, chiiꞑũ cuasaa'ꞑũ chini —chiisi'kua'mũ repaũ.

Dios Rekocho cho'okaijachere kũamũ

Ûcuarũmũ Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—Chũ'u apeche'chorũmũ mũsanũkonani ja'me pa'iu chuta'a saimaũ mũsanũkonare ti'jñejañe kũamanesi'kua'mũ chũ'u.

⁵ Chura chũ'ũre Raosi'kũni ja'me pasa chini co'imũ chũ'u. Te'euꞑjẽ'e mũsanũkona chũ'ũre, “¿Jeechejana saiku mũ'u?”, chiima'me.

⁶ Chũ'ũpi mũsanũkonani chũ'u saijachena'me mũsanũkonare ti'jñejañe kũaũna sũma'mũ mũsanũkonare.

⁷ Chũ'u saima'to Dios Rekocho mũsanũkonare ja'me pa'iu Cho'okaijarekocho raimaneja'mũ mũsanũkona rekoñoã. Chũ'ũpi sanita'ni Dios Rekocho raoja'mũ. Jã'ajekũna chũ'ũpi mũsanũkonani jo'ka sanisõru, na'a re'oja'mũ mũsanũkonare. Ûcuarepaa'me jã'a.

⁸ Dios Rekochoji rani pãi rekoñoõna kũakũna repaana rekoñoõ cu'ache pa'iche cuasa masijanaa'me repaana. Ûcuachi'a Dios chiiche rũhiñe pa'iche Repaũ Rekochoji kũakũna masijanaa'me repaana. Ûcuachi'a cu'ache cho'oche ùhamana ro'ijache Dios Rekochoji kũakũna masijanaa'me repaana.

⁹ Dios Rekochoji kũaũna, “Jesucristoni cuasamarũ cu'ache cho'oꞑũ pa'ime mai”, chiiꞑũ masijanaa'me pãi.

¹⁰ Chũ'u Ja'ku pa'ichejana co'isõũna pãi chũ'ũre jo'e ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni

Dios Rekochoji kuauna chu'u rühiñe pa'iche masijanaa'me repaña.

11 Chu'upi icheja cheja pa'inare chũ'ukuni vati aini cajejanisõuna repaña cu'ache cho'oku pa'iche peore ro'ija'mu repaña. Jã'a peore masijanaa'me pãi, Dios Rekochoji kuauna.

12 'Chu'o na'a rua i'kache paamu chu'u. Jã'ata'ni chura kuama'mu chu'u. Churana teana kuatojẽ'e asa chẽamanera'ame musanukona.

13 Dios Rekochoji chu'o ñcuarepa Kuarekochoji rani Dios chu'o ñcuarepare peore karamañe kuauna asa masijanaa'me musanukona. Jã'ata'ni Reparekocho Te'erekochu cuasaku kuamaneja'mu. Asasi'echi'a kuaja'mu na'a pa'isirumu ti'jñejañere.

14 Dios Rekochoji chu'u i'kachena'me chu'u cho'oche kuauna asa chu'u Masiu pa'iche masijanaa'me musanukona.

15 Ja'kupi i'kauna asa jo'e ñcuare i'kamu chu'u. Jã'ajekuna, "Chu'u i'kachena'me chu'u cho'oche Dios Rekochoji kuauna asa chu'u Masiu pa'iche masijanaa'me musanukona", chiisi'kuam'u chu'u musanukonare.

16 'Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni jmamaru rani jo'e ñajanaa'me musanukona chu'ure. Ja'ku pa'ichejana co'imu chu'u —chiisi'kuam'u repaña.

*Chura smava'na pa'ina na'a pa'isirumu ro-
joju pa'ijanaa'me musanukona*

17 Jã'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena te'ena sãĩnechi'a ija'che sēsinaa'me:

—¿Je'sere i'kaku jã'u maire? “Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e ñajanaa'me. Ja'ku pa'ichejana co'imu chu'u”, chiisi'kua'mu.

18 Repau, “Jmamaru”, chiisi'e, ¿je'se chiiku jã'a? Repau i'kache asavesume mai —chiisinaa'me repa. Asavesuju repauni sēniasaņu chiinata'ni sēmanesinaa'me.

19 Repau'te sēni asaņu chiiche'te masiku i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u musanukonare, “Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e ñajanaa'me”, chiisi'ere asavesuju, ¿sãĩnechi'a sēniasaju pa'iche musanukona?

20 Ũcuachi'a chu'ure cu'ache ti'jñeuna ña otare oiju sumava'na pa'ijanaa'me musanukona. Chu'ure cuasamanata'ni pojoju pa'ijanaa'me. Musanukona sumava'na pa'isinata'ni na'a pa'isirumu pojoju pa'ijanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a.

21 Romio chĩipi'rani ruarepa asikuna oimo, reparumupi tĩ'auna. Jã'ata'ni repao jñaasirumu chĩiva'uni pojoko repao'te asisi'eje'e cuasama'mo.

22 Jã'aja'ñe pa'ime musanukona. Chura sumava'na pa'ime. Jã'ata'ni musanukonani jo'e ñara chini raija'mu chu'u. Reparumu repao romio pojochaja'che rua pojojanaa'me

musanukona. Pāi te'eu'terejē'e ũsecu'aja'mu musanukona pojoche.

²³ 'Reparumuta'ni musanukona chu'ure jmamakarujē'e chu'o sēniasamanejanaa'me. Reparumu musanukonapi chu'u Ja'kuni, "Chukuna Jesús neenaa'me. Chukuna sēeñe cho'okaijũ'u", chiiju ũcuache'te sēeto cho'okaija'mu Repau. Ũcuarepaa'me jā'a.

²⁴ Irumujatu'ka musanukona, "Chukuna Jesús neenajeju chukuna sēeñe cho'okaijũ'u", chiiju Diore jmamakarujē'e sēemanaa'me. Churata'ni Ja'kuni jā'aja'ñe sēejũ'u. Sēeto cho'okaija'mu Repau, musanukonapi pojojũ paaru chini. Ũcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

Diore cuhenare Jesucristo na'a rua masiku pa'iche'te kumau

²⁵ Ũcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare Ja'ku pa'iche'te kuaku vesache chu'u cuasacheji kuasi'kua'mu chu'u. Na'a pa'isirumuta'ni Ja'ku pa'iche jā'aja'ñe kuama'ñe te'erũhiñe kuaja'mu chu'u.

²⁶⁻²⁷ Reparumu musanukonare uache'te Dioni sēni, "Jesús neenaa'me chukuna. Jā'ajekuna chukuna sēeñe cho'okaijũ'u", chiijanaa'me musanukona. Reparumu musanukonani Ja'kupi oiu ũcuare cho'okasa chiuna, "Repana sēeñe cho'okaijũ'u", chiimaneja'mu chu'u Ja'kure. Musanukonapi chu'uni chiiju, "Dios Raosi'kua'mu iku", chini cuasanajejuna musanukonare oiu cho'okaija'mu Ja'ku.

²⁸ Ja'ku pa'icheja pa'isi'kupi icheja chejana cajesi'kua'mu chu'u. Chura icheja cheja pa'isi'kupi

jo'ka Ja'ku pa'ichejana co'ipi'ramu chu'u —
chiisi'kua'mu repau.

²⁹ Chikuna chukuna repau neena i'kasinaa'me.

—Churata'ni mu'u aperumu i'kasi'ea'che
i'kama'ne te'eruhi'ne i'kamu mu'u,
asamasire'oche.

³⁰ Peore masiku'mu mu'u. Masime chukuna
chura ja'a. Pãi ucuanuko cuasache masiku'mu
mu'u. Ja'ajekuna pãi, “¿Ëquere musanukona
chu'ure se'nu chiiche?”, chiima'kua'mu mu'u.
Mu'upi ja'aja'ne pa'ina, “Dios Raosi'kua'mu
iku”, chiinaa'me chukuna mu'ure —chiisinaa'me
chukuna.

³¹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chura musanukona chu'ure cuasarepame.

³² Ja'ata'ni musanukona jmakaru
pa'isirumu vajuchuju te'enachi'a chu'ure te'eu'te
jo'ka musanukona v'ñana co'isōjanaa'me.
Te'eva'ure jo'ka co'isōcojñosiva'uta'ni chu'uni
Ja'kupi ja'me pa'ina te'eva'u pa'imaneja'mu
chu'u.

³³ Musanukonare chu'ure cuasanajejuna
ja'are i'kamu chu'u, asa re'oja'che pojojũ paaru
chini. Diore cuasamana musanukonare cu'ache
cho'ojanaa'me. Cu'ache cho'ocojñojanata'ni
vajuchuma'ne pojojũ re'oja'che pa'ijũ'u
musanukona. Diore cuhenare na'a cajejaiche
pa'ikujeku musanukonare cho'okaija'mu chu'u
—chiisi'kua'mu repau Jesús.

17

*Jesús repau neenare Diore se'ekaiche'te
kumatũ*

1 Jã'aja'ñe i'kacuha Jesús cunaumure muñe ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ja'ku, mu'u chiisirumu tĩ'acuhamu. Mu'upi chu'u peore Masiu pa'iche päire cho'o ñojũ'u. Chu'u ũcuaja'che mu'u peore Masiu pa'iche cho'o ñora.

2 Chu'ure mu'u chĩire päire ũcuanukore chũ'ua'ku chini jo'kasi'kua'mu mu'u. Chu'upi paaku chũ'ua'ku chini mu'u chẽa jo'kasinare mu'u pa'icheja sani pa'iche'te jo'kamũ chu'u.

3 Mu'ure Diorepau'te Ūcuate'eu'te cuasaju chu'ure mu'u Raosi'kure Jesucristo'te cuasana mu'u pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

4 'Mu'u, "Chejana sani cho'ojũ'u", chiisi'ere chu'upi ichejare chejare rani pa'iu cho'o pi'niuna ña mu'u peore Masiu pa'iche masime pãi.

5 Ja'ku, chura chu'ure chuta'a cheja cho'omarumupi vaa mu'una'me pa'iu chu'u aperumu chũ'usi'ejachere jo'e jo'kajũ'u chu'ure, ũcuaja'che chu'upi jo'e chũ'uku paaũ chini.

6 'Pãi mu'ure cuasamanesinapi chura mu'uni cuasajuna chu'uni chẽa jo'kasi'kua'mu mu'u, chu'upi paaa'ku chini. Mu'u pa'iche'te kuasi'kua'mu chu'u repanare, asa masia'ju chini. Mu'u neenaa'me repana. Chu'upi paaa'ku chini chu'uni jo'kasi'kua'mu mu'u repanare. Mu'u chũ'ũne asa jachama'ñe cho'ome repana.

7 Chu'u che'chochena'me chu'u pa'iche peore mu'u jo'kasi'ea'me. Chura masime repana jã'a.

8 Mu'u chu'ure kuasi'e chu'upi kuauna asa chẽasinaa'me repana. Jã'ajekuna chu'ure, "Dios pa'icheja raisi'kua'mu iku. Dios Raorepasi'kua'mu", chiiju masime repana.

9 'Mu'uni sēekaimu chu'u repanare. Mu'ure cuasamanareta'ni sēekaima'mu chu'u. Chu'upi paaa'ku chini mu'u chēa jo'kasinarechi'a sēekaimu chu'u, mu'u neenajejuna.

10 Chu'u neenare ũcuanukore ja'me paaku'mu mu'u. Chu'u ũcuaja'che mu'u neenare ũcuanukore ja'me paaku'mu. Repanapi re'oja'che pa'ijuna ñani, "Inare Paaku Jesucristo peore masiku'mu", chijjanaa'me pāi.

11 'Icheja cheja na'a jeerumu pa'imaneja'mu chu'u. Mu'u pa'ichejana co'ipi'racuhamu chu'u. Repanata'ni saimairo ichejare chejare pa'iju pa'ijanaa'me. Ja'ku, re'oku'mu mu'u. Repanare mu'u chu'ure jo'kasinare mu'upi peore Masikuji kuirajū'u, mai ũcuate'e'u pa'icheja'che repanapi ũcuate'e'uja'che paapu chini.

12 Mu'upi cho'okaiuna chu'u neenani ja'me pa'iu kuiraku pa'iku'mu chu'u, mu'ure cuasache'te ũhasō cho'osōmanea'ju chini. Jā'ata'ni cho'osōjau te'e'u pa'imu. Repau cho'oku cho'osōjañere kuañu chini Dios chu'o kuana tocha jo'kasi'epi ũcuarepa ti'jñeja'mu repau'te. Chekunareta'ni te'e'u'terejē'e cho'osōmanesi'kuu'mu chu'u.

13 'Chura mu'u pa'ichejana saipi'ramu chu'u. Jā'ata'ni chuta'a ichejare chejare pa'iu chu'u neenani iere peore i'kamu chu'u, repanapi chu'u pojoku pa'icheja'che cuhama'ñe pojou paapu chini.

14 Mu'u chu'ure kuasi'e chu'o kuasi'kuu'mu chu'u repanare. Mu'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kuu'mu chu'u. Chu'u neena ũcuaja'che repana cuasacheja'che

cuasamanaa'me. Jã'ajekuna mu'ure cuasamana cuheme repanare.

15 Mu'upi repanani tũichejana saa'ku chini sēema'mu chu'u. Rupũ mu'upi vati repanare cu'ache cho'ora chiiche'te ũsea'ku chini sēekaimu chu'u repanare.

16 Mu'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kua'mu chu'u. Chu'u neena ũcuaja'che repana cuasacheja'che cuasamanaa'me.

17 Mu'u chu'o ũcuarepa'a'me. Repanare che'chojũ'u repachu'o, asa chēa mu'u chũ'ũñe'te cho'ojũ re'oja'che paaru chini.

18 Mu'u chu'ure icheja raosi'ēja'che chu'u repanare mu'u chu'ore si'achejña ku'ijũ chu'vaju paaru chini saoja'mu.

19 Chu'u neenapi ña chēa chu'u cho'ocheja'che mu'u chũ'ũñe'te cho'ojũ paaru chini mu'u chũ'ũñechi'a cho'oku'mu chu'u.

20 'Repanarechi'a sēekaima'mu chu'u. Repanapi chu'vajuna asa chēa chu'ure cuasajanare ũcuachi'a sēekaimu chu'u.

21 Mu'una'me chu'u ũcuate'euja'che pa'inaa'me mai. Ja'ku, mu'uni sēmũ chu'u, chu'u neenapi mai ũcuate'eũ pa'icheja'che ũcuate'euja'che paaru chini, ũcuachi'a maina'me si'arũmu ũcuate'euja'che paaru chini. Jã'aja'ñe pa'ijuna repana re'oja'che pa'iche'te ñani mu'ure cuasamana, "Jesús inare paaku Dios Raosi'kua'mu", chijanaa'me. Jã'aja'ñere chiimu chu'u.

22 Mu'u chu'ure ĩsisi'ēja'che chu'u neenare jo'kamũ chu'u, repanapi mai ũcuate'eũ pa'icheja'che ũcuate'euja'che paaru chini.

²³ Repanare ja'me pa'iku'mu chu'u. Mu'u ũcuaja'che chu'ure ja'me pa'iku'mu. Pãipi mu'ure cuasamanapi repanapi ũcuate'euja'che pa'ijuna ña, "Jesús Dios Raosi'kua'mu; Repau Mamaku'te oicheja'che oimu Dios inare", chiiju masia'ju chini.

²⁴ 'Ja'ku, mu'u chu'ure paaa'ku chini jo'kasinare chu'u sani pa'ijachejare mu'u pa'ichejare sani ja'me paaru chiimu chu'u, chu'u Masiu pa'iche'te ñaju paaru chini. Mu'u chu'ure chuta'a cheja cho'omarumu'pi vaa oikujeku chu'uni Masiu pa'iche jo'kasi'kua'mu.

²⁵ Ja'ku, re'oku'mu mu'u. Mu'ure cuasamana mu'u pa'iche vesume. Chu'uta'ni masimu. Chu'u neena ũcuaja'che mu'u chu'ure raosi'e masime.

²⁶ Mu'u pa'iche kuasi'kua'mu chu'u repanare. Ũcua cuhama'ñe kuaku pa'ija'mu chu'u, repanapi mu'u chu'ure oicheja'che sãinechi'a oiju paaru chini. Repana rekoñoãre ja'me pa'ija'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

18

Jesure chēasi'ere kuamu

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Jesús Diore sēni pi'nisirumu chakuna repau neena ũcuau'ame eta sani Cedrón chiara'charu chekukâ'kona jê'esinaa'me. Jēni sani olivo sũkiñuã pa'ichejana tĩ'asinaa'me chakuna.

² Aperumu chakuna Jesuna'me si'arumu chi'isichejajekuna Judas masisi'kua'mu repacheja, pãipi cu'ache cho'oa'ju chini Jesure jo'kajau.

³ Jã'ajekuna Judapi sauna Jesuni chëajaarũ chini phairipãi chũ'una fariseopãina'me Dios vũ'e pë'jekainani chũ'uasome. Chũ'urena Jesús pa'ichejana Dios vũ'e pë'jekainana'me sōtaopãi Judapi rakuna vaichena'me uoñoãna'me uopũã rajũ raisinaa'me.

⁴ Ūcuarũũ Jesús repaũ'te ti'jñejañe peore masakũjekũ repanare eta tijña sëesi'kua'mũ.

—¿Neeeni ku'eche mũsanũkona? —
chiisi'kua'mũ repaũ.

⁵ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Nazaret vũ'ejoopo cakuni Jesuni ku'eme chũkuna —chiisinaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Ūcuau'mũ chũ'ũ —chiisi'kua'mũ.

Repaũ Judas Jesure cu'ache cho'oa'jũ chini rasi'kũ ũcuanana'me pa'isi'kua'mũ.

⁶ Jesupi, “Ūcuau'mũ chũ'ũ”, chikuna asa teana cho'je co'iche tãisinaa'me repana.

⁷ Cho'je co'iche tãijũna repanare jo'e i'kasi'kua'mũ repaũ.

—¿Neeeni ku'eche mũsanũkona? —
chiisi'kua'mũ.

Chikuna jo'e i'kasinaa'me repana.

—Nazaret vũ'ejoopo cakuni Jesuni ku'eme chũkuna —chiisinaa'me repana.

⁸ Chitena Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—“Ūcuau'mũ”, chinicuhasi'kua'mũ chũ'ũ mũsanũkonare. Chũ'ure ku'eni inare chũ'ũ neenareta'ni chëamanejũ'ũ, sani paarũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

⁹ Aperũũ Jesús Pũka'kuni sëeu ija'che i'kasi'kua'mũ: “Ja'kũ, chũ'upi paakũ chũ'ua'kũ

chini mu'u chu'ure jo'kasinare te'e'u'terejē'e cho'osōmanesi'kua'mu chu'u", chiisi'kua'mu. Jā'ajekuna aperumu repau i'kasi'epi ũcuarepa ti'jñea'ku chini, "Inare chekunareta'ni chēamanejũ'u sani paapu", chiisi'kua'mu repau.

¹⁰ Ũcuarumu Simón Pedro va'ti paakujeku ruta judío phairi aire cho'оче cho'okaiku Malco'te cājoro uajajutu cakā'ko pa'icājoro'te tēo vatosi'kua'mu.

¹¹ Tēouna Jesús repau'te Pedro'te i'kasi'kua'mu.

—Repava'ti jo'e juojũ'u. Ina chu'ure cu'ache cho'ojache Ja'ku jo'kasi'ea'me. Ja'ku jo'kasi'e cuhema'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

Jesure vēe Anás vu'ena sasi'ere kamu

¹² Ũcuarumu repana sōtaopāi repanare chũ'ukuna'me judíopāi chũ'una chēa vēesinaa'me repau'te Jesure.

¹³ Chēa vēe repau'te charo Anás vu'ena sasinaa'me repana. Reparumu Caifás Anás mamakoni paasi'kua'mu. Repau Caifás repaũsurumu judío phairi ai pa'isi'kua'mu.

¹⁴ Aperumu repau Caifás judíopāi chũ'unare ija'che chu'vaasomu: "Maipi Jesús cho'оче'te ũsemapu jainuko chuenisōto cu'amu. Pāi ũcuauko chuenisōmanea'ju chini cho'okuchi'a ũcuate'e'u chuenisōto na'a re'omu", chiniasomu.

Pedro, "Jesús neekuma'mu chu'u", chiisi'ere kamu

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Jesuni sasōjuna chukuna repau neena Simón Pedrona'me chu'u cho'jepi tuhasinaa'me repanare. Tuha judío phairi ai vu'e sa'navu

cararipuna cuaajuna ja'me kakasi'kua'mu chu'u phairi ai masicojñokajeku.

16 Pedrotani kakama'ne jatisa'aro kueñena canukasi'kua'mu. Ũcuarumu chu'u Jesús neeku jo'e eta repav'e cho'omajñarua cho'okaio jatisa'aro ñakaikoni sēena vataona Pedro'te cuaosi'kua'mu chu'u.

17 Jā'aja'ne vata cuaoko ña i'kasi'koa'mo repao Pedro'te.

—¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisi'koa'mo repao.

Chiiona i'kasi'kua'mu repau.

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiiu joresi'kua'mu repau.

18 Reparumu rua susukuna toa suha rūhiso'koro nukaju kūhisinaa'me repav'e cho'оче cho'okainana'me Dios vu'e pē'jekaina. Ũcuaja'che Pedro repanare ja'me nukaku kūhisi'kua'mu.

Phairi ai Jesure chu'o sēesi'ere kumu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Ũcuarumu judío phairi ai Jesure repau che'chochena'me repau neena pa'iche sēesi'kua'mu.

20 Sēena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Pāi ũcuanuko asaju'te judiōpāi chi'ivū'ñana kaka che'chosi'kua'mu chu'u. Chekurumu Dios vu'ena kaka che'chosi'kua'mu, repana judiōpāi si'arumu chi'ivū'ñana. Rope'e che'chomanesi'kua'mu chu'u.

21 Chu'ure sēemanējū'u. Chu'u i'kache asiani sēniasajū'u. Chu'u i'kasi'e masime repau —chiisi'kua'mu repau.

²² Jesupi jā'aja'ñe i'kauna Dios vu'e pē'jekaiku pāi chēaku kueñere nukaku Jesure chiana vaiu ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Je'se pa'iana mu'u ikure phairi aire jā'aja'ñe i'kakū? —chiisi'kua'mu.

²³ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Ûquere chu'u cu'ache i'kare? Chu'u cu'ache i'kasi'e pa'ito kuajū'u. Jā'ata'ni, ¿je'se cuasaku mu'u chu'ure cu'ache i'kamanesi'kure vaiku? —chiisi'kua'mu repau.

²⁴ Chikuna Anás repau'te Jesure vēesi'e chuta'a josema'kuni judío phairi ai Caifás vu'ena mu'vaa'ju chini chū'usi'kua'mu.

Pedro jo'e, "Jesús neekuma'mu chu'u", chi-isi'ere kuamu

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Ûcuarumu Pedro'te nukaku kūhikuni ija'che sēesinaa'me repa:

—¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisinaa'me.

Chijuna Pedro jachaku,

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁶ Jā'api phairi aire cho'оче cho'okaikūji cājoro tēo vatocojñosi'ku majapāiūji i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Mu'ure olivo sūkiñuã pa'ichejana Jesuna'me pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁷ Chikuna Pedro jo'e jachasi'kua'mu. Jachatona kura chu'isi'kua'mu.

Pilato ti'ñeñe Jesure nuko chu'o sēesi'ere kuamu

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Ūcuarumũ judíopãi chũ'una ñatapi'ratona Jesure Caifás vü'e pa'isi'kure Romapãi chũ'ukũ Pilato vü'ena müvasinaa'me. Müva tĩ'a judío peona vü'ejekuna cu'are cuhejũ kakamanesinaa'me repaña pascua ãijañere ãure ãñu chini. Aperumũ repaña aipãipi pascua tí'ararumũ judío peona vü'ña kakache ãseasome. Jã'ajekuna repañapi ũcuavü'ena kakaru pascua ãiñe ãu ãicu'ara'amũ, repañapi cu'are paajuna.

29 Jã'ajekuna Pilato repañare ve'sena eta i'kasi'kua'mũ.

—¿Ëquere cu'ache cho'ouna müsanukona ikure rare? —chiisi'kua'mũ repañ.

30 Chikuna i'kasinaa'me repaña.

—Chukuna ikure cu'ache cho'omanesi'ku pa'ito ramanera'asinaa'me —chiisinaa'me repaña.

31 Chitena Pilato i'kasi'kua'mũ.

—Ikure müsanukonapi sa müsanukona aipãi chũ'ũ jo'kasi'epi cu'ache cho'ojũ'ũ —chiisi'kua'mũ.

Chikuna i'kasinaa'me repaña.

—Chukuna judíopãi pãiu'te te'eũ'terejẽ'e vanisõñe jo'kacojñomanesinajejuna cu'ache cho'onare vanisõñu chiitojẽ'e vaicu'akũ'mũ —chiisinaa'me.

32 Jã'aja'ñe cho'ojuna Jesús i'kasi'e repañ, “Kurusẽ'vero jẽ'jo vẽasõjanaa'me chũ'ure”, chiisi'e ti'jñepi'rasi'kua'mũ.

33 Pilato jo'e kaka Jesure soni rao i'kaasomũ.

—¿Mũ'ũ judíopãi ũcuanukore chũ'ukũ'ũ? —chiniasomũ.

34 Chikuna Jesús i'kaasomũ.

—¿Mu'u te'eu cuasache'te sēeku mu'u chu'ure? Rupū chekūnapi kuajūna asasi'ere, ¿jā'aja'ñe sēeku mu'u chu'ure? —chiniasomū repaū.

³⁵ Chikūna Pilato i'kaasomū.

—Judíopāiūma'mū chu'u. Mu'u majapāi judíopāipi judío phairipāi chū'unana'me rasi-naa'me mu'ure. ¿Ëquere mu'u cho'ou? —chiniasomū repaū.

³⁶ Chikūna Jesús i'kaasomū.

—Pāi chū'ukūta'ni icheja canare chū'uma'kua'mū chu'u. Chu'upi icheja canare chū'uku pa'ito chu'u neenapi chu'ure sa judíopāi chū'unani jo'kamanea'jū chini ũsejū cavajū vaira'asinaa'me. Icheja canare chū'ukūma'mū chu'u —chiniasomū repaū.

³⁷ Chikūna Pilato sēniasomū repaū'te.

—¿Jā'a pa'ito mu'u pāi chū'uku'u? —chiniasomū.

Chikūna Jesús i'kaasomū.

—Jūjū, mu'u i'kache ũcuarepa'a'me. Pāi chū'uku'mū chu'u. Cūnaūmū pa'isi'kūpi icheja chejana pāio jñaacojñosi'kua'mū chu'u Dios pa'iche'te chu'o ũcuarepare kuara chini. Dios pa'iche masiñu chiinachi'a chu'u kuache ũcuarepa jachama'ñe asa chēame —chiniasomū repaū.

³⁸ Chikūna Pilato jo'e i'kaasomū.

—¿Ëquea'che jā'a, chu'o ũcuarepa kuache? —chiniasomū repaū.

*Pāi Jesure vanisōñe chū'usi'ere kuamū
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)*

Repaŭ'te sēni pi'ni Pilato jo'e eta i'kasi'kua'mu repanare judiŭpāi chũ'unare.

—Ikure repaŭ cu'ache cho'osi'ere kuakuna asara chini chu'o sēniasasi'kua'mu chu'u. Jā'ata'ni chu'u cuasato jmamakarujē'e repaŭ cu'ache cho'osi'e peomu. Mŭsanukona, “Cu'ache cho'oku'mu iku”, chiiche cho'oma'kua'mu.

³⁹ Pascuarumu tī'ato ŭsurumu pa'iche chēacojñosi'kure te'eŭ'te etoku'mu chu'u, mŭsanukona etojũ'u chiikuni. ¿Ikuni judiŭpāi chũ'ukuni etojũ'u chiiche mŭsanukona? — chiisi'kua'mu repaŭ.

⁴⁰ Chikuna asa ŭcuanuko cuiju i'kasinaa'me repana.

—Etomanejũ'u jā'ure. Barrabani etokaijũ'u chukuna'te —chijju cuisinaa'me repana.

Repaŭ Barrabás ñaaŭ paniasomu.

19

¹ Repanapi jā'aja'ñe i'kaju cuirena Pilato Jesuni sa suĩ'suea'ju chini chũ'uasomu. Chũ'unna sŭtaopāipi sa suĩ'sueasome repaŭ'te.

² Ŭcuachi'a miu tuhivu cho'o Jesús sījoruna tuo kãa pāi chũ'unna ju'ikãare chimaajakãare sachaasome repaŭ'te.

³ Sacha pi'ni repaŭ'te ruarepañoã kueñe raiju ija'che i'kaasome repana:

—¡Ikupi judiŭpāire si'arumu chũ'uku paaŭ! —chijju repaŭ chiana vaniasome repana.

⁴ Jā'aja'ñe cho'orena Pilato repanare pāi jo'e eta i'kasi'kua'mu.

—Asarepajũ'u, musanukona. Eto ñoja'mu chu'u repau'te. Chu'u cuasato cu'ache cho'oma'kua'mu repau —chiisi'kua'mu repau.

5 Ūcuarumu Jesupi s̄jopu'te miu tuhivu tuhivu kãa chimaajakãare ju'iu etauna ija'che i'kasi'kua'mu Pilato:

—¡Ñajũ'u! Ikuu'mu repau —chiisi'kua'mu.

6 Chikuna phairipai chũ'unana'me Dios vu'e pẽ'jekaina repau'te Jesure ña cuiju i'kasinaa'me.

—Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u jã'ure. Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u —chiisinaa'me repa.

Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cuasato cu'ache cho'omanesi'kua'mu iku. Jã'ajekuna ikure vanisõne chũ'ucuhemu chu'u. Musanukonapi sa kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u ikure —chiisi'kua'mu repau.

7 Chikuna judiõpai chũ'una i'kasinaa'me.

—“Dios Mamaku'mu chu'u”, chiiu joreku'mu iku. Chukuna aipai jã'aja'ñe i'kaju jorenare, “Vanisõjũ'u”, chiiju chũ'u jo'kaasome. Jã'ajekuna repa chũ'u jo'kasi'e vanisõne pa'imu ikure —chiisinaa'me repa.

8 Jã'aja'ñe i'kache'te asa Pilato na'a rua vajuchuasomu.

9 Ūcuarumu repau jo'e vu'ena Jesure cuaa s̄niasomu.

—¿Jeecheja cakuu'u mu'u? —chiniasomu repau.

S̄eku'teta'ni Jesús i'kamaneasomu.

10 I'kamauna Pilato jo'e i'kaasomu.

—¿Chu'u s̄eñe kuamaneja'u mu'u? Pãi chũ'ukujekuna chu'ure uache chũ'ure'omu

chũ'ure, mũ'ure kurususẽ'verona jẽ'jo nukochena'me jose etoche. ¿Jã'a vesũku mũ'u? —chinasomũ repaũ.

¹¹ Chikũna Jesũs i'kaasomũ.

—Mũ'ũni Diopi pãi chũ'ũñe jo'kamaneru chũ'ure jã'aja'ñe cho'ojache chũ'ũcu'ara'amũ mũ'ure. Chũ'ure chẽaa'ju chini sa jo'kasi'kũ mũ'ure na'a rũa cu'ache cho'osi'kũamũ —chinasomũ repaũ.

¹² Jã'aja'ñe i'kaũna asa Pilato repaũni jose etora chini jo'e eta rũa i'kasi'kũamũ repanare pãi. I'kakũ'teta'ni repana judiõpãi cuiju i'kasinaa'me.

—“Pãi chũ'ũku'mũ chũ'u”, chiinapi maire ũcuanũkore chũ'ũku'te Cesa'te cuheme. Jã'ajekũna mũ'ũpi jã'ũni ũcuare jã'aja'ñe i'kasi'kũni jose etoni repaũ'te maire ũcuanũkore chũ'ũku'te ja'me pa'ikũma'mũ mũ'u —chiisinaa'me.

¹³ Repana i'kache asa pi'ni Pilato Jesure ve'sena etojũ'u chini pãi cu'ache cho'osi'e kũajũna asaku ñũ'isaivũna puũsi'kũamũ. (Repasaivũ rũiraripũ “Gabata” chiimũ hebreo chũ'o. “Gabata” chini “Cata je'nasiraripũ” chiimũ.)

¹⁴ Pascuarũmũ tĩ'añe te'eumucuse karatona nukarepaũ su'itona judiõpãi chũ'ũnare i'kasi'kũamũ Pilato.

—jNajũ'u ikure, mũsanũkonare ũcuanũkore chũ'ũku'te! —chiisi'kũamũ repaũ.

¹⁵ Chikũna cuiju i'kasinaa'me repana.

—Sa vanisõjũ'u jã'ure. Sa vanisõjũ'u jã'ure. Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u jã'ure —chiisinaa'me repana.

Chitena i'kasi'kũamũ repaũ.

—¿Musanukonare chũ'uku'te kurususē'verona jē'jo nuko vēasōjũ'u chiiche musanukona? —chiisi'kua'mu.

Chikuna judío phairipāi chũ'una i'kasinaa'me.

—Césachi'aa'mu pāi ũcuanukore chũ'uku —chiisinaa'me.

¹⁶ Chitena Pilato Jesure sōtaopāire jo'kasi'kua'mu, sa kurususē'verona jē'jo nukoa'ju chini. Jo'kauna repau'te sasōsinaa'me repana.

Jesure kurususē'verona jē'josi'ere kua mu
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Sajuna Jesús repau'te jē'jo nukojasē'vero kurususē'vero kuāi Calavera aikūtina Pāi sījopujakūti chiikūtina saisi'kua'mu. “Calavera” chini “Gólgota” chiimu hebreo chu'o.

¹⁸ Ūcuachejana repana Jesure kurususē'verona jē'jo nukosinaa'me. Chekunare ũcuaja'che ka'chanare kurususē'veroāna jē'jo nukosinaa'me repana. Te'eu'te Jesús u'ajjūtu cakā'kona nukosinaa'me repana. Chekuni kā'kojūtu cakā'kona nukosinaa'me. Jesure repana chenevuna nukosinaa'me.

¹⁹ Ūcuarumu Pilatoji chũ'una tochasiko'a kurususē'vero chā'tirona jē'jo suosinaa'me repana, Iku JESUS, NAZARET Vu'EJOPOO CAKUA'MU. JU-DIOPĀI CHũ'UKU'MU, chiiche tochasiko'are.

²⁰ Pilatoji chũ'una hebreo chu'o, griego chu'o, latín chu'o tochasinaa'me repako'a. Repacheja Jesure kurususē'vero jē'jo nukosicheja Jerusalén vu'ejoopo kueñe pa'isi'kua'mu. Jā'ajekuna judiōpāi jainuko rani repako'a tochasi'e ñasinaa'me.

21 Judío phairipái chũ'una repako'a tochasi'ere ña i'kasinaa'me Pilato'te.

—Jã'a, “Judíopái chũ'uku'mu iku”, chiiju tochasi'e tunosō, “ ‘Judíopái chũ'uku'mu chu'u’, chiisi'kua'mu iku”, chiiche tocha sũojũ'u — chiisinaa'me repana.

22 Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'upi chũ'uuna tochasi'ea'me jã'a. ¡Ūcuaja'aja'ñe paau! —chiisi'kua'mu repau.

23 Repana sōtaopái Jesure kurususē'verona jē'jo nuko pi'ni repau ju'isikāa mini ũcuaka'chapana te'ese'rechi'a che're paasinaa'me. Chekukāa tũosikāa repakāapi juhasi'epi peokuna te'eujakāajekuna sãĩnechi'a ija'che i'kasinaa'me repana:

24 —Ikāa che'resōmaneanũ mai. Rupũ ikāa paajauni catara'karuã tochasira'karuãpi chejana su'a jñaañu —chiisinaa'me repana.

Jã'aja'ñe cho'oju Dios chu'o kuakaisina tocha jo'kasi'e kuache'te ũcuarepa cho'osinaa'me repana sōtaopái, ija'che kuache'te:

Chu'u ju'isikāa te'ese'rechi'a che're paasinaa'me repana.

Chekukāa tũosikāa paajauni jñaañu chini catara'karuã mami tochasira'karuãpi chejana su'asinaa'me repana,

chiimũ repa tocha jo'kasi'e.

25 Jesús jē'jo sũocojñosi'ku nukasē'vero kueñere romi ũcuaka'chapana nukasinaa'me, repau puka'kona'me repao cho'jeo, cheko María Cleofas rũjona'me María Magdalena.

26 Nukajuna chu'u Jesús neeku repau ruu chiicojñoku repau puka'kore kueñe

nəkasi'kua'mu. Nəkakuna ña Jesús repau puka'kore i'kasi'kua'mu.

—Ja'ko, mu'u chīija'iu pa'ija'mu iku — chiisi'kua'mu repau chu'ure.

²⁷ Chini chu'ure ũcuaja'che i'kasi'kua'mu repau — Muja'koja'io pa'ija'mo iko — chiisi'kua'mu repau.

Jā'aja'ñe i'kauna asa jā'arumupi teana repao'te chu'u vu'ena sa kuirasi'kua'mu chu'u.

Jesús jū'isi'ere kumatu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Jā'aja'ñe i'ka pi'ni, “Ja'ku chū'u jo'kasi'e peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me”, chini cuasaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Okouamu chu'ure —chiisi'kua'mu repau.

Jā'aja'ñe i'kaku Dios chu'o aperumu kuasina tocha jo'kasi'e kuache'te ũcuarepa cho'osi'kua'mu repau.

²⁹ Ūcuachejare churura'puru uche cono ruara'ka timusira'puru ñu'isi'kua'mu. Repana sōtaopāi ũcuara'kana chu'isuovūji chūsa chūu hisopo vāsocho chā'tirona repasurogu quēo suo mo repau chu'opona nosinaa'me chu'chua'ku chini.

³⁰ Muorena chu'chu ũku pi'ni ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me —chini meñe sime jūnisōsi'kua'mu repau.

Cunaruji Jesús me'jupona sōtao totasi'ere kumatu

³¹ Puaumucuse chuta'a tī'amarumujekuna repana judiōpāi, “Maipi kurususē'veroã

jē'jocojñosinani casoma'to cu'amũ. Che'ro pascuarũmũ na'a rũa fiesta cho'oumucusea'me. Jã'ajekũna maipi repaña cũ'are tũ'ka jũ'chesõũna na'a na'mi jũnisõrena na'mi caso re'oa'kũ", chini repaña Pilatoni sani i'kaasome jã'aja'ñe cho'oche'te chũ'ũa'kũ chini.

³² Ūcuarũmũ repaña sõtaopãi Pilatoji chũ'ũna rani Jesure ja'me jē'jo nukocojñosi'kũre charo nukakũni repaũ cũ'a tũ'ka jũ'chesinaa'me. Chekũre ũcuaja'che cho'osinaa'me repaña.

³³ Cho'o pi'ni Jesure ñasinaa'me. "Ikũta'ni jũnisõsi'kũa'mũ", chini repaũ cũ'a tũ'ka jũ'chemanesinaa'me.

³⁴ Jã'ata'ni sõtao te'eũ cũnarũji Jesús me'jupona totasi'kũa'mũ. Totaũna chiena'me oko raisi'kũa'mũ repaũ totasicoje.

³⁵ Jã'aja'ñe cho'oche ñasi'kũjekũ jorema'ñe ũcuarepare chũ'o kũamũ chũ'ũ, mũsanũkonapi ña, "Jesús Dios Mamakũ'mũ", chini repaũni cuasaa'jũ chini.

³⁶ Repaũ cũ'are tũ'ka jũ'chemanerena Dios chũ'o aperũmũ kũakaisina tocha jo'kasi'e ũcuarepa ti'jñesi'kũa'mũ.

Repaũ tara te'etaraũjẽ'e jũchũmaneja'mũ, chĩimũ repa tocha jo'kasi'e.

³⁷ Dios chũ'o tochasiphũro chekũcheja ija'che kũamũ:

Repaña totasi'kũre ñajanaa'me pãi, chĩimũ.

Jesure tãsi'ere kũamũ

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

38 Jã'a cho'o pi'nisirumũ José Arimatea vũ'ejoopo cakũ Jesure jũ'isi'kũre Pilatoni sēniasomũ sa tãra chini. (Repau José judíopãire vajuchukũ Jesure ñoma'ñe chiikũ paniasomũ.) Sēeuna Pilatoji, “Jau”, chikuna sani Jesure caso saasomũ repau.

39 Sauna Nicodemo Jesure ñamipi mua cutusi'kũ ja'me saiũ ma'ña jũ'isiva'nare ro'veche mirrana'me áloe ja'mesi'e treinta kilos saasomũ.

40 Sa kãana reajakãana ma'ñapi chũũ Jesure reaasome repaña Josena'me Nicodemo. Jũ'isinare judíopãi cho'оче'me jã'a.

41 Jesure kurususē'vero jē'jo nukosichejare otera'ñũũ pa'icheja pa'isi'kũa'mũ. Ũcuachejare mamacoje chuta'a jũ'isi'kũre te'eũ'terejē'e tãmacoje pa'isi'kũa'mũ, aikũti caripana tētoche ũhisicoje.

42 Reparumũ judíopãi pũaumucuse tĩ'acuhakũna repacojepi kueñe pa'ina ũcuacojena cuaa ũhaasome repau'te Jesure. Ũha eta repacoje kakasa'aro catapũji rũa ujarũji ta'pi vũ'ena co'iasome repaña.

20

Jesús vajũraisi'ere kũamũ

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

1 Romicorumũ apeñatato rũa ñami chuta'a chijajũvana María Magdalena Jesure ũhasicojena saniasomo. Sani ñato catapũ repacoje ta'pisi'rũ kũñosõsi'rũ paniasomũ.

2 Ña vü'vusõ Simonna'me chü'u Jesús neeku repau rüa chiicojñoku pa'ichejana rani kuasi'koa'mo repao.

—Maire Paaku'te päi mini etua sasõsinaa'me. Repau'te sa ühasicheja vesüme mai — chiisi'koa'mo repao.

3 Chikona asa chü'u Pedrona'me eta ücuacojena saisinaa'me.

4 Vü'vüja saisinaa'me chükuna Jesús neena. Jã'ata'ni chü'u Pedro'te na'a charo vü'vü tĩ'asi'kua'mu repacoje.

5 Vü'vü tĩ'a repacoje sa'navü rüa ñato Jesure reasikãñachi'a ühisi'kua'mu. Rüa ñakuta'ni chü'u kakamanesi'kua'mu.

6 Na'a cho'jepi vü'vü tĩ'asi'kua'mu Simón Pedro repacoje. Ücuaja'che repakãña kaka ñasi'kua'mu repau.

7 Ücuachi'a Jesús sñjopü reasikãa tĩichejana pü'se ühasikãare ñaasomu repau.

8 Ücuarümü chü'u charo vü'vü tĩ'asi'ku repacoje ücuaja'che kaka ña, “¡Vajuranicuhacosomu repau!”, chini cuasasi'kua'mu.

9 Reparümü Dios chü'o aperümü tocha jo'kasi'e repau vajurajache kúache asanata'ni chuta'a asavesusinaa'me chükuna.

10 Ña pi'ni vü'ena co'isinaa'me chükuna.

*María Magdalenani Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kúamu
(Mr 16.9-11)*

11-12 María Magdalenata'ni chükuna'te tuhasi'ko co'imanasi'koa'mo. Co'ima'ñe pa'io repacoje kueñere nukako oniasomo repao. Oio repacoje sa'navü rüa ñato Jesús ühisichejare

ángeles te'eka'chapana pojakãña ju'inapi ñuniasome. Jesús s̄jopu caru'ru pa'isichejare cheku ñuniasomu. Chekuta'ni Jesús cū'a caru'ru pa'isichejare ñuniasomu.

¹³ Ūcuarumu ángeles repao'te sēniasome.

—¿Je'se pa'iana oiko m'u'u? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomo.

—Chukuna'te Paaku'te pāipi sasōsinaa'me. Repau'te sa ūhasichejajē'e vesumo chu'u — chiniasomo repao.

¹⁴ Jā'aja'ñe i'kacuha churiko Jesure ūcuacheja nukakuni ñaasomo repao. Ñakota'ni ñavesuasomo repao repau'te.

¹⁵ Vesukona i'kaasomu Jesús repao'te.

—¿Je'se pa'iana oiko m'u'u? ¿Neeni ku'eko m'u'u? —chiniasomu repau.

Chikuna, “Otera'ñuruã kuirakucosomu iku”, chini cuasako i'kaasomo repao.

—M'u'upi sasi'ku pani kuajũ'u chu'ure repau'te sa ūhasicheja. Miiyani rara chiimo chu'u — chiniasomo repao.

¹⁶ Chikona Jesús i'kaasomu.

—¡María! —chiniasomu.

Chikuna asa churi hebreo chu'opi i'kaasomo repao.

—¡Rabuni! —chiniasomo. (“Rabuni” chini “Masiu” chiimu hebreo chu'o.)

¹⁷ Jā'aja'ñe i'kaona i'kaasomu Jesús.

—Chēamanejũ'u chu'ure. Ja'ku pa'icheja chuta'a co'ima'kua'mu chu'u. Jā'ajekuna chēamanejũ'u chu'ure. Jā'ata'ni chu'u neenare chu'u cho'jechĩija'ñe pa'inare co'i ija'che

kuakaijũ'u: "Jesús, 'Chũ'u Ja'ku Dios pa'ichejana co'imũ chũ'u. Repaũ chũ'u Ja'ku ũcuachi'a Mũja'kua'mũ. Chũ'ure paaku'mũ Repaũ. Ũcuachi'a mũsanũkonare Paaku'mũ Repaũ', chiisi'kua'mũ", chiijũ'u repañare —chiniasomũ repaũ.

¹⁸ Chikũna repaũ María Magdalena rani chũkũna'te repaũ neenare repaũ'te ñasi'ena'me repaũ i'kasi'e kuasi'koa'mo.

Jesús repaũ neenare peosichejapi rani ñosi'ere kũamũ

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Ũcuaumucuse romicorũmũ na'itona chũkũna Jesús neena judíopãi chũ'unani vajũchũjũ jatisa'ñaroã peore masi jeo ta'chesõ chi'i pa'isinaa'me. Jã'aja'ñe chi'i pa'inani Jesús chũkũna chenevũ'te peosichejapi rani nũkaku ija'che i'kasi'kua'mũ:

—Re'oja'che pa'ijũ'u mũsanũkona — chiisi'kua'mũ.

²⁰ Chini repaũ jũjũñana'me me'jupo totasi-coje ñosi'kua'mũ repaũ chũkũna'te. Ñokũna ña, "Maire Paaku'mũ iku", chini pojosinaa'me chũkũna.

²¹ Ũcuarũmũ repaũ jo'e ũcuare i'kasi'kua'mũ.

—Re'oja'che pa'ijũ'u mũsanũkona. Repaũ chũ'ũñe cho'oa'ku chini Ja'ku chũ'ure raosi'ejache mũsanũkonare saomũ chũ'u — chiisi'kua'mũ repaũ.

²² Chini chũkũnani jujukũ ija'che i'kasi'kua'mũ:

—¡Dios Rekochoji mũsanũkona rekoñoãre ja'me paau!

23 Cu'ache cho'ochē ũhasōsinare pāi, “M̄sanukona cu'ache cho'osi'e t̄nosōsi'ea'mē”, chiire'om̄ m̄sanukonare. Chiito t̄norepasi'ea'mē repa. J̄'ata'ni cu'ache cho'ochē ũhamanareta'ni, “M̄sanukona cu'ache cho'ochē t̄noma'ñea'mē”, chiire'om̄ m̄sanukonare, t̄noma'ñejekuna — chiisi'kua'm̄ repa.

Jesure vajuraishi'kure Tomás ñasi'ere k̄am̄

24 Reparum̄ chukuna'te Jesús neenare docerepanare ja'mē pa'ik̄, “Gemelo”, chiicojñok̄ Tomás peosi'kua'm̄, Jesús chukuna'te peosichejapi rani ñor̄m̄.

25 Peosi'kujekuna repa'te ija'che kuasinaa'mē chukuna:

—Maire Paak̄'te ñasinaa'mē chukuna — chiisinaa'mē chukuna repa'te.

Chitena Tomás jachak̄ ija'che i'kasi'kua'm̄:

—Repa j̄j̄ña j̄'josicojña ña ch̄'u m̄oñoji cuacha ñani'te ũcuachi'a repa me'jupo totasicoje ch̄'u j̄t̄upi suāni ñani'te m̄sanukona i'kache cuasaja'm̄ ch̄'u —chiisi'kua'm̄ repa.

26 Te'esemana pa'isir̄m̄na jo'e ũcuav̄'ena chi'isinaa'mē chukuna. Reparum̄ta'ni Tomás ja'mē pa'isi'kua'm̄. Chi'i pa'ij̄ jatisa'ñaroã masi jeo ta'chesōsisa'ñaroãta'ni Jesús chukuna chenev̄'te peosichejapi rani nukak̄ ija'che i'kasi'kua'm̄:

—Re'oja'che pa'ij̄'̄'u m̄sanukona — chiisi'kua'm̄.

27 Chini repa'te Tomare i'kasi'kua'm̄.

—Ch̄'u j̄j̄ña j̄'josicojñana m̄'u m̄oñoji cuacha ñaj̄'̄'u. Ũcuachi'a ch̄'u me'jupo

totacojñosicoje mu'x jũtupi suãni ña jachama'ñe cuasajũ'x chu'ure. Ûcuax'mu chu'x — chiisi'kua'mu repax.

²⁸ Chikuna i'kasi'kua'mu repax.

—Dioa'mu mu'x. Chu'ure Paaku'mu — chiisi'kua'mu repax.

²⁹ Chikuna i'kasi'kua'mu repax.

—Chura chu'ure ñasi'kujeku jachama'ñe cuasamu mu'x. Jã'ata'ni chu'ure ñamanapi cuasana mu'ure na'a ruxa pojojx pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repax.

Pãipi ña, “Jesús Dios Mamaku'mu”, chiijx cuasaa'jx chini Juan iphuro tocha jo'kasi'ere kxamx

³⁰ Repax Jesús cheja pa'irumx chukuna repax neena ñajũ'te Diochi'a cho'omasiche ruxa cho'o ñosi'kua'mu. Jã'ata'ni repa chukuna ñasi'e peore kxakx tocha jo'kama'mu chu'x iphuro.

³¹ Ie iphuro tochasi'e peore musanukonapi ña, “Jesucristo Dios Raosi'kua'mu. Ûcuax Mamaku'mu repax”, chini cuasa, repaxni cuasajx re'oja'che pa'ijx jũnisõsirumx Dios pa'ichejare ai sani paarx chini tocha jo'kamx chu'x.

21

Repax neenare sieterepanare Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kxamx

¹ Jã'aja'ñe cho'osirumx chukuna Jesús neena na'a pa'ijx Tiberias chiara ru'tuva'te pa'ijuna Jesús jo'e peosichejapi ñosi'kua'mu chukuna'te aperumx cho'osi'eja'che. Ija'che cho'osi'kua'mu repax:

² Repacheja Simón Pedro'mu, “Gemelo” chiiku Tomaa'mu, Galilea cheja cajoopo Caná vu'ejoopo caku Natanaela'mu, chukuna Zebedeo chi te'eka'chapana a'chuna'me pa'isi'kua'mu chu'u. Ūcuachi'a chekuna te'eka'chapana chukuna'te ja'me pa'isinaa'me Jesús neena.

³ Ūcuarumu Simón Pedro chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Va'i saimu chu'u —chiisi'kua'mu.

Chiiuna chukuna,

—Ja'me sañu —chiisinaa'me.

Chini choovu caje tuni ja'me va'i saisinaa'me chukuna. Sani si'añami chonata'ni te'eva'urejê'e va'ire chomanesinaa'me chukuna.

⁴ Ñatapi'ratona repau Jesús chiara ru'tuva'te peosichejapi rani nukasi'kua'mu. Jã'ata'ni chukuna repau neena repau'te ñavesusinaa'me.

⁵ Ūcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Pösupai, ¿va'i chomanere? —chiisi'kua'mu.

Chikuna chukuna i'kasinaa'me.

—Pãasinaa'me chukuna —chiisinaa'me.

⁶ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Va'i choru choovu u'ajjũtu cakã'kona su'a ru'oru va'i kakajanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna repau chũ'ũne cho'oja jairepanukore va'ire chorena va'i choru miicu'asi'kua'mu chukuna'te.

⁷ Ūcuarumu chu'u Jesús rua chiicojñokaji i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Maire Paaku'mu jã'u —chiisi'kua'mu chu'u.

Jã'aja'ne i'kauna asa Simón Pedro Jesuni ñara chini sê'sevu ju'ikãa repau tĩtosikãa mini sacha chiarana su'a tuãni runi chu'asi'kua'mu.

8 Chukunata'ni repau neena canuka choovuji va'i choruji va'ipi timusõrena chiachaji vavo rajũ pa'isinaa'me. Chukuna raisicheja cien metros pa'isi'kua'mu chiara joopo.

9 Rani ru'tuvana juo mani toa ñasinaa'me chukuna. Ũcuatoare chiacha va'ina'me pã pa'isi'kua'mu.

10 Ũcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Va'i musanukona chosiva'nare te'eva'nare rajũ'u —chiisi'kua'mu.

11 Chikuna jo'e Simón Pedro choovuna caje tuni va'i chorũ ciento cincuenta y trerepana va'i ujanachi'a timusi'rure jñajñu ma ũhasi'kua'mu. Va'i jainuko pa'iruta'ni che'remanesi'kua'mu reparu.

12 Jã'aja'ñe cho'o pi'niuna Jesús i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Rani ãijũ'u ãu —chiisi'kua'mu.

Chukuna repau neena te'eujê'e, “¿Jeeja'iu'u mu'u?”, chiimanesinaa'me, repauni ña masiju. “Chukuna'te Paaku'mu iku”, chini cuasasinaa'me.

13 Ũcuarumu Jesús chukuna'te pãna'me va'i mini ãusi'kua'mu.

14 Repau Jesús vajurani pa'iu chukuna'te repau neenare peosichejapi rani ñosi'e chura choteñoã'me.

Simón Pedrona'me Jesús cutusi'ere kumũ

15 Æu ãni pi'nisirumu Jesús Simón Pedro'te sãesi'kua'mu.

—Simón, Juan mamaku, ina chiime chu'ure. Jã'ata'ni, ¿mu'u chu'ure na'a rua chiima'ku? —chiisi'kua'mu.

Chiiuna Pedro i'kasi'kua'mu.

—Jũju, Chu'ure Paaku, mu'ure rua chiimu chu'u. Masimu mu'u jã'a —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Jã'aja'ñe pa'ito ovejachiiva'nare kuiracheja'che kuirakaijũ'u mu'u chu'u neenare —chiisi'kua'mu repau.

¹⁶ Chini repau'te jo'e sēesi'kua'mu repau.

—Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.

Chiiuna i'kasi'kua'mu repau.

—Jũju, Chu'ure Paaku, mu'ure chiimu chu'u. Masimu mu'u jã'a —chiisi'kua'mu repau.

Chiiuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ovejava'nare kuiracheja'che kuirakaijũ'u chu'u neenare —chiisi'kua'mu.

¹⁷ Jo'e ũcuate'ere sēesi'kua'mu Jesús repau'te.

—Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.

Jesupi ũcuate'ere choteñoã, “¿Chu'ure chiiku mu'u?”, chiiuna Simón Pedro sumana i'kasi'kua'mu.

—Chu'ure Paaku, peore masiku'mu mu'u. Chu'u mu'ure chiiche masimu mu'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Jã'aja'ñe pa'ito mu'upi ovejava'nare kuiracheja'che kuirakaijũ'u chu'u neenare.

¹⁸ Ija'chere i'kamu chu'u mu'ure: Mu'u aperumu pōsumu pa'irumu kãña sa'che mu'ure uachejña ku'isi'kua'mu mu'u. Jã'ata'ni na'a pa'isirumu mu'u aiva'u pa'itona chekupi mu'u jũjña samana vëe mu'ure saiamachejñana

saja'mu mu'ure. Ūcuarepaa'me jā'a —
chiisi'kua'mu repau.

¹⁹ Jā'aja'ne i'kacheji Jesús Simón Pedro Dios
chu'ore chu'vaku chuenisōuna pāi Diore cuasa-
jachere kuasi'kua'mu, ūcuauji asa masia'ku
chini. Jā'aja'ne chiimu Dios.

Ūcuarumu Jesús Simón Pedro'te jo'e
i'kasi'kua'mu.

—¡Chu'u chũ'uñe'te cho'oku pa'ijũ'u! —
chiisi'kua'mu.

*Jesús repau neeku rua chiicojñokũ pa'iche'te
kuamu*

²⁰ Ūcuarumu chu'u, Jesús neeku repau rua
chiicojñokũji repanani cho'jepi tuhakuna Pedro
churi ñasi'kua'mu chu'ure, aperumu pascua au
airumu Jesuni kueñe ñu'ia repau'te jo'kajauni,
sēesi'kuni.

²¹ Ūcuarumu Pedro chu'uni ña Jesure
sēesi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, ikurejē'e, ¿je'se
ti'jñeja'u? —chiisi'kua'mu.

²² Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cheja jo'e cajerumujatũ'ka
jūnisōma'ne pa'iche'te chũ'u jo'kauato
jo'kare'omu chu'ure ikure. Mu'uta'ni iku
pa'ijache cuasama'ne chu'u chũ'uñe'te cho'oku
pa'ijũ'u —chiisi'kua'mu repau.

²³ Jesupi jā'aja'ne i'kauna asa chekuna repau
neena asavesuju sāiñechi'a ija'che cutuasome:
“Repau Juan jūnisōma'ne ai pa'ijauasomu”,
chinasome. Jā'ata'ni repau Jesús, “Jūnisōma'ne
ai pa'ija'mu iku”, chiimanesi'kua'mu chu'ure
Juanre. Rupũ, “Chu'u cheja jo'e cajerumujatũ'ka

jūnisōma'ñe pa'iche'te ikure chu'uni jo'kaato jo'kare'omũ", chiisi'kua'mũ Jesús chu'ure Juanre.

²⁴ Chu'u Jesús neeku pa'iche'te i'kasinaa'me repana. Chu'u ũcuauji ie chu'o reparũmũ cho'osi'ere iphũrona tochamũ. Chu'u kũache chu'o ũcuarepaa'me. Masime mai jã'a.

²⁵ Chekamajñaruã Jesús rua si'ache cho'osi'kua'mũ. Iphũro tochama'mũ chu'u repa. Repau cho'osi'ere peore tocharu chekurũmũ repau cho'osi'e kũaphũroã timusōra'acosomũ cheja. Jã'aja'ñe cuasamũ chu'u. Ũcuamakarũ tochamũ chu'u Juan.

Koreguaje

Koreguaje: Dios Chu'o Kuaphuro New Testament

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koreguaje

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025

87a345ac-83c6-51ad-8750-17a703f38bcc